Bağımsızlık, Demokrasi, Sosyalizm Yolunda

Haftalık Siyasi Gazete

Gerçek

SAYI 167
14 NİSAN 1980
PAZARTESİ
15 LİRA

Cumhurbaşkanlığı seçimi çıkmaza sokularak

Faşist dikta heveslilerine yeşil ışık yakılıyor!

GERÇEK bu haftadan itibaren 8 sayfa 15 lira

● **Emperyalizmin, yerli işbirlikçilerinin hesapları bir noktada kesişiyor. Türkiye halkının sırtından, yeni ekonomik, siyasi ve askeri ganimetler sağlamak. Bunun için her türlü siyasi kombinezonu zorlamaktadırlar ve karanlık hesapları giderek açığa çıkmaktadır.**

Demirel'in başından beri şansı yoktu. Çünkü Türkiye'de bağımlı ekonominin hiç bir şansı kalmamıştı. Yerlisi-yabancısı, sömürmüş, kemirmiş, har vurup harman savurmuş, bu hale düşürmüştü.

Bu «enkazı» omuzlamaya cesaret ve güç yetiren yok. Tekellerin ağırlığını kaldıracak «ehlileştirilmiş» bir işçi sınıfımız, emekçi halkımız da yok.

Ama Demirel kendini şanslı «görmüştür ve yönetmeye talip olmuştur. O «sinekten de yağ çıkarılabileceğini» um-

Devamı s. 7' sü 1'de

İran halkları ABD emperyalizmine boyun eğmeyecek!

● **İran'la tüm ilişkilerini keserek ve ülkeye karşı ekonomik abluka uygulayarak başlayan soğuk saldırı, Irak'ı kullanarak her an sıcak bir saldırıya dönüşebilir.**

Kuklası İran Şahı ile birlikte İran halklarının yıllardır kanını, iliğini sömüren Amerika emperyalizmi kendisine karşı ülkede gelişen büyük nefretin karşısında aciz kalıyor. Şah'ın ve onun arkasındaki emperyalizme karşı halk kitlelerinin bu nefreti

Devamı s. 7, sü 5'de

Irak yayılmacılığı ve İran

Bugünlerde Irak askeri birliklerinin İran topraklarına saldırması bekleniyor. Belki de bu satırlar okuyucularımıza ulaşıncaya kadar böyle bir saldırı başlatılmış olacak.

Hemen belirtelim ki, Irak'ın despotik rejimi bölgede ABD çıkarlarının savunuculuğuna soyunmuştur ve gerçekleşirse böyle bir saldırı aslında emperyalizmin dolaylı bir saldırısını teşkil edecektir. Irak'ta sür'atle sağa ve şoven milliyetçiliğe kayan yönetim hem iç politika alanında hem de dış politika'da bu niteliklerinin doğal sonucu olan uygulamalar ve tavırlar içindedir. İçerde Irak Komünist partisine ve Kürt ulusal hareketine karşı devlet terörü uygulayan, bir çok devrimciyi

Devamı s. 7, sü. 3'de

Cumhurbaşkanı değil burjuvazinin yeni dengeleri aranıyor

Cumhurbaşkanlığı seçimi!

Cumhurbaşkanlığı seçiminden henüz sonuç alınamadı. Çünkü bu seçim Türkiye'nin burjuva siyasi güçlerindeki yeni denge arayışlarıyla doğrudan ilgilidir ve bir bakıma hangi dengelerin ağırlık kazanacağının seçimidir. Seçilecek Cumhurbaşkanı 12 Mart'vari bir «partilerüstü hükümet» modelinin ve bu modelin dayanacağı rejimin bir önemli ayağı olabileceği gibi, bazı burjuva başyazarlarının dile getirdiği gibi «meşru iktidarlar artı ordu, eşittir iktidar» veya Türkçe ifade

Devamı s. 7, sü. 2'de

TİSK azgınlığı:

«Sendika, grev, hak, hukuk istemezük!»

● **TİSK Kongresi, işçi sınıfımızın ve emekçi halkımızın baş düşmanlarının «kurtlarını dökmelerine» yaradı. TİSK başkanı Halit Narin, sendikaların parasal fonlarına el konulmasını savunurken, Nuri Bayar, hükümetin ve işverenlerin kolkola çalışmaları gerektiğinden sözetti.**

● **TİSK kongresine gönderdiği mesajda «başaramazsak sonumuzu tasavvur edemiyorum» diyen Demirel'e karşılık Turgut Özal «başarmaya mecburuz» diyerek zamları savundu ve işverenlere «moral» verdi.**

TİSK kongresi Ankara'da yapıldı. Halit Narin yeniden başkanlığa seçildi Kongre'de konuşan işverenler ve hükümet sözcüleri, sendikaları boy hedefi aldılar. Özellikle işverenler, sendikaların çalışmaz hale getirilmesi için tekliflerini açıkladılar.

Narin!... İşçi sınıfımızın çok yakından tanıdığı bu azılı halk düşmanı, sendikaların «eğitim fonlarının» işverenleri suçlayan yayınlara harcandığını, sendika seminerlerinde işçilere bu yönde eğitim verildiğini belirtti. Ama eksik belirtti. Eğitimlerde işçiler, Narin'in ve sınıfının zulmünden nasıl kurtulacaklarını da öğreniyorlar. Emdiği kanların bu asalak sınıftan nasıl ve hangi yollardan sorulacağını kavrıyorlar.

Bu azılı sınıf düşmanımız, sendika yayınlarında işverenlerin övülmesini istiyor. İki de bir «bu ülke ancak faşizmle idare edilebilir» demeye getiren bu demokrasi düşmanı sendikaların ellerindeki parasal olanaklara el konulmasını savunurken, aslında

Devamı s. 7' sü 1'de.

Grevler yaygınlaşıyor

● **TEKSTİL grevleri ikinci ayını doldururken grevdeki işçi sayısı 17 bin'e yükseldi. MADEN-İŞ'in grevde bulunduğu işyeri sayısı 64'e, grevdeki işçi sayısı 23 bin'e yükseldi.**

Yüzbinlerce işçinin toplusözleşme döneminde bulunduğu bu günlerde işçilerin ekonomik-demokratik mücadelesi güçlenerek yükseliyor. Toplusözleşme görüşmelerinin uyuşmazlıkla sonuçlanması üzerine ilk olarak 21 Şubat'ta başlayan TEKSTİL grevleri yaygınlaşarak ve başarıyla sürüyor. İstanbul, Edirne, Bursa ve Çerkezköy'de

Devamı s. 7, sü. 2'de

Gerçek Durum

Kimse «Ehil ve Otoriter» Olduğu Vehmine Düşmesin!

Cumhurbaşkanlığı seçimi uzuyor, ya da uzatılıyor. AP yanlısı yayınlar ve bazı çevreler, başlangıçta Cumhurbaşkanının «seçilmiş parlamenterler» içinden seçilmesi gereğini kesinlikle savunurlarken, turlar uzadıkça başka ihtimalleri de «hesaba» katmaya başlıyorlar. AP'nin organı Son Havadis Çağlayangil, Bayar çığırtkanlığından sonra Evren'i açıkça öneriyor. Demirel'in baş reklâmcıları Tercüman'cılar partisiz, parlamento dışı adayların seçilme ihtimalinin arttığını öne sürüyorlar. En koyu AP yanlılarının bile bir takım «bekletiler» içinde oldukları, bazı «formüller»le zevahiri kurtarmaya çabaladıkları, ya da gene sağın sözcüleri tarafından önerilen «hükümet-ordu-iktidar» formülü için çıkış yolu aradıkları gözden kaçmıyor.

AP'nin ilk resmi adayının Bilgiç olması da gelişmelere uygun düşüyor. Demirel, Cumhurbaşkanlığına seçilmesi mümkün olmayan bir AP'li arasaydı herhalde Bilgiç'ten daha münasibini bulamazdı. Zaten bu seçişi «bu bilinç» içinde yaptığından kuşku duymamak gerek. AP'nin toplam oyu 264'ken, MHP, AP adayını desteklediğini açıklarken ve AP adayını destekleyecek başkaları varken, Bilgiç'in resmen AP adayı olarak aldığı oyların 200'ü bile bulmaması Bilgiç'in hangi amaçla sahneye sürüldüğünü kolayca gözler önüne sermektedir. Nitekim, Bilgiç'in oylandığının ertesi günü, «iyi saatte olsunlar»la en haşır neşir, yüksek tirajlı bir gazetenin, yine «iyi saatte olsunların» niyetlerine tercüman olmakla ünlü bir köşe yazarı, Bilgiç için aynen şu cümleleri kullanıyordu:

«Dr. Saadettin Bilgiç siyasi hayatımızda inançsızlığın, tutarsızlığın ve kamuoyu önünde yapılan suistimal suçlamalarına cevap verme cesaretinden dahi mahrumiyetin unutulmaz örneklerinden biridir, belki de birincisidir.

«Böyle bir zatın, Türkiye Cumhuriyeti'ni **«Devlet Başkanı»** sıfatıyla temsil edeceğini düşünmek dahi, tüyler ürperticidir.»

Yukarıdaki nitelemelerin binde birinin, seçilmesi ihtimali binde bir dahi olsa bir cumhurbaşkanı adayı için sarfedilmemesi gerektiğini, hem sözkonusu gazete, hem de sözkonusu yazar gayet iyi bilirler. Demek ki Bilgiç'in cumhurbaşkanı olması ihtimali sıfırdır. Ya da binde birden az bir ihtimal olabilecekse, gerekli gözdağı şimdiden verilmektedir.

Devamı s. 7, sü 7'de

Ekonomi üç yıllığına «emanet»e veriliyor

Demirel iktidarı, dışardan borç bulabilmek için İMF'nin vizesini bir türlü alamadı. Devalüasyon ve zamlar bu iş için kâfi gelmedi. Yalvarmalar, yakarmalar bir umut ışığı yakamadı.

Sonunda istenilen noktaya varıldı. Bu noktada artık her şey İMF'nin eline kalıyor, siyasi iktidarıyla, Merkez Bankasıyla, planlama teşkilatıyla v.s., v.s.... Türk hükümeti ve bağlı kurumları aradan çıkıyor.

İMF bu ödünleri kısa vadeli oldukları sürece de yeterli bulmadığını belirtti ve üç yıllık bir garanti talep etti. Bunu da aldı. Artık bundan böyle Türkiye'de, eğer

Devamı s. 7, sü 5'de

Bir de biz hesapladık!

20 yıl sonra peynirin kilosu ~~21~~ bin lira olacak

Herşey böyle giderse

1 kilo peynir 105 milyona!

● **Günaydın gazetesi son on yılın fiyat artış hızını esas alarak yaptığı hesapta bir kilo peynirin, 20 yıl sonra 21 bin liraya çıkacağını hesap ediyor. Hesap, hem çıkış noktası bakımından, hem de gelecek yıllara bu düzen adına ipotek koyması açısından tutmuyor. Bu nedenle, bir de biz hesapladık!...**

Günaydın gazetesi 1969 1979 yılları arasındaki on yıllık dönemin enflasyon hızına dayanarak, gelecek yirmi yıl için bir hesap yapıyor. Bu

Devamı s. 7, sü 5'de

gedik

ALLAH KORUSUN!

İzsal fabrikası patronu, işçilere karşı MESS'i pek «yumuşak» bulduğu için, MESS üyeliğinden ayrılmış!

Allah daha sertinden korusun.

İzsal patronu çıkıp da bir M (HP) ESS kurmayı düşünüyor olmasın!

taşı

TRT'nin Türkeş'e bir armağanı daha!

Türkeş Televizyonda yine faşist canileri savundu!

● **Teröre karşı mücadelede MİT'e yardımcı olacak, özel olarak yetiştirilmiş silahlı bir örgüt kurulmasını talep eden Türkeş, tutuklanmış faşist katilleri savundu.**

TRT bir kere daha «işlevini» yerine geirdi. Bir faşiste kendisini savunma olanağı tanıdı. TV'deki basın toplantısı Türkeş'e verilebilecek en büyük armağandı. Eli binlerce yurtseverin kanına bulaşmış bir cinayet şebekesinin bu azılı elebaşısı, «meş-

Devamı s. 7, sü. 3'de

Faşist katliam onbinleri yıldıramadı

Eskişehir'de «Demokratik Hak ve Özgürlükler» mitingi yapıldı

● **Binlerce kişinin katıldığı mitingde demokrasi güçlerinin faşizme karşı ortak mücadelesi gereği vurgulandı.**

5 Nisan 1980 Cumartesi günü Eskişehir'de Maden-İş, Genel-İş, Kırka Havalisi Maden İşçileri Sendikası, TÖB-DER'li öğretmenler, TÜS-DER'li sağlık emekçileri, TÜMAS, TÜMOD, Sosyalist Gençler Birliği, Demokratik Kadın Birliği, İlerici Gençler, Genç Öncüler, Dev-Gör, İlerici Kadınların katıldığı bir miting ve yürüyüş yapıldı.

O gün sabahtan başlayarak faşistlerin kolluk kuvvetlerinin desteğinde mitingi engellemek, katılımı düşürmek için terör yaratma girişiminde bulundular. İlk önce Ankara'dan mitinge katılmak üzere gelen bir grubun üzerine ateş açtılar. Gruptan

Devamı s. 7, sü. 4'de

Orman Kanunu!

Ankara'da slogan yazan militanların ellerindeki boya başlarından aşağı dökülüyor

ANKARA (A.A)- Anka- Emniyet Müdür Vekili ... tara-

● **Gerici basının hararetle alkış tuttuğu uygulama Demirel'in temsil ettiği zihniyetin «meşruluk» anlayışını sergiliyor.**

Ankara Emniyet Müdür Vekili Fahrettin Sökmener'in başlattığı ve Anadolu Ajansı aracılığıyla basına duyurulan uygulamaya göre, bundan böyle duvarlara yazı yazarken yakalananlar ellerindeki boya ile önce yazdıklarını ka-

Devamı s. 7, sü 5'de

İşverenler Hükümeti, İşçi Sınıfımız ve Yazarlar

Ataol BEHRAMOĞLU
Türkiye Yazarlar
Sendikası Genel Sekreteri

Bugün yönetimde bulunan hükümetin bir işverenler hükümeti olduğu bilinmekteydi. Başlıca ve asıl amacının da işçi sınıfımızın sendikal haklarını yok etmek, ekonomik ve siyasal savaşımla elde ettiği kazanımları geriletmek, daha açık söylersek, işçi sınıfımızı köleleştirmek olduğu her geçen gün biraz daha açıklıkla gözler önüne serilmektedir.

Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonunun 13. Genel Kurulunda sunulacak çalışma raporu konusunda bir açıklama yapan işverenler «sendikası» Genel Sekreteri R. İbrahimoğlu, 9 Nisan tarihli basında yer alan açıklamasında işverenlerin (ve arkasındaki hükümetin) bu niyetini hiç bir kılıfa gerek duymadan açıkça belirtmektedir. İbrahimoğlu şöyle diyor: «Ülkemizde bütün dernekler ve müesseseler hükümetlerin ciddi denetimlerine tabi olduğu halde, işçi sendikaları nedense bugüne kadar böyle bir denetimin dışında bırakılmışlardır.» İbrahimoğlu kısaca ve özetle, «işçi sendikalarının hükümet denetimi altına alınmalarını ve işçi kesimi haklarının bazı ölçülere bağlanmasını» istemektedir.

İşverenlerin Genel Sekreterinin bu isteği, bu kez sendikalara yöneltilen suçlamalarla, konfederasyonun başkanı Halit Narin'in ağzından, 10.4.1980 tarihinde düzenlenen Genel Kurul'da tekrarlanmıştır. Bundan da öte, hükümetin sanayi bakanı, İşverenler Konfederasyonunun genel kurul toplantısında söz alarak, DİSK'i ağır bir dille suçlamakta bir sakınca görmemiştir. İşverenler «sendikası» konfederasyonu genel kurulunda işçi sendikalarını suçlayan hükümet temsilcisi, ve işçi sendikalarının hükümet denetimi altına alınmasını isteyen işverenler! Oyunun bu kadar açık oynandığına Türkiye tarihinde belki de hiç rastlanmamış olduğunu söyleyerek, sanırım abartmış olmayız.

İşçi sendikalarının hükümet (siz bunu hükümetleri diye okuyunuz) denetimi altına alınma, bir başka deyişle yok edilme tehdidi karşısında, işçi sınıfımızın, sendikal örgütleriyle, ekonomik ve siyasal bilinciyle tek bir cephe olarak karşı koyacağından kuşku yoktur. Türkiye Yazarlar Sendikası da, bir emekçi örgütü olarak bu onurlu savaşımda hiç kuşkusuz yerini alacaktır.

Bugün ülkemizde, bütün emekçiler gibi yazı emekçilerinin de hangi ağır koşullarda yaşamakta ve üretmekte olduğu artık herkeste bilinmektedir. Yayın alanındaki sömürüye ve ilgili kuruluşlar arasında henüz toplu sözleşmeler düzeyine ulaşmamış başıboş ilişkilere, hükümetlerin kâğıt politikası eklenmiş, yayın alanı tam bir dar boğaza itilmiştir. Bugün bir kitap yazmak ya da çevirmek, gitgide, parası olan kişilerin lüksü, ayrıcalığı durumuna gelmektedir. Çünkü bir kitap yazan kişi, bırakınız maddi karşılığını, gerektiğince alabilmeyi, kâğıt yokluğu ve karaborsası nedeniyle, kitabını yayınlayabilme olanağından yoksun duruma getirilmiştir. İşçi sınıfımızın, orta sınıftan insanların yazar olabilme olanaklarının önüne aşılmaz engeller konulmuştur böylece. Ve böyle bir ortamda, işverenler sendikası konfederasyonu, işçi sınıfımız üzerindeki baskıların daha da ağırlaştırılması önerileriyle karşımıza dikilmektedir.

Türkiye işçi sınıfı, ekonomik ve siyasal kazanımlarından ödün vermek şurada dursun, onları geliştirme bilincine ve gücüne sahiptir. Tehditler önünde, gerilemeyecektir. Türkiye Yazarları; yazı emekçileri olduklarının, işçi sınıfımızın bir parçası olduklarının bilinci ve onuruyla, Türkiye işçi sınıfının ekonomik ve siyasal savaşımının yanında, bundan önce olduğu gibi bundan sonra da yer alma kararlılığındadır.

TERZI USTALIĞIYLA!..

A. Hamdi KARSU

Her dönemde bazı adamlar «usta bir terzi» hüneriyle ortaya çıkarlar. Dönemin egemen politik güçleri ısmarladıkça dikerler. Ve iyi dikerler! Örneğin 1960 dönemecinde eğilim demokrasiye yoğunlaşmıştır. Bu egemen yönelime hizmet eden pek çok hünerli çıkmıştır. Menderese karşı muhalefetin arasından çıkan bu malzeme 27 Mayıs'ın ivme kazandırdığı toplumsal süreçler içinde yerini almıştır.

Demokratikleşmenin burjuvaziyi köşeye sıkıştırdığı 1970 başlarında ise aynı malzeme, yine hakim eğilimin yanındadır ve bu eğilimin öne çıkardığı politik güçlerin hizmetindedir. Hem de artan hüneriyle!..

Şimdi kontenjan senatörü olan Hüseyin Nalli Kubalı da bu «hünerliler» arasındadır. 1961 Anayasası'nın hazırlanmasında «askeri demokrasi»ye işçilik etmeyi yararlı bulmuş olanlardandır. Tıpkı Bedii Faik ve benzerleri gibi. Aynı adam 12 Mart'ın eğilimlerine de işçilik etmekte zorluk çekmemiştir. Daha sonraki gelişmesi, zamanın bu azılı «ilericisini» yeni kombinezonların içine sürüklemiştir. Bu gün hünerine ihtiyaç duyulacağı günleri, bir kenarda sinip beklemektedir. Yavaştan, kendi yerini belli eden sinyalleri de yayarak!

«Aşırı solcu anarşinin bilinen tehlikeli tırmanış göstermesi üzerine kaçınılmaz olan yarım darbe mahiyetindeki 12 Mart 1971 Askeri müdahalesi» diyerek hatırlatan ve «yine aynı sebeplerden dolayı kaçınılmaz olan 17 Aralık 1979 müdahalesi» diye de yorumunu keskinleştiren Kubalı, kendisi açısından kaçınılmaz olan, bir adım ilerisinin de nasıl olması gerektiğini faş ediyor! (Tercüman 8 Nisan 1980)

«Askeri demokrasi»ye hizmet ettiğinden «askeri gerici»ye de rahatça hizmet edebileceği için, bu gelişmeye herhalde şaşmamak gerekir! Nitekim aceleci olması, «geç kalmamak için» daha şimdiden postalların bir kenarından yalamaya başlaması, bu kez «üçüncü cumhuriyetimizin» (!) hizmetinde olacağına en iyi kanıt sayılmalıdır.

«Kaçınılmaz» olanı davet edebilmek için tarif ettiği tablo şu: «Sabırlarımızı zorlayan anarşi gerçekte bir faşist-komünist çatışması değildir. Komünist saldırganlarla, yani Türk vatanının ve milletinin birliğini ve bütünlüğünü yıkmaya çalışanlarla milli bir meşru savunma arasındaki mücadeledir. Böylece ikinci bir milli kurtuluş savaşı vermekteyiz.» (Tercüman — 8 Nisan)

Anlayan anlamalıdır. «Birinci milli kurtuluş savaşı» sivil kadrolarca verilmedi. 1960, 1970 gibi, Kubalı türünden malzemeyi öne çıkaran dönemeçlerde de sivil etkinlik yoktur. Demek ki tarih böyle dönemlerde «askeri güçlerin önünde gitmesi» ... «kaçınılmaz» kılan bir mantık üzerinde yürümektedir. «İkinci milli kurtuluş savaşımız» da ancak sivil olmayanların öncülüğünde başarıya ulaşabilecektir!

Kubalı kuşkusuz «faşist komünist çatışması yoktur» derken Türkeş'in faşist komandolarını savunacak düzeye inmiyor! Tersine, onun politik mücadele içinde faşist karşıya getirmek istediği güçler daha büyük. Halk muhalefeti ve devlet. Demokrasi ve ordu!.. Kubalı'ya başka kompozisyonlarda görev düşmez. Anayasa hukuku profesörü olmuş bu adamın sözü kılık sanıp Ferhat Tüysüz gibi sokaklarda komünist avına çıkması beklenemez ya! Onun da komünizme karşı mücadelede kendine has metodları ve araçları vardır!

Kubalı 27 Mayıs'ın başlattığı, 12 Mart'ın «olgunlaştırdığı» biri olarak, eski deneylerinin başarısızlık nedenlerini de bilmektedir. Bunun için yeni gericilikle sınırlı kalması halinde önerdiği çözümün başına yıkılacağının farkındadır. Şimdi artık, geniş boyutlu düşünmektedir: Ona göre Türkiye «NATO'ya bağlı kalmaya devam etmekle beraber, başta Suudi Arabistan olmak üzere, Batı yanlısı yakın ve Ortadoğu ülkeleriyle sıkı ilişkiler kurmak zorundadır. Buna savunmamız ve ekonomimiz bakımından ihtiyacımız vardır.» (Tercüman — 8 Nisan)

Çağrışımdan kaçınmak olanağı yok. ABD'nin Ortadoğu'da yaratmaya çalıştığı ve giderek billurlaşan hesap Kubalı'nın notları arasına kadar uzanmış.

Kubalı ve benzerleri şimdi «askeri demokrasinin» yeni biçimlerine hizmet için beklemektedirler. Bir başka beklentileri ve onlara bu fırsatı verecek olan da «yarım kalmış» müdahalenin on yıl sonra tamamlanmasıdır. Eğer burjuvazinin çıkış yolları büsbütün daralır da Kubalı'nın önerdiği formüle sıkışırsa, bir terzi hüneriyle ortaya çıkacak olan bu adam «resmi hüviyetinin, vicdanının, mutlak tarafsızlığının ve yurtseverliğinin» emrettiğini yerine getirme imkânını bulacak!

Halk güçleri izin verirse...

İŞTE KAPİTALİZM

Yaşlıların sefaleti

73 yaşındaki Ada Picton ve arkadaşları İngiltere Başbakanı Margaret Thatcher'ın evinin önüne giderek, kendisiyle görüşmek istediler. Yaşama koşullarının iyileştirilmesini istiyorlardı. Ama Başbakan Thatcher'i bulamadılar. Çünkü Thatcher o sırada bakanları ile birlikte kamu harcamalarında yapacağı kısıtlamaları görüşüyordu. Kamu harcamalarında kısıtlamanın anlamı ise açık. Eğitim, sağlık, konut, işsizlik, emeklilik vb. temel harcamalara devlet bütçesinde bundan sonra daha az yer ayrılacak.

Şu sıralarda İngiltere'de açlık içinde bulunan 6 milyon insan var. 1 milyon 350 bin kişi açlık sınırı olarak tespit edilen resmi düzeyin altında hayatlarını sürdürmeye çalışıyorlar. Bunların daha iyi yaşamasını sağlamak yerine, mevcut koşulları daha da kötüleştirici kısıtlamalar getiriliyor. Bu kısıtlamalardan elde edilecek paranın nereye gideceğini ise anlamak güç değil. Yalnızca silahlanma harcamaları için İngiltere bu yıl 10 milyar sterling harcayacak.

Yaşlı insanların durumu diğer kapitalist ülkelerde de farklı değil. Ağır yaşama ve çalışma koşulları ile geçen bir ömrün son yılları bu kez sefalet dolu olarak yaşanıyor. Birkaç kuruş emeklilik maaşı yetmediği gibi, bu insanlar toplum içinde fazlalık gibi görülüyor. Onların sağlığı, yaşama koşulları ve yaratıcılığı ile ilgili önlemler alınmıyor. Kısaca kapitalist toplum gençlik yaşlarında alabildiğine sömürdüğü bu insanları, yaşlandıkları zaman ölmeden gömüyor, bir kenara atıyor.

TSİP Ankara Yenimahalle İlçe kongresi yapıldı

Kongre 30 Mart 1980'de Alemdar düğün salonunda İlçe Başkanı Nihat Ulugöl'ün açış konuşması ile başladı. Konuşmasında ilçe başkanı 3'üncü MC'nin işbaşına gelmesinden sonraki siyasi ortamı ve bu ortamda işçi sınıfımıza, onun politik güçlerine, TSİP'e ve tüm demokrasi güçlerine düşen görevi vurgulayarak Yenimahalle İlçe'sinin bu doğrultudaki çalışmalarını değerlendirdi.

Yapılan divan seçimlerinde başkanlığa Faruk Üstün, Sekreterliklere de Aysel Burcalıoğlu ve Ahmet Güner seçildiler.

Divanın daveti ile kürsüye çağrılan Ankara İl Başkanı Akay Sayılır, Demokrasi güçlerinin vakit kaybetmeksizin faşizme karşı Demokratik Birliği oluşturmaları gerektiğine değinmiştir.

Kongreye konuk olarak TİP Ankara İl Sekreteri Reşat Kadayıfçılar, TİP Yenimahalle İlçe Başkanı Mehmet Kököz altınlı, TİP Yenimahalle İlçe Sekreteri Mehmet Yaşar Akçay, Barış Derneği'nden Fevzi Şolt, DİSK Genel İş Ankara Şube Yönetim Kurulu üyesi Cuma Kaplan, DİSK 7'inci Bölge Temsilcisi Aydın Yeşilyurt, Maden-İş 2'nci Bölge Temsilcisi Cevat Taşıran, BAYSEN Ankara Şube Başkanı Mehmet Ali Polat, Banksen adına Müfit Sakallı ve Suat Alp, DYF-İş Ankara Şube Yönetim Kurulu Üyesi Hayati Sığmaz, TEK-GES-İŞ Ankara Şube Başkanı Hayri Atak, GENEL-DER adına Fatih Ergin, TBP Genel Sekreter Yardımcısı Hüseyin Yıldırım, CHP Denetleme Kurulu Üyesi Karaca Boran, CHP Yenimahalle İlçe Gençlik Kolları Başkanı Mahmut Durmaz, Yeni Çağlayan Ekmek Fabrikası işyeri temsilcisi İbrahim Uygur, TMMOB Makina Müh. Odası adına Melih Altınok katılmışlardır.

Divanın daha sonra konuklara söz vermesi ile kongre devam etmiştir. TİP adına söz alan Yenimahalle İlçe Başkanı Mehmet Kököz altınlı «Faşizme karşı mücadelede herşeyden önce eylem birliğinin sürekli kalıcı bir temele ve örgütlülüğe kavuşturulması gerektiğini, öte yandan ideolojik ve politik platformun oluşması ile Türkiye'de tek parti hedefine varılacağının anlaşılmış olduğunu bu doğrultuda mücadeleyi görev bildiklerini açıklamıştır.

TEK-GES-İŞ Ank. Şb.'si Başkanı Hayri Atak'da yaptığı konuşmada faşizme karşı tüm demokrasi güçlerinin hayatın her alanında güç ve eylem birliği içinde olmaları gerektiğini belirtmiştir.

Kongrede ayrıca DYF-İŞ adına Şube Yönetim Kurulu Üyesi Hayati Sığmaz, TBP Genel Sekreter Yardımcısı Hüseyin Yıldırım, CHP Denetleme Kurulu Üyesi Karaca Boran da birer konuşma yapmışlardır.

Sosyalist ve demokratik birliği vurgulayan pankratlarla donatılan kongre salonunu dolduran Yenimahalle emekçi halkı ve çevre iş yerlerinden gelen işçiler coşkulu bir şekilde toplantıyı izlemiştir. Devrimci bir coşkuyla atılan sloganlara salonda bulunan halk da katılarak faşizme karşı emekçilerin demokratik birlik özlemlerini dile getirmişlerdir.

Kongreye TÖB-DER Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu, DKB Genel Başkanı Yıldız Gürcan, SGB Ankara Şubeleri, SGB İzmir Şubesi, CHP Gençlik Kolları, Demiryolu işçileri, Zirai Donatım Kurumu işçileri Ank. Tekel Bira Fabrikası işçileri Ata sanayi işçileri, Şentepeli emekçi kadınlar, Yeni Çağlayan Ekmek Farbikası işçileri, Özgür Tüm Gıda-İş Şube Yönetimi başarı mesajlarını iletmişlerdir.

Çalışma raporunun okunması ve yeni yönetimin seçilmesinden sonra yapılan kaypanış konuşması ile kongre çalışmaları sona ermiştir.

Adana'da iş kazası

Adana çimento fabrikasında Talat Akkuş adlı işçi iş kazasında öldü. Çimento işvereni ölüm nedenini çarpıtarak olaya iş kazası bile demedi. İşçiler, kazanın nedenini, yetersiz teknoloji ve eksik kadroya bağlıyarak şunları söylediler:

«Biz işçiler çalışma koşullarından şikayetçiyiz işyerinde makina gücüyle yapılması gereken işler insan gücüne yaptırılmakta bunun yanında işçi istihdamındaki yetersizlikler nedeniyle işçilere işgüçlerinin kapasitesini aşan işler yaptırılmaktadır. Bu yüzden sık sık iş kazaları olmaktadır. Bu durum patronların hayasızca uygulamalarının sadece bir parçasıdır. Her türlü sosyal güvenceden yoksun olan biz işçiler Talat arkadaşın ölümünü lânetliyor, çalışma koşullarının iyileştirilmesi ve diğer haklarımızın alınması için mücadelemizi yükselteceğimizi belirtiyoruz.»

Keramik-İş yöneticileri ise, olayla ilgili olarak şunları söylediler: «Öncelikle çimento fabrikasında çalışma koşullarının yetersiz olduğunu belirtmek isteriz. Sendika yaklaşık bir aydır iş başında, henüz herhangi bir girişimde bulunmuş değiliz. Aşağıda belirttiğimiz durumlar işçilerin karşı karşıya kaldığı baskıların sadece bir parçasıdır: İşyerindeki vasıfsız işçilerin iş yasasına göre 15 günlük eğitime tabi tutularak çalıştırılmaları gerekir. Oysa uygulamada böyle birşey yok. Bunun dışında, eksik kadro işçi, kapasitesini aşan çalışmaya zorlanıyor. Buna birde teknolojik (makinaların yetersizliği, ışık ve havalandırma tertibatındaki) eksiklikler eklenince iş kazaları kaçınılmaz oluyor. İşverenin kazalara karşı tutumu da oldukça ilginç. Örneğin Talât Akkuş, toprak altında kalarak öldüğü halde, işveren «yolda öldüğünü» bildirdi. Dahası, gece saat 2'de olan kaza, saat 4'de öğreniliyor. Ayrıca işçinin ailesine ödenmesi gereken tazminat ödenmiyor. Özetlemek gerekirse, işverenin daha fazla kâr hırsı, sık sık katliam derecesinde kazalara yol açıyor.»

Tektaş Agaoglu — Bakış

Çorap Örme

Türkiye'nin iç ve dış düşmanları kimlerdir?

Son günlerde gazetelerin birinci sayfalarında aynı zamanda boy gösterdiler!

İşveren sözcülerinin grev hakkına ve toplu sözleşme düzenine kasteden önerileri ile Amerika'dan kalkıp gelen beş ABD senatörünün Basra Körfezinin «korunması» ile ilgili olarak Türkiye-ABD ilişkilerinin geleceği konusunda ettikleri lâflar basında aynı günlerde yayınlandı!

İşveren sözcülerinin Türkiye'de halkın muazzam çoğunluğunu oluşturan emekçi kitleleri, kendilerine daha çok kazanç sağlamakla yükümlü bir yığın olarak gördükleri her ağızlarını açışta söylediklerinden anlaşılıyor. Ücretlerin dondurulması ve grev ertelemesi gibi taleplerin altında yatan mantık, başta işçiler olmak üzere tüm emekçilerin «fedakârlığa» zorlanmasıdır. Bir ağır bunalımdan geçilirken, bunalımı aşmak için gereken fedakârlık emekçilere düşüyorsa ve emekçiler işverenlerin her talebini devlet politikasına çeviren bir hükümet tarafından kanun zoru ve giderek silah zoruyla bu fedakârlığa zorlanmak isteniyorsa, işverenlerle emekçilerin çıkarları arasındaki bağdaşmazlık apaçık ortadadır. Türkiye'de nüfusun muazzam çoğunluğunun çıkarına bunca ters düşen işveren çıkarlarının bunca kararlılık ve gözü-karalılıkla korunmak ve kollanmak istenmesi ise ancak bir avuç azınlığın muazzam çoğunluğa güttüğü düşmanlıkla izah edilebilir.

Bu doğaldır. Bir adam ki ancak bir başkasının sürgit boğaz tokluğuna çalışması ve giderek aç kalması bahasına kendi küpünü doldurabiliyor, o adamın, açlığa katlanmaya razı olmayanı kendine düşman bellemesi kaçınılmazdır. Oysa o adam ve onun gibileri sermaye sahibi bir avuç azınlıktır. Açlığa mahkum etmek istedikleri ise ülkenin gerçek sahipleri olan, emeğiyle geçinen muazzam çoğunluk, Türkiye'nin iç düşmanlarının kimler olduğu ve emekçi halkın başına ne düşmanca çoraplar örmeyi tezgâhladıkları apaçık ortada değil mi?

Dış düşmanlara gelince;

Onların da kimler olduğu apaçık ortada. Erbakan'ın deyimi ile «Batı Klüp»ün Türkiye üzerinde uygulamalarının ve tasavvurlarının ne olduğunu bilmek için, bugüne kadar yapılanlar ve yapılmayanlar bir yana, verilen demeçlerin, atılan nutukların, yazılan yorumların satır aralarını araştırmaya da gerek yok. Dobra dobra söylüyorlar.

Geçen hafta aramıza «teşrif» eden beş ABD'li senatör, milletin gözünün içine baka baka, «Basra Körfezinin savunması» ndan, «Sovyet tehdidi»nden, «Türkiye-ABD ilişkilerinin» bu açıdan değerlendirileceğinden söz etmediler mi?

ABD emperyalizmi, düpedüz, İran ve sair Ortadoğu ülkelerine karşı beslediği saldırgan emellere, soğuk savaş kışkırtıcılığına, NATO dayatmacılığına, Türkiye'yi alet etmek istiyor. Türkiye'yi tüm komşuları ile ilişkilerini bozacak bir yola sokmaya ve o yolda bölge ve dünya barışı için tehlike unsurlarından biri haline getirmeye uğraşıyor. Aynı zamanda, Türkiye'yi komşularından ve genel olarak üçüncü dünya ülkelerinden büsbütün tecrit edecek böylesi bir yönelişi, burjuva iktidarların IMF ve benzeri uluslararası mafia çetelerinden koparmaya çalıştıkları «yardım»ın, dış kredilerin sağlanması için şart koşuyor.

Bunun Türkiye'ye düşman bir tavır olduğunu, Türkiye halkının başına dışardan çorap örmenin ta kendisi olduğunu anlamak için daha neye gerek var?

Bir yandan Türkiye'de milyonlarca emekçi ile azınlıktaki tekelci sermayedarlar arasında, öbür yandan dünya halkları ile bir avuç emperyalist devletin —başta ABD olmak üzere— insanlık düşmanı çıkarı arasında çelişki kızıştıkça Türkiye'nin iç ve dış düşmanlarının kimler olduğu daha iyi ortaya çıkıyor.

Okurlardan

İki olay

Birincisi 8 Mart 1980, Dünya Emekçi Kadınlar Günü nedeniyle İçel'de yapılan Dünya Emekçi Kadınlar Günü, Faşist Baskıları ve Hayat Pahalılığını Protesto Mitingi. Mitinge Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, Türkiye İşçi Partisi, Birlik Dayanışma, Devrimci Demokratlar ve Özgürlük Yolu katıldılar. Uzun ve sabırlı bir uğraştan sonra oluşturulan bu birlikle, gösteri gerçekten sosyalistlere yaraşır bir disiplin ve düzen içinde başladı ve bitti. Bu miting bize gösterdi ki, Türkiye'de sosyalist birlik sağlandığında kitlelere güven verilebilecek ve daha geniş bir toplumsal muhalefet örgütlü duruma geçirilebilecektir.

Mitingte en çok ilgi duyulan sloganlardan biri de «Yaşasın Demokrasi Güçlerinin İş ve Eylem Birliği» idi. Tüm kortej boyunca, tüm kitlece benimsenen ve söylenen bu slogan bize bir gerçeği bir kez daha gösterdi. Demokrasi güçlerinin aralarındaki ayrılıkları değil, beraberlikleri öne çıkardıkları oranda kitlelere güven verebilecekleri ve kitleleri peşlerinden sürükleyebilecekleri gözler önüne serilmiştir. Bu her yönüyle örnek alınması, ileriye doğru sürdürülmesi gereken bir görev olarak ortaya çıkmış bulunmaktadır.

İkinci olay ise, yeni baskı yasalarından sonra ortaya çıkmıştır. Şöyle ki, son zamanlarda ilçemizde gerek köylerde, gerekse ilçe merkezinde aramalara, ev baskınlarına başlanmıştır. Ne arandığı belli olmayan bu baskınlarda evler didik didik ediliyor. Bu arada niyetleri güya «silah aramak» olan görevlilerde özellikle bir yayın düşmanlığı gözlenmektedir. Bulunan yayınlar yasak olup olmadığına bakılmaksızın yakılmakta ve herhangi bir tutanak tutulmamaktadır. Bu çeşit olaylar yurdumuzda 12 Mart döneminde yaşanmıştı. Dünyada ise kitap düşmanlığı, düşünce düşmanlığı, faşist diktatörlükle idare olunan yerlerde gözlenmektedir.

Bizde ise sözde, parlamentoya dayalı olan bir iktidarın, bu çeşit olaylara isteyerek göz yumması ve bizzat desteklemesi, iktidarın niyetlerini o iktidarın kimden ve neden yana olduğunu en iyi belirleyen bir ölçü olmaktadır.

Çünkü halkının okumasından, bilinçlenmesinden korkan, onu baskıyla, dayakla, işkenceyle ve polis baskısıyla sindireceğini sanan bu iktidarın ömrü gün be gün tükenmekte, erimektedir. Çünkü sabah olmamış hiçbir geceye insanlık tarihi henüz tanık olmamıştır ve olmayacaktır.

Bu baskılar, kitap yakmalar, düşünceyi zincire vurma denemeleri, sosyalistleri, ilericileri, demokratları ve tüm emekçi halkımızı yıldıramayacaktır.

Bu da böyle biline.

Aydın İLERİ / MUT

Türkiye Barış Güçlerinin Toparlanması Yolunda

Türkiye Barış Derneği'nin 2. Olağan Genel Kurulu, geçen sayımızda haber verdiğimiz gibi, 3-4-5 Nisan günleri İstanbul'da toplandı. Genel Kurulda derneğin adı Barış Komitesi Derneği olarak değiştirildi, tüzük değişikliği yapıldı ve yeni Genel Yönetim Kurulu seçildi.

Barış Derneği'nin 2. Genel Kurulu Türkiye barış güçlerini bekleyen görevler açısından kritik bir dönemde toplandı.

Bilindiği gibi ABD emperyalizmi dünya çapında anti-komünizmi ve anti-sovyetizmi alabildiğine azdırma, detant'ı torpilleme, silâhlanma yarışını kızıştırma, soğuk savaş dönemini geri getirme yolunda elinden geleni esirgemiyor. Bu arada özel olarak Ortadoğu'da yeni bunalımlar yaratıp İran halkının anti-emperyalist mücadelesini geriletmek, Afganistan devrimini çıkmaza sokmak, Filistin halkının kaçınılmaz zaferini bir süre daha ertelemek, Ortadoğu petrolleri üzerinde emperyalist denetimi şantaj ve zorbalıkla sürdürüp teminat altına almak için iblisce manevralar çeviriyor. Ayrıca Türkiye'yi de bu çerçevede, iç ve dış baskılar altında, NATO siyasetinin kuyruğunda sonu belli olmayan -daha doğrusu ziyadesiyle belli- maceracı bir yönelime sürüklemek istiyor.

Son günlerde Carter'in İran'a karşı takındığı açık saldırgan tavırla birlikte İran'la Irak arasında gerginliğin olağanüstü boyutlara ulaşması, ve aynı zamanda Mısır-İsrail ekseni etrafında yeni bir Ortadoğu gerici saldırgan paktı oluşturma projesine Türkiye'yi de dahil etme yolunda resmi ve gayri resmi «diplomatik» gayretlerin yoğunlaşmış olması, emperyalizm ve uluslararası gericilik tarafından tezgahlanan çok yönlü komplonun vahametini açıkça ortaya koymaktadır.

Bu durumda bütün dünyada olduğu kadar Türkiye'de de barış güçlerinin karşı karşıya bulundukları çetin görevler ve sorumluluklar ortadadır. Tüm barış güçleri bu görev ve sorumlulukların üstesinden gelebilecek potansiyel güce de sahiptir Genel Kurulda T. Barış Komitesi Genel Başkanı seçilen Mahmut Dikerdem bunu, G. Kurulu açış konuşmasında, şöyle dile getiriyordu: «Böyle bir perspektif içinde dünya barış güçlerine düşen ödevlerin ne kadar ağırlaştığını anlamak kolaydır. Barış ve yumuşamanın son beş yıllık kazanımları tehlikeye düşmüş, soğuk savaş bulutları ufukları sarmaya başlamıştır. Ama bu durumda da elbette yılgınlığa düşülmeyecektir. Çünkü soğuk savaşı geri getirmek isteyenlerin karşısında barış ve yumuşamadan yana güçler ve onların temsil ettikleri geniş yığınlar vardır. Halklar nasıl ki beş yıl önce yöneticilerini Helsinki Belgesi'ni imzalamaya zorlamışlarsa, bugün de barış, silâhsızlanma ve detant yönünde ağırlıklarını duyuracaklardır. Nitekim duyurmaktadırlar da. «Detant ölmüştür» diyecek kadar savaş isterisine kapılan ABD başkanı ve onun izinde yürüyen İngiltere ve Batı Almanya yöneticileri kendi kamuoylarında destek bulamayarak gerilemek zorunda kalmışlardır.»

Türkiye barış güçlerinin bu çerçevede önlerinde duran görevleri yerine getirebilmesinin, barış hareketinin örgütlülük ve yaygınlık düzeyiyle doğru orantılı olacağı açıktır. Barış Derneği'nin ilk kuruluşundan beri bünyesinde ve çalışma anlayışında taşıdığı belli zaaflar bu bakımdan da haklı eleştiri konusu olmuştu ve barış hareketinin ülkedeki tüm barış güçlerini kapsayacak ölçüde bir örgütlülük düzeyi ve yönetim yapısına kavuşturulması gereği sürekli vurgulanmıştı.

Bundan birkaç ay önce toplanan Barış Derneği Genişletilmiş Kurulundaki çalışmalar bu yönde yeni olumlu gelişmelerin işareti olarak algılandı ve olumlu değerlendirildi. Bu toplantıya ilk kez, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi ve Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanları da katılmışlardı.

O günden son Genel Kurul toplantısına kadar geçen sürede, tüm barış güçlerini temsil kaabiliyetini haiz, kamuoyu örgütlenmesi niteliğinde bir Barış Komitesine ulaşma yolunda gerekli tüzüksel anlayışın oluşturulması ve bu anlayışın tüzük değişikliklerinde somutlanması çalışmaları, çeşitli nedenlerle yeterli düzeyde olamamıştır. Eskidenberi süregelen belli olumsuz anlayışlar ve alışkanlıkların aşılması ve evrensel ilkelerin hayata geçirilmesi için girişilen çabalar yine belli engellerle karşılaşmış ve hedeflenen sonucu verememiştir. Bu bakımdan G. Kurulda varılan sonuçla, barış güçlerinin dünya barış hareketinin evrensel ilkeleri doğrultusunda tam temsil'ni sağlayan bir üst örgütlenme düzeyinin tutturulduğunu söylemek mümkün değildir.

Bununla birlikte, 3-4-5 Nisan Genel Kurulunda varılan sonuç

Devamı s. 7, sü. 3'de

Barış Komitesi Derneği Genel Yönetim Kurulu

İstanbul'da yapılan Barış Komitesi Derneği kongresinde Genel Başkanlığa Mahmut Dikerdem, Genel Sekreterliğe ise Enis Coşkun yeniden seçildiler. Kongrede Genel Yönetim Kurulu asil üyeliklerine ise aşağıdaki kişiler seçilmiştir:

Tektaş Ağaoğlu	Mehmet Bulut
Kemal Anadol	Metin Denizmen
Orhan Apaydın	Ergun Elgin
Erdal Atabek	Mustafa Gazalcı
Oya Baydar	Zülal Kılıç
Yavuz Çizmeci	Cemal Kıral
Gültekin Gazioğlu	Hasan Fehmi Mavi
Aykut Göker	Metin Özek
Reha İsvan	Sedat Özkol
Mehmet Karaca	İsmail Hakkı Öztorun
Medet Serhat	Ali Sirmen
Nedim Tarhan	Gencay Şaylan
Nefise Akçelik	Uğur Kökten
Şefik Asan	Ali Taygun
Yaşar Arıkan	Orhan Taylan
Sait Aydoğmuş	Haluk Tosun
Hüseyin Baş	Melih Tümer
Cüneyt Başbuğ	Aybars Ungan
Ataol Behramoğlu	Tahsin Usluoğlu
	Nurettin Yılmaz

Devrimci Durumun Objektif Şartları Olgunlaşma Sürecindedir

Bilimsel öğretide sosyal devrim 5

Dizimizin önceki bölümünde üretici güçlerle mülkiyet ilişkilerinin içinde bulunduğu çelişkinin seviyesi açısından, Türkiye'nin sosyal devrime gebe olduğunu görmüştük. Bu yazımızda sosyal devrimin gerçekleşmesi için toplumda ne gibi objektif şartların oluşması gerektiğini ele alacağız.

Marks Katkı'nın Önsöz'ünde sosyal devrimin genel kanununu verirken, üretici güçlerle üretim ilişkileri arasındaki çelişkileri sosyal devrimle çözülmesi noktasına gelindiğinde «Böylece bir sosyal devrim çağı açılır» (Marks — Engels, Seçme Eserler, Fransızca, Cilt 1, Sayfa 525) diyordu. Bu deyişten de anlaşılacağı gibi sosyal devrim bir «çağ»ı, yahut da burada çağla kastedilen bir dönemi, bir zaman aralığını ilgilendirir. Devrimin gerçekleşmesi ise, bu dönem içinde belirli sosyal şartların yerine gelmesine bağlıdır. Bunların başında objektif devrimci durum şartları gelir.

Lenin 1920'de kaleme aldığı Bir Çocukluk Hastalığı «Sol» Komünizm kitabında şöyle diyordu:

«Tüm devrimler ve özellikle 20. yüzyıldaki üç Rus devriminin hepsi tarafından doğrulanmış olan, devrimin temel kanunu şöyledir: Devrim olması için sömürülen ve ezilen yığınların eskiden olduğu gibi yaşamanın imkânsızlığını kavramış olmaları ve değişiklik talep etmeleri yetmez; Devrim olması için sömürücülerin eskiden olduğu gibi yaşama ve yönetme imkânlarının olmaması da elzemdir. Ancak «aşağı sınıflar» eskiden olduğu gibi yaşamak istemediklerinde ve «yukarı sınıflar» eskiden olduğu gibi yaşamayı sürdüremediklerinde devrim zafere ulaşabilir. Bu gerçek şu sözlerle de ifade edilebilir: devrim (hem sömürenleri hem de sömürülenleri etkileyen) ulus çapında bir bunalım olmadan imkânsızdır. Şu halde, birinci olarak işçilerin çoğunluğunun (ya da en azından sınıf bilinci olan, düşünen ve siyasi olarak faal işçilerin çoğunluğunun) devrimin gerekli olduğunu tamamen kavraması ve devrim için ölmeye hazır olmaları; ikinci olarak, egemen sınıfların, en geri kitleleri bile politika içine soken (her gerçek devrimin göstergesi, siyasi mücadele yürütebilecek —ama o ana kadar atıl kalmış— ezilen emekçi ve ezilen insanlar sayısının hızla, on misli, hattâ yüz misli artmasıdır), hükümeti zayıflatan ve devrimcilere onu hızla alaşağı etme olanağını veren bir hükümet bunalımı içinde olmaları gerekir» (Lenin, Toplu Eserler, Cilt 31, Sf. 84-85, İngilizce)

Lenin, Partisiyle birlikte «Üç Rus Devrimi»nin içinde yer aldıktan sonra «devrimin temel kanunu»nu yukarıdaki şekilde belirlemektedir. Bu temel kanuna göre bir yandan sömürülen ve ezilen sınıflar eskiden olduğu gibi yaşamaya tahammül edemezlerken, bir yandan da egemenlerin iktidar edemez hale gelmeleri gerekir. Lenin bu durumu «ulus çapında bir bunalım» olarak tanımlamakta ve bu şartlar yerine gelmedikçe «devrimin imkânsız» olduğunu ifade etmektedir.

Lenin daha beş yıl öncesinden, yani 1917 Şubat ve Ekim Devrimlerinden önce yazdığı bir başka eserde, İkinci Enternasyonalin Çöküşü'nde devrimci durum meselesini etraflı şekilde ele almıştı. 1905 Devrimi dışında tarihteki diğer devrimleri ve devrimci durumları da inceleyen Lenin Devrimci durumla ilgili olarak şu sonuca varmıştı:

«Bir Marksist için devrimci durum olmaksızın devrimin imkânsız olduğu tartışma götürmez; kaldı ki, her devrimci durumdan bir devrim çıkacağı da söylenemez. Genel olarak bir devrimci durumun belirtileri nelerdir? Şu üç önemli belirtiye işaret edersek muhakkak ki yanılmayız:

1. Hakim sınıfların bir değişiklik olmaksızın hakimiyetlerini sürdürmelerinin imkânsız olması; «üst sınıflar» arasında şu veya bu biçimde bir krizin, hakim sınıfın siyasetinde, ezilen sınıfların hoşnutsuzluğunun ve öfkesinin patlak vereceği bir çatlamaya yol açan bir krizin varlığı. Bir devrimin olması için «alt sınıfların eski biçimde yaşamaya istekli olmamaları» genellikle yetersizdir; aynı zamanda «üst sınıfların eski biçimde yaşamaya» «muktedir olmamaları» gereklidir.
2. Ezilen sınıfların çektiği acı ve sıkıntının her zamankinden daha şiddetli olması;
3. Yukarıdaki nedenlerin bir sonucu olarak, «barış zamanında» şikâyet etmeksizin soyulmaya göz yuman, fakat karışıklık zamanlarında hem kriz koşulları, hem de «üst sınıflar»ın kendileri tarafından bağımsız tarihi eyleme çekilen kitlelerin faaliyetinde büyük bir artış olması.» (Lenin, Toplu Eserler, İngilizce Cilt 21, Sf. 213—214.)

Lenin devrimci durumla ilgili olarak belli başlı üç şart belirlemektedir. Görüldüğü gibi bunlardan birincisi, beş yıl sonra yeniden devrimci durumu incelerken «devrimin temel kanunu» olarak niteliğidir. Gerçekten, yukarıdaki üç şarttan ikincisi birinci şartın bir bölümünü, üçüncü şart ise «ezilen sınıfların eskisi gibi yaşamayı istememelerini kuvvetlendirir, takviye eder mahiyettedir. Üçüncü şart ise, devrimin temel kanununu oluşturan birinci şartın —ve onun uzantısı olan ikinci şartın— «bir sonucu»dur.

Şimdi yapılması gereken yukarıdaki devrimci durum belirlemelerinin ışığında Türkiye'yi değerlendirmektir.

Önce devrimin -ya da devrimci durumun- temel kanunu ele almak gerekiyor. Acaba Türkiye'de ezilen ve sömürülen sınıflarla, üst sınıflar devrimci durum açısından nasıl bir yapıdadırlar, nasıl bir gelişme göstermektedirler?

Ezilen ve sömürülen sınıfların uzunca bir süreden beri durumlarından memnun olmadıkları bilinen bir gerçektir. İşçiler, emekçi köylüler, dar gelirli memurlar, kısacası tüm çalışan yığınlar hem pahalılık ve işsizlikten, hem de faşist katliamlardan ve antidemokratik baskılardan bunalmaktadırlar. Onlar Türkiye'de hiç bir zaman hayatlarından memnun olmamışlardır, ama son dönemdeki memnuniyetsizlik eskisinden kat kat fazladır. Bu hoşnutsuzluk «bir düzen değişikliği» anlamında «eskiden olduğu gibi yaşamayı istememek» şekline dönüşmüş müdür?

Bu soruya kesin bir «evet» denilmese bile, bu sürecin bir hayli yol aldığı, yani hatırı sayılır bir kitlenin kendilerine bu düzenden ve burjuva partilerinden bir hayır çıkmayacağını, bu düzende kalındıkça durumlarında herhangi bir iyileşme umudu olmadığını kavradıkları kesindir. Üç yıl önce «düzen değişikliği» vaad eden CHP'ye yönelişin bundan iki yıl sonra da CHP'den hızla uzaklaşılmasının anlamı budur. Bugün emekçi yığınların önemli bir bölümü yurdun dört bir yanında yeni aranışlar içindedirler.

Öte yandan üst sınıfların eskiden olduğu gibi yönetmeye «muktedir» olmadıkları da ortadadır. Bunların her türden temsilcileri ekonomiyi «enkaz», «felç olma» deyimleriyle nitelemektedirler. Yine Türkiye'nin «tarihindeki en ağır bunalımı geçirmekte» olduğunu herkes söylemektedir. Hükümetler burjuva siyasetleri açısından «istikrarlı» olmaktan çıkmıştır. Parlamentonun işlememesinden herkes şikayetçidir. Cumhurbaşkanı'nın seçilmiyor olması da üst sınıfların «işi eskiden olduğu gibi yürütemedikleri»nin son örneğidir.

Görülüyor ki Türkiye'de, «temel kanun» açısından devrimci durum şartları olgunlaşmaktadır. Acaba bugün bu olgunlaşmanın hangi aşamasındayız?

Bu süreçteki olgunlaşmayı tesbit ederken abartmalardan kaçınmak gerçeklerden uzaklaşmamak gerekir. Lenin «aşağı sınıflar»ın eskiden olduğu gibi yaşamayı istemediklerini somutlarken bir kıstas ele almıştır. 1) «devrimin gerekli olduğunu tamamen kavraması» 2) «Devrim için ölmeye hazır olmak»... Devrimci durumun gerçekleşmesinin şartlarından birisi «işçilerin çoğunluğunun», «en azından sınıf bilinci olan, düşünen ve siyasi olarak faal işçilerin çoğunluğunun» bu «iki kıstası» sağlayacak olgunluğa erişmiş olmasıdır.

Son dönemlerde alınan mesafelere rağmen işçi sınıfının bu konuda yeterince gelişmiş olduğu söylenemez. Böyle bir iddia yanlış ve aşırı iyimser olur. Evet, Türkiye'de devrim için canını verecek işçiler vardır ama bunların sayısı, işçi sınıfının bütününe, «sınıf bilinci olan», «siyasi olarak faal işçilere» oranla dahi bir hayli düşüktür. Ne ki devrimin gerekli olduğunu kavramak, devrim için ölmeye hazır olmak, -devrimci durumun diğer şartları içinde belirli bir olgunlaşma seviyesinden sonra- belki de en büyük hızla gerçekleşebilecek olanlardır. Ama bugün için -ve yakın perspektifte bu noktaya gelineceğini varsaymak Türkiye şartlarında fazla iyimserlik sayılmalıdır.

İşçiler başta olmak üzere emekçi yığınların çoğunluğu bugün için köklü bir düzen değişikliğinden çok, ekonomik durumlarındaki kötüye gidişin durmasını ve bir ölçüde düzelmesini, gemi azıya almış faşist zorbalığın durdurulmasını, -bir diğer deyişle kemerlerin sıkılması, bunu sağlamak için de faşist bir dikta oluşturulması politikasına geçit verilmemesini- istemektedirler. Öte yandan üst sınıfların eskiden olduğu gibi kolayca yönetemiyor olmaları, artık eskiden olduğu gibi yaşamaya «muktedir» olmadıkları anlamına gelmez. Çünkü çeşitli baskıcı ve antidemokratik uygulamalar -hatta yasama plânında- fazla bir güçlük ve tepkiyle karşılanmaksızın yürürlüğe konabilmektedir. Devlet mekanizması etkinliğini büyük ölçüde korumaktadır.

Kısacası devrimci durumun temel kanunu açısından Türkiye'de şartlar olgunlaşmaktadır. Ama bu konuda önemli eksikliklerin de olduğu, görüldüğü gibi bir gerçektir. Yani devrimci durum için mutlaka gerekli olan «ulus çapında bir bunalım» henüz yoktur. Ne ki gelişme süreci böyle bir bunalımı olgunlaştırma ve yakınlaştırmaktadır.

Devrimci durumun ikinci şartır açısından da Türkiye'de şartlar olgunlaşmakta, ezilen sınıfların çektiği acı ve sıkıntılar her geçen gün daha derinleşmektedir. Önümüzdeki dönemde bu acı ve sıkıntıların dinmeyeceği, aksine daha da derinleşeceği açıktır.

Devrimci durumun üçüncü şartı açısından ise, belirli bir gelişmeye rağmen önemli eksiklikler vardır. Grevler yaygınlaşmaktadır ama henüz büyük boyutlara varmış değildir. Sıkıyönetimlerin de etkisiyle kitle hareketlerinde büyük bir hareketlilik görülmemektedir. Nispeten seyrek yapılan toplantı ve yürüyüşlerdeki katılma durumu, emekçi kitlelerdeki siyasi mücadeleye omuz vermenin ileri ölçülere «normal zamanlara kıyasla 10. 100 misli» ulaştığını göstermekten uzaktır. Gerçi her geçen gün emekçi yığınlar artan bir hızla politikleşmekte ve siyasi mücadelede yer alma eğilimi güç kazanmaktadır. Ancak bu konuda alınan yol hâlâ daha yetersizdir. Söz gelimi bugün için işçi sınıfımız, hangi şart altında olursa olsun 1 Mayıs'ı **yığınsal boyutlarda** mutlaka gerçekleştirecek politizasyona ve örgütlülüğe kavuşmuş değildir.

Buraya kadarki açıklamalarımızdan kolayca anlaşılacağı gibi, Türkiye'de devrimci durum şartları, önemli eksikliklere rağmen günden güne olgunlaşmaktadır. Önümüzdeki perspektif ise egemen güçlere, «üst sınıflara» bugünkünden daha iyi şartlar vaad etmemektedir. Aksine ekonomik kriz müzminleşerek varlığını korumaya adaydır. Tekelci burjuvazi bunalımdan çıkışı demokrasinin rafa kaldırılmasında, faşist bir diktada görmektedir. Bu da onun «eskiden olduğu gibi yaşamaya muktedir olma» imkânlarının gün geçtikçe eksilmekte olduğunun kanıtıdır.

Kendilerini bu düzenin kurtarmayacağı fikri ise emekçiler arasında hızla yaygınlasmaktadır. Burjuvazinin kemerleri sıktırma politikasının kendilerine hayatı cehennem etmek demeğe geldiğini kavrayan yığınlar hızla politikleşmektedirler. Acı ve sıkıntının kader olmadığı bilinci yaygınlaşmaktadır.

O halde önümüzdeki dönemde Türkiye her an —tabii bu hemen yarın anlamında değil— devrimci durumla karşı karşıya gelebilir. Çünkü gerek dünyanın içinde bulunduğu şartlar, gerek bölgemizdeki gelişmeler gerekse yurt içindeki süreç, devrimci durumun hızla oluşmasına yol açabilecek çapta önemli olayları tarih sahnesine getirebilir. Ve bu türden bir olay —nasıl Birinci Dünya Savaşı Rusya'daki devrimci süreci hız'a olgunlaştırdıysa— Türkiye'deki devrimci duurm şartlarını hızla olgunlaştırabilir.

Devrime ulaşabilmesi için bütün bu devrimci durum şartlarının gerçekleşmesi mutlaka gerekir mi?

Lenin bu soruya «evet gerekir» diye cevap veriyor. Çünkü bunlar insan iradesinden bağımsız **objektif** şartlardır. Bu konuyu ve subjektif sartları da bir dahaki yazımızda ele alacağız!

Doğrudan...

Hüseyin Hasancebi

Çapulcu Kapitalist!

Kapitalizm olağan sömürü koşullarında bir sınıfı besler ve güçlendirir. Ama sancılı dönemlerde de spekülatif alanları besler ve «türedi» çapulcular üretir.

Kapitalizm eğer, sömürücü burjuva sınıfa yüklediği görevlerin hakkından gelerek gelişmişse, çapulcular tipik olan bu gelişmenin kusurları durumundadırlar. Ama Türkiye'de olduğu gibi, enjeksiyonlarla yaşayıp gelişmişse, kapitalizmin kendisi çapulcudur.

Çapulcu kapitalist «incir yaprağından» yoksun Adem'e benzer. Bu nedenle çıplaklığını örtmeye dönük hesapları hep kısa kalır. Yukarısını örtse aşağısı, aşağısını örtse yukarısı açıktadır.

Kendi durumunun farkında olmaması düşünülemez. Bunun için «özel uzmanlar» besler. Demeçlerini, konuşma metinlerini ve hatta özel hayatını anlatan günlüğünü bile bu uzmanlarına yazdırır. Böylece, heves ettiği ile, yaşadığı durum arasındaki farkı kapatacağını umar!

Meşhur bankerimiz Kastelli bu konuda hiç de «özel» değildir. Çapulcu kapitalist tipinin genel çizgilerini verir. Bu kapitalist tipinin gözünde nasıl Picasso'nun bir tablosu paraya, gazete sütunları arsa ticaretindeki evlek hesabına dönüşüyorsa, devlet adamlığı da tasarruf bonosuna veya hürriyet tahviline dönüşebilmektedir. Bu çerçevede şiir yazan, resim yapan, bilimsel araştırma sürdüren kapitalistten geçilmez. Çünkü, bu işleri yapanlar ve satın alanlar bir arada bulunurlar. Bu, sermayenin kendini her şeye muktedir saymasının koşullarını hazırlar.

Kostelli de geri kalmamak için bir yazı ısmarlamış. Çıkan yazının altına imzasını atmış. Sonra da bir günlük gazetenin yarım sayfasını «kiralayarak» yüksek bilimsel görüşlerini yayınlatmış!

Ne ki, bunu yapanların daha önce gerçek seviyeleriyle ortaya çıkmamış olmaları gerekir. Kastelli bunu unutmuş. «Sermaye Piyasası İçin Yasal Yapı Gereği» üzerine yazdırmadan önce durumunu ele vermiş. Demiş ki: «Yüzde altmış kırarak aldığım tahvilleri yüzde yirmi beş eksiğine, hem de toptan ve peşin olarak satmıştım. 1961 yılbaşını milyoner olarak kutladım. Yaşasın Ekrem Alican!»

Çıkışı bu kadar yapay olan çapulcunun devamı bundan farklı olabilir mi? Olamıyacağı görülmüş. Kaç bine çıktığını bilemediğimiz yazı, «Finansal az gelişmişlik cembesinin kırılmasını» talep ettiği halde çapulcunun azgelişmişliğini örtmeye yetmemiş. Hatta onu, yasal olmadığını itiraf noktasına sürüklemiş. «Türk Sermaye Piyasası'nın bugün varmış olduğu başarı noktası, hukuk yapısının çok ilerisindedir» demeye zorlamış.

Böyledir. Çapulcu kapitalist hukukun gelişmesini beklemeksizin kendini geliştirir! Hukuk eğer gelişecekse, çapulcunun gelişmesine arkadan yetiştirilmelidir. Yasallığın gelişmesi beklenecek değil ya!

İlkeldir, vurguncudur, çapulcudur ve neyi ne kadar istediğinin bile farkında değildir.

Kapitalizmin olağan koşulları bir sınıfı rezilleştirirken, çalkantılı dönemleri rezilliği sınıf haline getirir. Çalkantılı dönemler sıklaşıp uzadıkça beslenen rezillik çoğalır ve kapitalizmin genel niteliği haline gelir. O kadar gelir ki, artık paralı ilânlar ve sipariş yazılar bile bu niteliği örtemez olur.

Sağ basından

Kul sıkışınca...

«Sömürülen ülkelerde, özellikle aydın kesimin geri kalmışlıktan ve sömürülmüşlükten kurtulmak tepkisine önderlik etmesi, sonunda topluma bağımsızlık kazandırmaktadır. Fakat bu ülkelerin ekonomik yapılarına bakıldığında, aynı başarının burada da kazanıldığı gözlenmemektedir. Sözgelişi Küba'da ünlü başkan Castro bile devrimin 20. yıldönümünde «ekonomik bakımdan yeterince başarılı olamadıklarını» açıkça söylemiş ve iç yapıda meydana gelen siyasi görüş ayrılıklarını ancak yeni bir tasfiye işlemiyle ortadan kaldırabilmiştir» (TÜSİAD başkanı Ali Koçman, 6 Nisan 1980 Milliyet)

Demek ki «işadamı» olunca önemli olan bağımsızlık vesaire değil, ekonomik durum oluyor. Bunu geçebiliriz de, Türkiye ekonomist üzerine konuşan birinin verdiği örneğe bakın: Küba! Ve aynı adam:

SÖZ KAPALI NİYET AÇIK!

«Öteyandan dışsatım, yalnız pazar bulma ve o pazarın gereksindiği malı üretmekle de çözülmez. Bu sorun, ulusça karar altına alınmış bir disiplin içinde çözülmelidir. Bu, pek çok demokratik ülkede görülmüş bir gerçektir» diyor (Aynı gazete)

Nerelerde görülmüş! Demokratik ülkelerde!.. Almanya'da Hitler'le, İspanya'da Franko ile, Şili'de Pinochet ile bu «ulus disiplini» dönemi başlamıştır!

KİME DİSİPLİN!

«Bu durum özveri gerçeğini tüm ulus için sözkonusu etmektedir. Bugün Türkiye'de artık tüketim alışkanlığından hızla uzaklaşarak kısa sürede tükettiği malları dışa satan bir ülke olma zorunluğu ve tıkanıklığı vardır» (aynı gazete) Denildiğinde «kimin için disiplin?» sorusunun cevabı anlaşılıyor. Tüketici halk yığınları için!.. Bunun halk dilindeki anlamı açlıktır!..

Koçman «üstü kapalı» fakat «açık açık» konuşuyor. Peki başkaları?..

AÇIK SÖZLÜSÜ DE VAR!

«Bugünkü genç sanayimiz dış pazarlara açılmak için hazır mıdır sorunuza gelince... Bu, hazır olsun da açılalım diye bekliyecek olursak beklemeye yıllar yılı devam ederiz. İdeal hazırlığı tamamlayıp da açılalım gibi düşünceler bizi yanlışlara götürür. Cesaretle dışa açılmalıyız. Bundan korkmamalıyız. Bu bize başlangıçta zorluklar getirebilir. Getireceği zorluklar bizi kamçılar. Kamçı canımızı acıtır. Kamçı vücudumuzda iz bırakacaktır. Buna tahammül etmeliyiz. Uzun vadede müreffeh Türkiye'yi yaratmak için bunu zorunlu görüyorum» (Sakıp Sabancı -Günaydın- 10 Nisan 1980)

İşte böylesi açık sözlüsü de var! Ama ne kamçısından sözediyorlar?!

Ey emekçiler!.. Siz hiç sırtında kamçı izi olan kapitalist gördünüz mü?

O halde?!..

Yağcının böylesi!..

«Kontenjan grubuna üstelik pek çok işçi kesimi yanlısı seçilmiştir. Bu satırların yazarı da bir işçidir ve bundan şeref duyar. Ancak, nerede bizlere (ekmek kapısı) açanlar? Onlar bu müesseseleri kurup bizlere kazanç sağladılarsa kötü mü etmişler?

Bu kadar fabrika, şunca işyerleri, onlar olmasaydı kurulabilir miydi?

Biz şimdiden teklif ediyoruz:

Sayın Vehbi Koç kontenjan senatörü olarak senatoya mutlaka davet edilmelidir. Eğer reddederlerse, işveren kesimini temsilen bir başka işadamı seçilmelidir. Madem emek-sermaye dengesi vardır ve bunlar birbirinden ayrılamaz. O halde nedir bu ihmal? Nedir bu çekingenlik? Vehbi Koç işverenleri temsilen mutlaka girmelidir senatoya!...»

(Güngör Yerdeş - Son Havadis - 11 Nisan 1980)

ABD gençliği Carter'ın savaş kışkırtıcılığını protesto ediyor

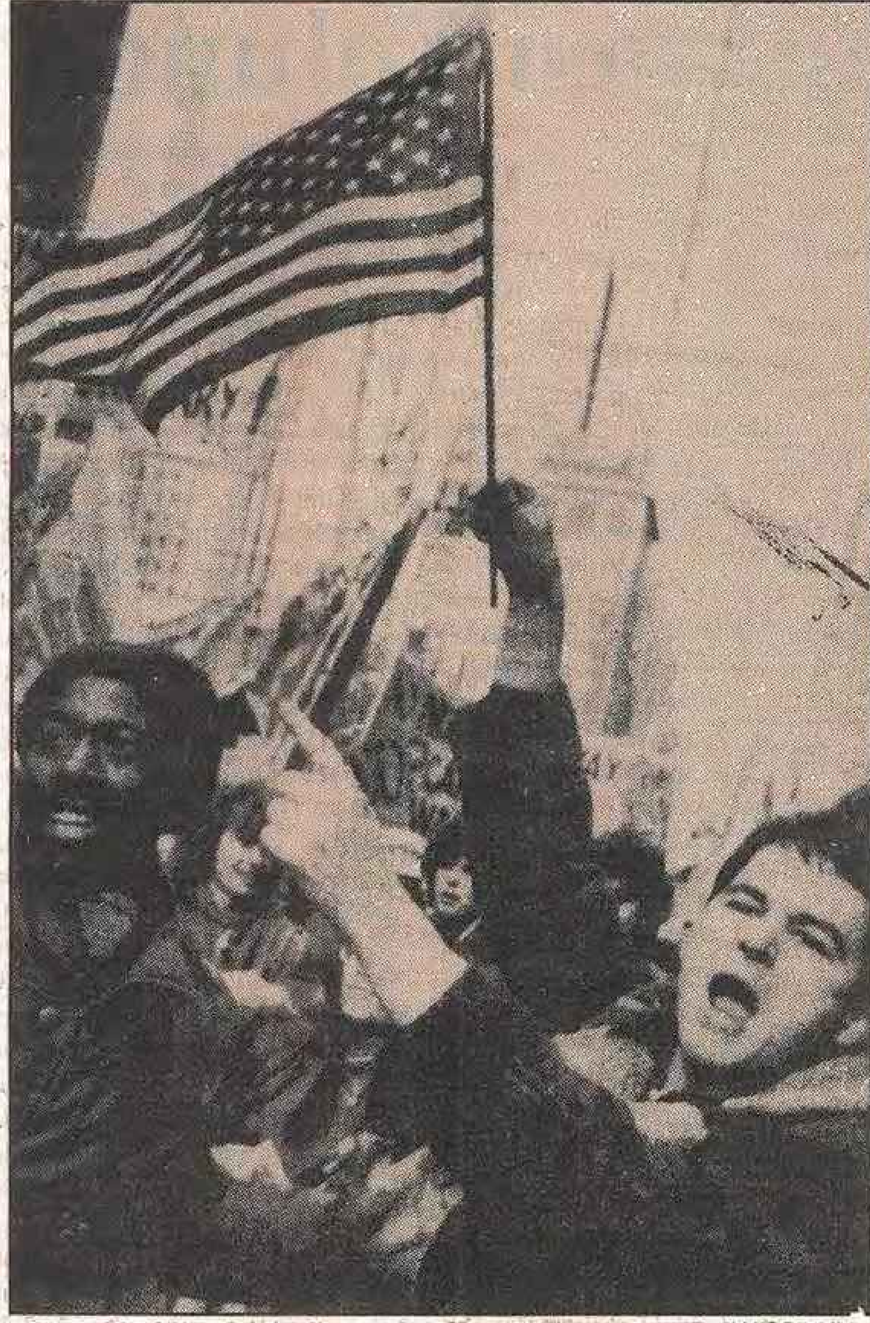

Carter yönetiminin savaş kışkırtıcılığının uzantısı olarak askere çağrılma işine hız verilmesi üzerine ABD'de protesto gösterileri artıyor. Carter yönetiminin silahlanma harcamalarını arttırması, yeni nükleer ve kitle imha silâhları üretimine hız vermesi, SALT-2 anlaşmasını rafa kaldırarak soğuk savaş kışkırtıcılığını yoğunlaştırması, ABD barış ve demokrasi güçlerinin artan tepkisiyle karşılanıyor.

● Carter yönetiminin soğuk savaş kışkırtıcılığının uzantısı olarak, kızlar dahil olmak üzere, gençlerin askere alınması girişimleri karşısında, California, Harvard, Yale, Şikago, Michigan, Florida, Columbia ve diğer üniversitelerde öğrenciler protesto gösterisi yaptı. Gösterilerin önümüzdeki günlerde yaygınlaşarak sürmesi bekleniyor.

60'dan fazla emekçi, barış ve din örgütünü kapsayan «Yeni Dış ve Askeri Politika İçin Koalisyon» adıyla anılan grup bir açıklama yaparak, Carter yönetiminin askeri müdahale ve askere alınma işlemini hızlandırma girişimlerini şiddetle kınadı ve halkın ödediği vergilerin silahlanma ve savaş için kullanılmasına gözyumulmayacağını bildirdi.

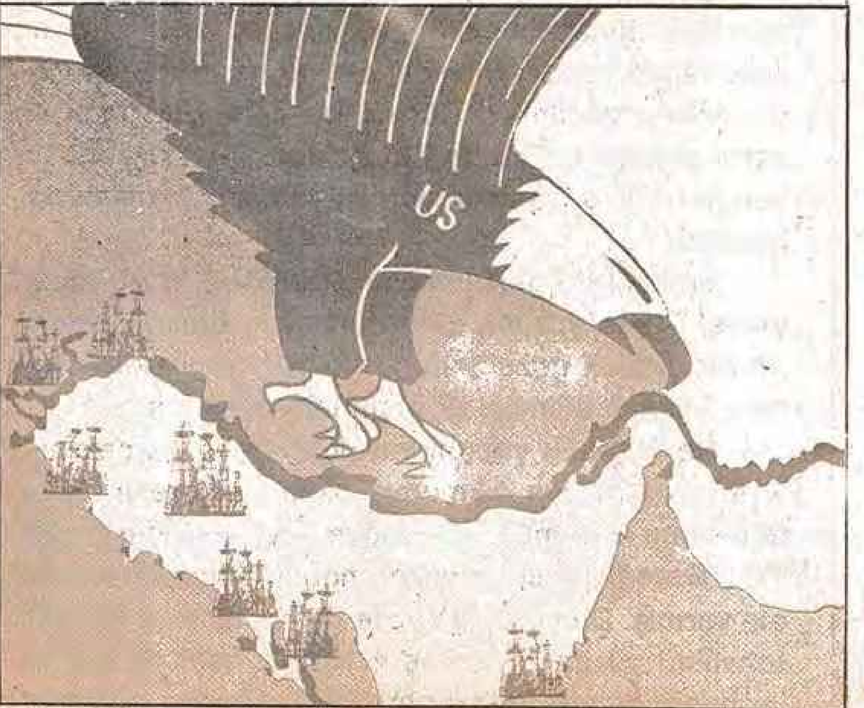
ABD Barış Komitesi, Carter yönetiminin savaş çığlıklarını bırakıp detant yoluna dönmesi ve yürümesi gerektiğini vurgularken, cepheleşmeye son verilmesini, SALT-2'nin onaylanmasını ve silâhsızlanma doğrultusunda adım atılmasını istedi.

New York'ta Carter'in seçim kampanyasının yürütüldüğü bina önünde gösteri yapan gençler, savaş kışkırtıcılığını protesto ederek ABD bayrağını yaktılar.

ABD Senatosu'nda soğuk savaş kışkırtıcılığı karşısında yeralan güçler sayıları sınırlı da olsa, seslerini yükseltiyorlar. Milletvekili James P. Johnson Temsilciler Meclisi'nde Carter yönetiminin savaş kşkırtıcılığını eleştirirken, Ronald Dellums Carter yönetiminin buğday ambargosu, 1980 Moskova Olimpiyatlarını boykotu, Pentagon harcamalarının 20 milyar dolar arttırılması ve gençlerin askere çağrılması işine hız verilmesini «paranoyak fanteziler» olarak nitelendirdi. Dellums ayrıca ABD gençliğine çağrıda bulunarak, yönetimin kendilerini suç işleme maceracılığına itmeye çalıştığını, buna karşı örgütlenmeleri ve harekete geçmeleri gerektiğini belirtti.

Carter yönetiminin yüzbinlerce genci askere alma girişimleri sürerken, ABD gençliğinin savaşa karşı protesto gösterileri her geçen gün büyüyerek sürüyor. Washington'da Beyaz Saray önünde toplanan yüzlerce öğrenci askere alınmaya karşı çıktılar, «Petrol için savaşmayacağız», «Amerikayı seviyoruz, savaşa gitmeyeceğiz» diye haykırdılar. Bu arada kadınların da askere çağrılması girişimleri karşısında aralarında kadınlarında bulunduğu gençler «insanları öldürmek ya da ölmek fırsat eşitliği değildir» diyerek protestolarını sürdürdüler. Aralarında ünlü üniversitelerin de bulunduğu, Berkeley'deki California Üniversitesi, Palo Alto'daki Stanford Üniversitesi, Newyork'taki Columbia Üniversitesi ile Harvard, Yale, Maryland, Florida, Chicago, Iowa, Michigan üniversitelerinde aynı şekilde protesto gösterileri yapıldı. Bu gösterilerin önümüzdeki günlerde Vietnam Savaşı'nı protesto gösterilerini daha da aşan gösterilere dönüşeceği gözleniyor.

Amerika'nın ünlü üniversitelerinden Princeton'da gösteri yapan gençler petrol tekelleri uğruna ölmeyeceklerini haykırarak, askere alınmaya karşı çıktılar.

Filistin halkı kazanacaktır

● Şubat ayında İsviçre'de yapılan dayanışma toplantısından sonra oluşturulan Filistin Halkıyla Uluslararası Dayanışma Komitesi çalışmalarını sürüdüyor. DBK Başkanı R. Chandra başkanlığındaki Komite dünya çapında seçkin temsilcilerden oluşuyor.

ABD emperyalizminin İsrail Başbakanı Begin ve Mısır Devlet Başkanı Sedat'ı kullanarak Filistin halkı üzerinde tertiplemeye çalıştığı oyunlar sürerken, dünya halklarının Filistin halkıyla dayanışması güçlenerek yükseliyor.

Şubat ayı içerisinde İsviçre'nin Basle kentinde yapılan ve 34 ülke ve 9 uluslararası örgütü temsilen 100 üst düzeyde delegenin katıldığı toplantıda kurulan «Filistin Halkıyla Uluslararası Dayanışma Komitesi» dünya çapında seçkin temsilcilerden oluştu. Komite başkanlığına Dünya Barış Konseyi Başkanı Romesh Chandra seçildi. Başkan Yardımcılığı ve yöneticiliğe seçilenler arasında ünlü Yunanlı besteci Mikis Theodorakis, Finlandiya Sosyal Demokrat Parlamento Grubu Başkan Vekili Bayan Tellervo Koivisto, Panama Cumhuriyeti Başkan danışmanı Marcelino Jaen, İngiltere sendikal hareketinden Dick Foggie, Fransız Prof. Jacques Couland, İsrail'li bayan avukat Felicia Langer, Avusturalya sendikal hareketinin yöneticilerinden Frank Bryce bulunuyor.

Uluslararası Komite, İsrail'in işgal ettiği Arap topraklarından geri çekilmesi, BM Genel Kurulu kararlarının uygulanması, bağımsız, egemen Filistin devletinin kurulması ve Filistin Kurtuluş Örgütü'nün tüm ülkelerce tanınması yolunda dünya kamuoyunu daha da aktif olarak harekete geçirmek üzere çalışmalarını sürdürüyor.

Arafat'ın Kaçmaz'a mesajı

22.2.1980

Kardeşim Ahmet Kaçmaz
Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Genel Başkanı

Devrimci selamlar,

Mısır yönetimi ile siyonist düşman arasında ilişkilerin normalleştirilmesini kınayan dayanışma mektubunuzu aldık. Bildiğiniz gibi ilişkilerin normalleştirilmesi süreci Arab ulusumuz, Filistin halkı ve Ortadoğu bölgesindeki devletler aleyhinde sürdürülen emperyalist-Siyonist komplo zincirinin bir halkasıdır. Camp David anlaşmaları ve onu izleyen olayların temsil ettiği bu komplo, Mısır'ı Arap ulusunun gövdesinden koparmayı, Filistin halkının vazgeçilmez ulusal hakları olan Anayurt topraklarına dönüş, kendi kaderini tayin ve ulusal toprakları üzerinde kendi bağımsız devletini kurma haklarını yeniden kazanmak için tek meşru temsilcisi Filistin Kurtuluş Örgütü Önderliğinde verdiği silahlı mücadeleyi ezmeyi amaçlamaktadır.

Filistin Halkının Mücadelesini destekleyen Partinizin tutumunu selamlarken, halklarımızın ve bölgenin çıkarı için emperyalizm, sömürgecilik ve siyonizmin tüm meydan okuyuşlarına karşı koyma yolunda Filistin halkının sizinle ve dost Türkiye halkıyla dostluk ve işbirliği bağlarını güçlendirmeye verdiği önemi bir kez daha yinelemek isteriz.

Zafere Kadar Devrim.

Yasser Arafat
Filistin Kurtuluş Örgütü Yürütme Kurulu Başkanı
Filistin Devrim Kuvvetleri Başkomutanı

Afganistan topraklarında ABD kimyasal silâhları kullanılıyor

Sovyetler Birliği'nin Afganistan'da kimyasal silahlar kullandığı yolunda yaygınlaştırılmak istenen propagandanın içyüzü açığa çıkıyor. Bir süre önce CIA uzmanları tarafından Afganistan sınırı dışındaki kamplarda özel olarak eğitilen ve sabotaj amacıyla ülke sınırından içeri sokulan bir grup karşı-devrimci bir Afgan - Sovyet devriyesi tarafından etkisiz hale getirildi. 40 kişilik çetenin yakalanmasından sonra onları Afganistan sınırından geçiren araba bulundu. Arabada bugüne kadar Afgan karşı devrimcilerine sağlanan silahlardan başka içleri kimyasal madde dolu el bombaları bulundu. Zehirin dozajına göre bir süre içerisinde insanın gözleri ve solunum yollarını tahrip ettiği ve daha yoğunlaştırılınca öldürdüğü anlaşıldı. Bu el bombalarının nerede yapıldığı ise tereddüde yer bırakmayacak kadar açık. Çünkü her birinin üstünde «Pennsylvania, ABD» yazıyor.

Böylelikle Afganistan topraklarında kimyasal silah kullanıldığı ortaya çıktı. Ama kullanan emperyalist propagandanın iddia ettiği gibi Sovyetler Birliği değil, ABD'nin desteklediği karşı - devrimciler. Ancak kimyasal silahlarla ilgili emperyalist propagandanın, yalnızca anti-Sovyet propaganda yapmak amacıyla gerçekleştirilmediği de ortaya çıkmış bulunuyor. Bu propagandayla aynı zamanda NATO ülkelerindeki orduları kitle katliamını gerçekleştirecek kimyasal silahlarla donatmak ve bu tip silahları daha da geliştirmek için «meşru» bir zemin yaratmak olduğu anlaşılıyor.

ABD emperyalizmi dün Vietnam'da işlediği cinayetleri bugün Afganistan'da tekrarlamak isterken, önümüzdeki günlerde yeni cinayetleri, yeni katliamları için de bahaneler yaratmaya çalışıyor.

SOSYALİST ÜLKELERDEN

Sovyet halkı ilk insanlı uzay uçuşu başarısını coşkuyla kutladı. (üstte) Uzaya giden ilk insan, Sovyet Yuri Gagarin (küçük resimde).

Uzayda ilk insan: Yuri Gagarin

Bundan 19 yıl önce 12 Nisan 1961'de ilk insanlı uzay aracı Sovyetler Birliği'nin Baikonur üssünden içinde kozmonot Yuri Gagarin'le yola çıktı. Yuri Gagarin, tarihin ilk uzay yolculuğuna başlamadan önce şöyle diyordu: «Tüm çağlarda insanlar yeni keşiflere uzanan yolculuklarda büyük mutluluklar yaşamışlardır. Bu ilk uzay uçuşunu Sovyet halkının kurmakta olduğu toplumun, komünizmin insanlarına adamak istiyorum.»

Yalnızca bilimsel-teknolojik kazanımların üretici ve barışçı amaçlarla kullanıldığı, sömürünün ortadan kaldırıldığı Sovyet toplumunun değil, aynı zamanda tüm insanlığın kazanımı olan ilk insanlı uzay uçuşu başarıyla tamamlandı. Gagarin uzay uçuşunu tamamlarken şunları söylüyordu: «Dünya yörüngesinde uzay gemisiyle dolaşırken, gezegenimizin güzelliğine hayran kaldım. Tüm dünya halkları! Bu güzelliği koruyup, geliştirelim-yıkmayalım». Yuri Gagarin'in uzay uçuşu aynı zamanda sosyalizmin insanlığa getirdiği kazanımları kendi ülkelerinin halklarından gizlemeye çalışan emperyalist propagandanın da kırılması oldu.

12 Nisan 1961'deki ilk insanlı uzay uçuşundan bu yana uzay çalışmalarında büyük gelişmeler oldu. Ancak uzaya giden ilk insan Sovyet Yuri Gagarin ve insanlığın tarihinde bir dönüm noktası olan bu uçuşu gerçekleştirmek için çalışanlar daima anılacak.

ABD dış politikasını kim yönlendiriyor? (1)

Carter yönetimi soğuk savaş ve silahlanma kışkırtıcılığını sürdürüyor. ABD emperyalizminin, sosyalizm ve barış güçlerinin kararlı mücadeleyle hayata geçirdikleri detant ve silahsızlanma yolunda atılan adımlardan geriye dönme, soğuksavaşı hortlatma girişimleri yoğunlaşıyor. ABD'nin dış politikasının bu şekillenmesinde tekelci sermayenin hiç kuşkusuz belirleyici rolü var. Aşağıda özetleyerek yayınladığımız yazıda tekellerin ABD yönetiminde nasıl doğrudan yeraldıkları ve ABD dış politikasını kendi çıkarları doğrultusunda nasıl biçimlendirdikleri bir kere daha görülüyor. DSF'nin yayın organı World Trade Union Movement'da yayınlanan yazıyı özetleyerek yayınlıyoruz.

«Bu ülkenin hükümetini yönlendirenler ABD kapitalist ve sanayicileridir.» Bu sözleri bundan 60 yıl kadar önce daha sonra ABD Devlet Başkanı olan Thomas Woodrow Wilson söylüyordu.

Eski ABD Başkan Yardımcısı ve meşhur Rockefeller finans grubunun üyesi Nelson Rockefeller de —haklı olarak— şöyle diyordu: **«Herhangi bir ülkenin dış politikası iç politikasının yansıması olabilir.»**

Yalnızca bu tür yargılar değil, pekçok olaylar göstermiştir ki, **ABD'nin dış politikasını esas olarak yönlendiren öncelikle büyük sermayenin çıkarlarıdır.**

Eski devlet Bakanı Kissinger'in çeşitli kereler dile getirdiği gibi ABD'de «iki meslek; iş adamları ve avukatlar (ki bunlar da büyük sermayeye hizmet ederler) iktidarın en yüksek organlarında güçlü bir çoğunluğu yönlendirirler.» ve «tipik bir kabine üyesi olsun ya da en alt düzeyde bir memur olsun» kaçınılmaz olarak bu kategori insanlara dahildir ve bu, «ABD'deki idarenin çerçevesini oluşturur.»

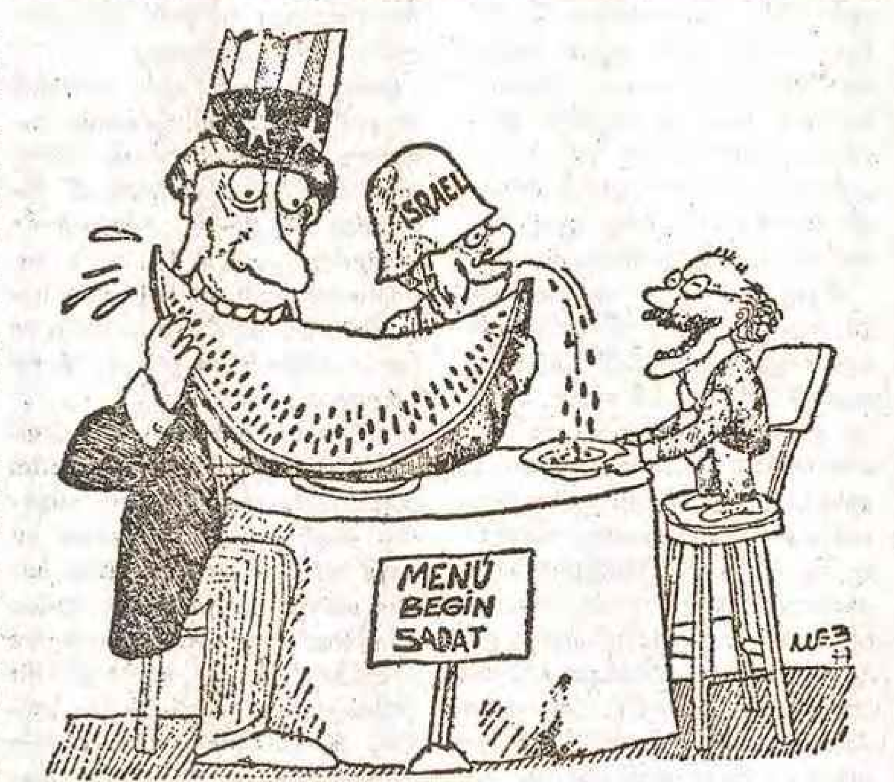
Washington'daki Brookings Enstitüsü 1933-65 arasındaki süreyi (Roosvelt, Truman, Eisenhower, Kennedy ve Johnson zamanlarını içine almaktadır) içine alan bir araştırma yayınlamıştır. Bu araştırmada, ilk olarak bakanlık makamları, onu takiben üç komutanlık (kara, hava, deniz) yöneticileri ve 16 en önemli hükümet makamı, komisyonu vb. olmak üzere 180 yüksek makam ele alınmıştır. Araştırma sonuçlarına göre bu süre içinde kabine üyelerinin ortalama % 69'unun özel şirketlerden geldiği, Bakan yardımcılarının % 78'inin özel şirketlerle iş yaptığı anlaşılmıştır. Üç askeri komutanlık yöneticilerinin (% 96'sı) hemen hepsi işadamıdır. Bu oranlar artarak yükselmektedir. Örneğin Roosvelt'ten Kennedy dönemine kadar en büyük 500 Amerikan şirketinin yüksek devlet kademelerinde temsili % 44'ten % 65'e ulaşmıştır. Doğrudan dış politika ile ilgili kişiler ele alınırsa şunu görmek mümkündür. Amerikalı tarihçi G. Kolks 1944-1960 yılları arasında ABD hükümetlerinde dış politika ile ilgili olarak 678 mevkide görev alan 234 kişinin ilişkilerini incelemiştir. Kolks'un incelemesine göre bunların % 60 kadarı çeşitli sanayi, yatırım ve hukuk şirketlerinin temsilcileridir. Bunlara ek olarak % 7'lik bir bölüm «hayırsever» vakıfları, üniversite ve diğer sektördeki çeşitli örgütleri temsil etmektedirler. Ve nihayet % 16'sı daha sonra iş hayatına giren meslek memurlarıdır.

Diğer bir Amerikalı araştırmacı R. Barnet 1940-67 yılları arasında Dışişleri Bakanlığında çeşitli kilit mevkilerde görev almış 400 kadar kişiye ilişkin inceleme yapmıştır. Barnet araştırmasında ayrıca ABD hükümetlerinde yüksek düzeylerde görev almış ve şu ya da bu şekilde dışişleri ile ilgilenmiş 91 kişinin ilişkilerini konu almıştır. Barnet'in incelemesinin sonuçlarına göre, bunların % 77'si en büyük finans ve sanayi kuruluşlarını temsil etmekteydiler.

Bu, 10 savunma Bakanı'nın 8'ini, 8 Havacılık Bakanı'nın 7'sini, Donanma ile ilgili bakanların tümünü, Savunma Bakan yardımcılarının tümü, CİA'nın 5 yöneticisinden 3'ü, Atom Enerjisi Komisyonunun 5 Başkanından 3'ünü içine almaktadır.

Diğer bir deyisle ABD dış politikasının yönlendirilmesi ve yürütülmesinde doğrudan yeralan üst düzey yöneticilerinin büyük bir çoğunluğu tekellerin ortağı ve yöneticileridir.

Bu durum Nixon, Ford ve Carter yönetimlerinde bir kere daha görülmektedir. Nixon yönetimi sırasında Başkan yardımcısı W. Rogers Wall Street avukatlık şirketi Kennet Toyal'ın sahiplerindendir. Yardımcıları J. Irvin, Rockefeller Vakfı danışmanı ve Sullivan Ve Cromwell avukatlık şirketi üyesi, diğeri olan N. Samuels ise Kuhn, Loeb ve Co. Bank'ın sahiplerindendir. Başkanın ekonomik işler yardımcısı ise Dillon Read Bank'dan P. Flanigan idi.

Carter yönetiminde de yüksek **devlet makamlarının çoğu büyük sermaye temsilcilerinin elindedir.** Başkan yardımcısı Cyrus Vance, Rockefeller Vakfı Hayır Konseyi başkanıydı. Savunma Bakanlığı Yardımcısı G. Kleitor Newyork Morgan Guaranty Trust Company eski başkanıdır. Bütün bu insanların büyük Amerikan tekellerini temsil ederken ya da onların çıkarına hizmet ederken yüksek hükümet kademelerinde görev alınca bu işi bıraktıkları düşünülemez. Aksine bu makamlara geldikten sonra aynı rolü oynamaya devam etmektedirler.

ABD hükümetinin faaliyetine doğrudan katılmak Amerikan tekelci sermayesinin ülke dış politikası üzerindeki etkisini kontrol etmede kullandığı yollardan çok önemli yollardan, biridir.

ABD finans oligarşisinin örgütleri ve kurumlarının büyük bir kısmı kendi çıkarlarına cevap veren bir politikanın sürdürülmesine yönelik çabaları seferber etmede uzmanlaşmışlardır.

Böylece kendilerine «Hayırsever» vakıflar adıyla anılan kurumlar ve özellikle Morgan, Rockefeller ve Ford finans gruplarının tümü, dünya çapında izlenen ABD politikası üzerinde tekelci sermayenin çıkarlarını egemen kılmak üzere buna yönelik önlemlerin anahtarlarını belirlemeyi üstlenmişlerdir. Amerikan üniversitelerinin ve araştırma kurumlarının önde gelenlerinde, bunların finanse ettiği uluslararası sorunları ele alan merkezler, tarihin her belirli döneminde Amerikan finans kodamanlarının özlemlerine cevap verecek kavram ve dış politika plânları formüle edilir.

Nihayet büyük sermayenin uzman örgütleri, bu doktrinleri «en geniş kamuoyu» bilincine yerleştirmek ve ABD hükümetinin uygulamasını sağlamak için işin içine girerler.

(Devam edecek)

Tekelci sermayenin sendikal haklara saldırısı püskürtülecektir

● DİSK Gıda-İş Sendikası Genel Sekreteri Sait Aydoğmuş ve Tekstil Sendikası Genel Başkan Vekili Mehmet Bulut, gazetemize verdikleri demeçlerde, tekelcilerin saldırıları karşısında işçi sınıfının sonuna kadar kararlı olduğunu belirttiler.

10 Nisan günü toplanan İşveren Sendikaları Genel Kurulu için hazırlanan çalışma raporuna ilişkin olarak yaptığı açıklamada TİSK Genel Sekreteri Rafet İbrahimoğlu, hiç gizlemeye gerek dahi duymadan işçi sınıfına yönelik saldırılarını somut hedefleriyle ortaya koyarak, grevlerin yasaklanmasını, sendikaların «denetim» altına alınmasını, bu yönde «yasal düzenlemeler» yapılmasını istemiştir.

Son günlerde tekelci sermayenin önde gelen temsilcileri, bütün kamuoyu önünde işçi sınıfına ve emekçi halk güçlerine karşı savaş ilân ediyor, mevcut kazanılmış hakları dahi kökünden kazımaya kararlı olduklarını duyuruyorlar. Devlet güçlerinin ve bugünkü iktidarın kendilerinden yana olduğunu, son ekonomik düzenlemeler ile Türkiye ekonomisinde tek başına söz sahibi olduklarını, devalüasyonun, enflasyonun, dış borçların bütün yükünü emekçilerin sırtına yıktıklarını şimdi de siyasi alanda kendilerinden başka kimsenin gıkı bile çıkmaması gerektiğini pervasızca haykırıyorlar.

Tekelci sermaye biliyor ki emekçi halk güçleri bu ağır bunalımın yükünü çekmemek için direnecektir karşı koyacaktır ve koymaktadır. Bu da siyasi bunalımların derinleşmesine burjuvazinin «eskisi gibi yönetememesine» yolaçmaktadır. Öyleyse işçi sınıfı başta olmak üzere bütün emekçi halk güçlerinin ses'ni kesmek ,örgütlerini dağıtmak, faşist baskı yasalarıyla Türkiye emekçilerini uysal köleler durumuna getirmek gerekmektedir!

Tekelci sermayenin sözcüleri Narin'ler, Sabancılar ve diğerleri işte bunun için haykırıyorlar; «İşçi sendikaları denetim altına alınmalıdır.» diye, «Grevler uzatılmasın, yasaklansın.», «İşçi ücretleri patronlar tarafından saptansın, eşel mobil uygulaması getirilsin.», «emekçilerin grev hakkı, sözleşme, haberleşme, çalışma hakları denetim altına alınsın.» diye... Türkiye'deki ekonomik, sosyal ve siyasal bunalımın çekilmez çilesi ve yükü emekçilerin sırtına yıkılsın diye... Bu amaçla da TRT'de, burjuva basın yayın ve organlarında bütün olup bitenlerin «suçlusu» olarak işçi sınıfını, emekçileri ve onların sendikal, siyasal örgütlerini göstermektediler. «Suçluların» başının ezilmesi, burunlarının sürtülmesi için de bugünkü iktidarı dahi yeterli görmeyip, faşist dikta heveslilerini kışkırtmaktadırlar.

Faşist dikta heveslileri ve onların ardında yeralan tekelci sermayenin temsilcileri şunu çok iyi bilmelidirler ki Türkiye artık 1971'lerin Türkiyesi değildir. Köprülerin altından çok sular akmıştır ve bu sular işçi sınıfından yana emekçi halktan yana akmıştır. Faşist saldırılarla birleşen devlet terörü bastırılmak istenen emekçi halk muhalefeti bugün bütün gücüyle direnmektedir.

Bu direnişi kırmak için emekçilerin kazanılmış demokratik haklarını yoketmeye yönelik girişimler çok daha şiddetli ve topyekün direnişlerle karşılaşacaktır. Emekçiler kazanılmış demokratik haklarını yokettirmemek için, faşist diktaya geçit vermemek için siyasi örgütleri başta olmak üzere, sendikalarıyla, dernekleriyle örgütlü bir biçimde direnmeye kararlıdırlar.

Tekelci sermayenin son altı ayda iyice yoğunlaşan saldırıları karşısında derin bir suskunluk içinde kalan, hatta bünyesinde yeralan bazı gerici sendikalar aracılığıyla, tekelci sermayeden yana alınan ekonomik kararlara destekçilik dahi yapan Türk-İş'in tepesinde oturan ve işçi sınıfının haklarını burjuvaziye peşkeş çekmekle tanınanlar dahi bu saldırılar nedeniyle rahatsız edilir olmuşlardır.

Bütün demokrasi güçleri bilinçli ve kararlı bir biçimde işçi sınıfının yanında yerini almaktadır.

SAİT AYDOĞMUŞ: İŞÇİ SINIFI SENDİKAL HAKLARINDAN ÖDÜN VERMEYECEKTİR

Türkiye Gıda-İş Sendikası Genel Sekreteri Sait Aydoğmuş, son günlerde tekelci sermaye sozcülerinin işçi sınıfının kazanılmış sendikal haklarına yönelik saldırıları üzerine gazetemize verdiği demeçte; «İşçi sınıfı bugünkü sendikal haklarını kanı ve canı pahasına kazanmıştır. Sendikalaşma, toplu sözleşme ve grev hakkını kazanmak için uzun yıllar zor ve çetin mücadeleler vermiştir. Bugün ise daha ileri kazanımlar için kavga vermektedir. İş Yasasının çağdışı maddelerini kaldırmak, 275 Sayılı yasanın demokratikleşmesini sağlamak, sınıf ve kitle sendikacılığının önündeki engelleri temizlemek için uğraş vermektedir. Savaşsız, sömürüsüz bir dünya için mücadele etmektedir. Bu mücadelesini de kanı ve canı pahasına sürdürmektedir. İşçi sınıfının ve emekçi halk güçlerinin bu mücadelesini engellemeye çalışmak ve hele kazanılmış haklarını yoketmek için saldırıya geçmek tarihin tekerini geriye çevirmek değil, o tekerin altına yatmak anlamına gelecektir.» demiş ve «İşçi sınıfımız, demokrasiden yana bütün güçler, bu tür saldırıları geriye püskürtmeye, bu saldırıların ardındaki gerici faşist güçlere gereken dersi vermeye kararlıdırlar.» diyerek başta DİSK olmak üzere Türk-İş'e bağlı sendikaların büyük bir bölümünün kazanılmış sendikal haklardan ödün vermeyeceklerini vurgulamıştır.

MEHMET BULUT: İŞÇİ SINIFIMIZ BU SALDIRILARA GEÇİT VERMEYECEKTİR

Aynı konuda görüşlerine başvurduğumuz DİSK'e bağlı TEKSTİL İşçileri Sendikası Genel Başkanvekili Mehmet BULUT:

«Türkiye İşverenler Sendikaları Konfederasyonu»nun Genel Kurulu'nda yeralan konuşmalar işçi sınıfının kararlı mücadelesi ile kazanılmış ve Anayasa güvencesi altında bulunan sendikal hak ve özgürlüklere açık bir saldırıdır.

İşçileri, emekçileri bir avuç sömürücünün derdine çare bulmak için daha fazla yoksulluğa, daha ağır çalışma ve yaşama koşullarına itme gayretleri, demokratik ve sendikal hak ve özgürlükleri daha da kısıtlama, işçi sınıfımızın, emekçi halkımızın yükselen ekonomik-demokratik mücadelesini sindirme çabalarıyla bütünleşmektedir. TİSK Genel Kurulu'nda açıkça belirtilen ve milyonlarca işçinin örgütlü bulunduğu sendikaların «idari ve mali denetimi», «ideolojik grev ve diğer faaliyetlerine izin verilmemesi» sözlerinde d'le gelen budur.

Yüzbinlerce işçiyi kapsayan toplusözleşme döneminin sürdüğü ve onbinlerce işçinin grevde bulunduğu günümüzde işçi ücretlerinin enflasyon yarattığı yalanı bir kere daha tekrarlanmakta ve ekonomik bunalımın faturası işçilere, emekçilere çektirilmek istenmektedir.

İş yasalarında yapılmak istenen değişiklikler, eşel-mobil tasarısı, toplusözleşmelerin Başbakanlıkta oluşturulan komisyon tarafından denetlenmek istenmesi, işçi ikramiyeleriinn ödenmemesi ile sergilenen işçi düşmanlığı, TİSK Genel Kurulu'nda tekelci sermayenin taleplerinde bir kere daha dile gelmiştir. Ancak işçi sınıfımız bu saldırılara geçit vermeyecektir. Sendikal hak ve özgürlüklerimizi kısıtlamaya, yükselen ekonomik - demokratik mücadelemizi sindirmeye yönelik bu çabalar işçi sınıfımızın, emekçi halk güçlerimizin kararlı direnişiyle boşa çıkarılacaktır.»

İşçiler TİSK'e cevap veriyor

Arif Memiş — (Kasar Boya Fabrikasından) Grevlerin sınırlandırılması kabul edilir gibi değil. Grev bir sene sürer, iki sene de... Haklarımızı alamadan grev sona erdirilecek olursa grev niye var ki.

Sendikayı denetlemeye heves edinceye kadar, hükümet piyasayı denetlesin, zam yapmasın. Şu eşel-mobil hikâyesi de ücretleri hükümetin denetlenmesinden başka bir şey değil. İşçi sınıfı için bir yıkım demektir. Tüm gücümüzle buna karşı mücadele edeceğiz.

Fahriye Türköz — (Örme-İş'ten) Biz senelerce grevde kalmayı düşünmüyoruz. Üç bin lira verip bir ay çalışın diyor patronlar. Versinler emeğimizin karşılığını grevi sona erdirelim. Karda, kışta geceli gündüzlü grev çadırı beklemek kolay olmuyor elbette.

Sendikayı hükümet denetliyecek olursa, işverenler denetliyecek demektir. Çünkü hükümet onların sözünden çıkmıyor. Yasal olarak bir sendika hakkımız var, onu da elimizden almaya kalkıyorlar. Yağma mı var.

Kemalettin Elmas — (Teknik Boya'dan) Patronların bu gerici istekleri, işçi sınıfının mücadelesi karşısında korkuya kapıldıklarını gösteriyor. TİSK yöneticilerinin gazetelerde her gün boy boy demeç vermelerinin asıl nedeni bu. Oysa alacaklı olan biziz. İnsanca yaşayabileceğimiz bir ücret istiyoruz. Grev süremizin kısıtlanması bir yana, genel grev hakkımızı istiyoruz. Sendikamızın denetlenmesine gelince... Sendikal haklarımızı, sınıfımızın uzun mücadeleleri, sonucunda aldık. Geri istiyorlarsa yine mücadele ederiz. Hodri meydan! Al abilirlerse alsınlar!

İşçi sınıfının çıkarları ortak mücadeleyi zorunlu kılmaktadır

Türk-İş'e bağlı sendikaların yönetim kurulları ile Türk-İş yönetiminin ortaklaşa düzenlediği «yöneticiler toplantısı» bir şeyi açıkça kanıtladı. İşçi hareketi bölünmüş olsa bile, onun çıkarlarının bölünmeyeceğini.

Toplantıda söz alan sendika liderlerinin bir çoğu, Demirel hükümetinin işçi sınıfına karşı politikasını eleştirdiler. Türk-İş yönetiminin işçi çıkarlarına uygun olmayan geleneksel tutarsızlığına karşın bu konfederasyon içindeki sendikacıların iktidara karşı muhalefet etme ve birlikte fiilen mücadele etme önerileri Türk-İş bünyesindeki işçilerin tepkilerinin bir göstergidir. Zonguldak Maden İşçileri Sendikası ve DYF-İŞ gibi Türk-İş'in en büyük sendikaları, gerekirse genel greve gidilmesi önerisini desteklemişlerdir. AP-İşveren ittifakının son aylarda toplusözleşme masalarındaki uzlaşmazlığı, işçi sınıfından yeni hakları esirgemekten öte, kazanılmış işçi haklarını geri alma niyetini açığa vurmuştur. Grevler ve direnişler, hükümetten kaynaklanan bu uzlaşmazlık temeli üzerinde gelişip yaygınlaşmaktadır. Bu aynı zamanda işverenlerin de tutumudur.

Bu tutum özellikle DİSK'e yöneliktir ama bunu sadece DİSK'e ve bu konfederasyon bünyesindeki işçilere karşı bir tutum saymak, TÜRK-İŞ bünyesindeki işçileri bu genel saldırının dışında görmek yanılgıların en büyüğüdür. Çünkü, tekellerin ve AP'nin «DİSK politikası» gibi sınırlı değil «ücret politikası» gibi, işçi sınıfının tümünü hedef alan bir sınıfsal politikası vardır. Tekellerin boy hedefi işçi sınıfının tümüdür.

Bu nedenle, Türk-İş içinde olsun, DİSK içinde olsun, ya da bağımsız sendikalarda örgütlenmiş olsun, —hatta faşist sendikaların tabanındaki işçileri de buna katabilirsiniz— bütün işçilerin çıkarı birdir. Bu çıkar birliği, işçi sınıfının mücadelesini de birleştirmesi için gerekli şartları yaratır.

O halde işçi sınıfının mücadelesini bir bütünlük için de görmemek, özellikle bu bütünlüğü bozucu tutum içinde olmak, işçilere değil işverenlere yarar.

Türk-İş tabanındaki işçiler kendi çıkarlarının giderek daha çok bilincine varıyorlar. Bu nedenle, temel hakları ve ücret artışları için mücadeleyi gerekli görüyorlar. İşverenlere ödün vermek, teslim almak istemiyorlar. Özellikle içinde bulunduğumuz dönemde, göz göre göre işçi hakları boğazlanırken işverenlere teslim olmak, işçileri satmak, onları kapitalistlere yem etmek anlamına gelir. Buna hiç bir sendikacı cesaret edemez.

Esasen Türk-İş'e bağlı sendikaların ve Türk-İş yönetiminin en azından yeni bir tutum alır gibi gözükmeleri bile, yönettikleri işçilerin zorlaması sonucudur. Onlar tabandaki işçilerin eğilimlerine bir noktadan sonra boyun eğmek, önlerine geçemiyecekleri bu gelişmeyle şu veya bu biçimde uyum içindeymiş gibi görünmek zorundadırlar.

Kaldı ki, Türk-İş'in bütününden ayrı olarak, bu sendika içindeki sosyal demokratların muhalefeti işçi hareketinin çıkarlarına dönük bir nitelik taşımaktadır. Bu eğilim Türk-İş'e bağlı sendikalarla DİSK'in birlikte tutum almasını kolaylaştıran bir etkendir. DİSK bu sendikalarla ve Türk-İş yönetimiyle işçi sınıfının çıkarları yönünde ortak tutum almaya her zaman hazır olmuştur ve bunu defalarca kanıtlamıştır.

İşte bunun için, Türk-İş Sendikaları ve bu sendikalara bağlı yüzbinlerce işçi, DİSK çatısı altındaki işçilerle aynı mücadeleyi benimsemek ve yürütmek göreviyle yüz yüzedirler. Bunu engellemek için en başta tekeller harekete geçiyorlar. Gerici Türk-İş yöneticileri de, tekellere bu konuda yardımcı oluyorlar.

İşçi sınıfının çıkarına ters olan bu engelleri ortadan kaldırmak tüm işçilerin mücadelesini tek bir birliğe kavuşturmak zorunluluğu vardır.

Bu yapılabildiği zaman tekellerin gerici saldırısını, işverenlerin uzlaşmaz ve cüretkâr tavrını, iktidarın işçi düşmanı politikalarını geriletmek, kazanılmış işçi haklarını koruyup genişletmek mümkün olabilecektir.

İşçiler birleştikleri zaman «mümkün olanı» yapacak güce erişirler.

İşçi Sözlüğü

Sınıf sendikacılığında örgütsel birlik

rattığı sendikal örgütlenme ve sömürüyü, baskıyı yok etme mücadelesinde yarattığı siyasi örgütlenme ise gücünü işçi sınıfının birliğinden alır. İşçi sınıfının en temel güç kaynağı birliğidir. Biz burada işçi sınıfının sendikal birliği üzerinde duracağız.

Işçi sınıfı ortaya çıktığı günden bu yana kapitalist sömürü ve baskılara karşı mücadele etmiştir. Bu mücadelede birliğin ne denli önem kazandığını ise uzun süren acı deneylerden sonra kavramış ve ilk sendikal örgütlenmeleri gerçekleştirmeye başlamıştır. Kapitalizmle birlikte üretim güçlerinin de gelişmesi bu birliğin maddi temellerinin oluşmasına hız katmıştır. Kapitalizmde üretim araçları mülkiyeti olabildiğince özelleşirken, üretim ise alabildiğine sosyalleşmiş, binlerce, onbinlerce işçinin bir arada çalıştığı işletmelere dönüşmüş ve uluslararası bir nitelik kazanmıştır. Örneğin, bir traktörün yapımı için ayrı ayrı ülkelerden onbinlerce işçinin işgücünü ortaya koyması, üretim yapması gerekmektedir. Ayrıca bu işçilerin yüzlercesinin, binlercesinin bir arada büyük ölçekli işletmelerde ve fabrikalarda çalışması ise teknolojinin yarattığı bir zorunluluktur.

İşte bu maddi temel işçi sınıfının işyeri, işkolu, ulusal ve uluslararası düzeyde birliğini olanaklı ve zorunlu kılmaktadır. İşçi sınıfı bu dört düzeyde ele aldığı-

Üretim araçları mülkiyetinden yoksun olan, üretim araçlarının sahibi patronlar tarafından çalıştırılan ve ürettiklerinden en az payı almak zorunda bıraktırılan işçiler bu toplumsal konum ve nitelikleriyle ayrı bir sınıfı yani işçi sınıfını oluştururlar. İşçi sınıfının bu toplumsal konumu ve niteliği onun ekonomik, ideolojik ve siyasi mücadelesinin maddi temelini oluşturur. İşçi sınıfının, kapitalist sömürü ve baskıyı sınırlandırma mücadelesinde yamız birliğini sağlamak doğrultusunda güçlü adımlar atabildiği ölçüde kapitalist-emperyalist sömürü ve baskılara güçlü darbeler indirebiliyor.

İşçi sınıfının işyerinden uluslararası düzeye kadar birliğinin ne denli büyük bir güç oluşturduğunu bilen burjuvazi, bu gücü bölüp dağıtmak için elinden geleni ardına koymaz. Devlet örgütünün olanaklarını da kullanarak her türlü baskı ve zor yoluyla işçi sınıfının birliğini engellemeye ve dağıtmaya çalışır. Bu amaçla «yasal» ve yasadışı bütün olanaklarını ortaya koyar. Sendikalar, federasyonlar, konfederasyonlar kurdurur.

İşçi sınıfının işyerinden başlayan sendikal birliğini başlangıç noktasında boğmak amacıyla patronlar, sınıf uzlaşmacısı sarı sendikaları desteklerler ya da tümüyle kendi denetimleri altında olan patron sendikaları kurarlar. Bunun da ötesinde işçileri dinsel, ırksal, bölgesel ve siyasal ayrımcılıklar içine sokmaya yönelik provakasyon sendikaları kurarlar. Türkiye'deki MİSK, Hak-İş v.b. gibi.

İşçi sınıfının birliği işyerlerinden başladığı için sınıf sendikaları, tek tek işyerlerinin en güçlü ve geniş birliği sağlayacak biçimde örgütlendirilmesini gerçekleştirmek zorundadırlar. İşyerlerinde sendikal birliğin sağlanması için de sınıf ve kitle sendikacılığı ilkelerinin ödünsüzce yaşama geçirilmesi gerekir.

İşyerinde birliğin, işkolunda birliğe dönüştürülmesi ise her işkolunda bir tek sınıf ve kitle sendikasının yaratılmasıyla mümkün olur. Bugün Türkiye'de burjuvazi, yapay bir zorlama ile işçi sınıfını 34 işkoluna bölmüştür. İşyeri düzeyinde işçi sınıfının 2 bin'in üstünde sendikaya bölünmesini teşvik eden burjuvazi, işkollarının sayısını da artırarak sendikal birliği dağıtmıştır. Bu nedenle 34 işkolunun 16 temel işkolunda toplanması DİSK'in hedefleri arasında yer almaktadır.

Ulusal düzeyde ise patronlar «Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu»nu kurarak bir tek çatı altında örgütlenmelerine karşın, işçi sınıfımız iki büyük konfederasyonda toplanmıştır. Ayrıca provakasyon örgütü niteliğinde 4 ayrı konfederasyon daha bulunmaktadır. Sınıf ve kitle sendikacılığı ilkelerini yaşama geçirmeye çalışan DİSK, bugün yarım milyon işçiyi kapsarken, sınıf uzlaşmacısı bir çizgi izleyen Türk-İş ise bir milyona yakın işçiyi kapsamaktadır. Geriye kalan 2 milyona yakın işçinin bir kısmı irili ufaklı sendikalarda yer alırken, büyük bir kısmı ise sendikasız durumdadır.

İşyeri, işkolu ve ulusal düzeyde gerçekleştirilecek birliğin, uluslararası sendikal birliğin bir parçası durumuna getirilmesi ise hiçbir zaman gözardı edilmemesi gereken bir hedeftir. Ulusal düzeyde gerçekleşecek olan birlik, uluslararası sömürü, baskı ve savaş kışkırtıcısı saldırılarına karşı koyabilir, bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelesinde üstüne düşen görevleri yerine getirebilir. Çağımızda bu sendikal birlik «Dünya Sendikalar Federasyonu»nda somutlanmaktadır.

İşçi sınıfının bu dört düzeyde birliğinin sağlanmasında burjuvazinin gizli ve açık saldırılarının yanısıra, Türkiye'de de olduğu gibi, işçi sınıfı bilimine ters düşen sağ ve «sol» politikaların kesinlikle etkisiz duruma getirilmesi önem kazanmaktadır. İşçi sınıfı bilimine ve sınıf sendikacılığının ilkelerine bağlı olarak yürütülecek çalışmaların ancak bu tür hastalıkları engelleyebileceğini ve «dükkan» sendikalara son verebileceğini aklımızdan çıkarmamamız gerekir.

Gelecek hafta «sınıf sendikacılığında eylemsel Birlik» konusunu işleyeceoiz.

PAKTAŞ işçileri yılmayacak

Siyasi gericilik Adana'da gitgide hayasızlaştı. İlerici, demokrat, sosyalistlerin çalıştığı fabrikalarda işyeri çalışma belgesi taşımak **suç**, taşıyan **suçlu** oldu. Hastahanelerde, devlet dairelerinde işçilere bu belgelerine göre muamele yapılır oldu. Yalnız bu kurumlarda değil: Sokakta, mahallede, kahvede bile üzerinde bulundurmak suç.

Paktaş'tan vizite kağıdı alan işçiler hastahanede faşist doktorlara havale edilmekte. Doktor Paktaş işçisine, «Sen Paktaşlı mısın? Senin birşeyin yok, işbaşına» deyip kovabiliyor.

Sokakta, mahallede, kahvedeki aramalarda üzerinde Paktaş işyeri belgesi olanlar ayrı gözle değerlendiriliyor, hakaret ediliyor, tartaklanıyor.

İşçi sınıfının sendikal mücadelesinden başarı ile çıkan Paktaş işçileri, işyerlerinde DİSK - TEKSTİL'de birleşerek parababalarının hiç de istemediği bir sonuca vardılar.

Patronların Sümerbank Bez Fabrikasında, Bossa'da çevirdikleri dolapları, Paktaş işçilerine söymedi. Yiğit Paktaş işçileri, gözü dönmüş parababalarının ve onların uşaklarının karanlık oyunlarını bir bir bozdu.

Burjuvazin'n tüm telaşı bundandır. Cebinden Paktaş çalışma belgesi çıkan işçiye suçlu muamelesi yapılması bundandır.

Baskılar Tek Ges-İş'i engelleyemeyecektir

Enerji işkolunda da devlet eliyle sarı sendikacılık güçlendirilmeye, bu amaçla da işyerlerinde DİSK'e bağlı Tek Ges-İş Sendikasının etkinliğini azaltmak, yetki almasını engellemek için çağdışı, yasadışı uygulamalara başvuruluyor.

Bu tür uygulamaların yoğunlaştırıldığı illerin başında Adana gelmektedir.

Adana DSİ'de ve ASO'da çalışan işçilerin 275 sayılı Yasanın 7. maddesinden doğan yasal hakları çiğnenmektedir.

Bilindiği gibi Türk-İş'e bağlı sarı Tes-İş Federasyonu 1.3.1979'dan geçerli olmak üzere 7.3.1980 günü iki yıllık bir toplu sözleşme imzalamıştır. Hayat pahalılığının ve enflasyonun dayanılmaz ölçülere varmasına rağmen Sarı Tes-İş Federasyonu birinci yıl için 100 TL., ikinci yıl için ise 150 TL ücret zammı almıştır. Sosyal haklar ise çok gülünç miktardadır. Bu işyerlerinde 20 bini aşkın Tek Ges-İş ve bağımsız Enerji-İş üyesi işçi bulunmaktadır. Söz konusu yasa maddesi uyarınca ve 7.1.1980 gün ve 383-00205 sayılı Başbakanlık genelgesine göre bu işçilerin dayanışma aidatı ödeyerek toplu sözleşmeden yararlanmaları gerekirken işverenin yasa tanımaz tutumu ile bu engellenmektedir.

Tek Ges-İş Sendikası Adana Şube Başkanı Erdinç KENT bu konuda yaptığı açıklamada; Bu tür gerici ve faşist saldırılar, yasadışı uygulamalar Tek Ges-İş üyelerini yıldıramayacaktır. Sendikamızın güçlenmesini engelleyemiyecektir. Üyelerimizin haklarını gasbettirmeyeceğiz ve sonuna kadar arayacağız. Egemen güçler kendi koydukları yasalara kendileri uymayarak riyakarlıklarını bir kez daha göstermişlerdir. Kazandığımız haklardan bir milim bile vazgeçmeyeceğiz ve sonunda kazanan biz olacağız,» demiştir.

İş Hukuku

İş yasalarının demokratikleştirilmesi, işçi sınıfımızın başlıca talepleri arasında yer almaktadır. Bir yandan bu talebin hayata geçirilmesi için mücadele ederken, diğer yandan mevcut yasal haklarımıza sonuna kadar sahip çıkmak ve korumak görevi ile karşı karşıyayız. Bu köşede bundan böyle yasal uygulamalara ve haklarımıza ilişkin bilgiler vereceğiz.

İlk olarak GREV OYLAMASI uygulamasını ele alacağız. Grevlerin birbirini izlediği bugünlerde işverenlerin grevleri engellemek ve işçileri sendikalarından ayırarak güçsüz düşürmek üzere başvurduğu GREV OYLAMASI uygulamasının yasada yer alan teknik yönlerini bilelim:

Grev Oylaması

1 — GREV OYLAMASI NEDİR?

Bir işyerinde, toplu sözleşme görüşmelerinde anlaşmaya varılamaması (ya da bağıtlanan bir toplu sözleşmenin işverence ihlâl edilmesi) halinde sendika Yasa'nın belirttiği koşullarda Grev Kararı alır. Bu Grev Kararı, 275 sayılı Yasa'da belirtilen sürede işverene bildirilir ve işyerinin uygun bir yerinde ilân edilir.

Grev kararının ilân edildiği işyerinde, grev uygulamasına geçilmesini istemeyen işçiler, Yasa'nın belirttiği koşullarda «Grev'e evet ya da hayır» biçiminde bir oylama isteyebilirler.

a) Grev oylaması, ancak o işyerinde çalışan tüm işçilerin üçte birinin istemiyle gerçekleşebilir. Bu oranın sağlanamaması durumunda, grev oylaması yapılamaz.

b) Grev oylaması isteği, Grev Kararının işyerinde ilân edildiği günden başlayarak, 6 işgünü içinde ve yazılı olarak, işyerinin bulunduğu yerdeki en büyük mülkiye amirliğine (Valilik, Kaymakamlık gibi) bildirilir.

c) Oylama, bu bildirimden başlayarak 6 işgünü içinde ve iş saatleri dışında, en büyük mülkiye âmirinin saptayacağı gün ve saatte, mülkiye âmirinin veya görevlendireceği bir memurun gözetiminde gerçekleşir. Uygulamada bu gözetim, çoğunlukla Bölge Çalışma Müdürlüğü İş Müfettişleri'nce yapılmaktadır.

d) Oylamaya, oylama gününden başlayarak, 3 işgünü içinde, oylamanın yapıldığı yer Mahkemesi'nde itiraz edilebilir. İtirazı, taraflardan biri ile o işyerinde çalışan işçilerden herhangi biri yapabilir. Bu itirazlar, 3 işgünü içinde Mahkeme'ce kesin olarak karara bağlanır.

2 — GREV OYLAMASINDA ESAS ALINACAK ÇOĞUNLUK NASIL SAPTANIR?

Grev oylamasında esas alınacak çoğunluk, grev oylamasına katılanların değil, o işyerinde çalışan işçilerin salt çoğunluğudur. (Yani yarıdan bir fazlasını çoğunluğudur.) İşçilerin salt çoğunluğu, grevin uygulanmamasına karar verirse, o işyerinde grev uygulanmaz.

3 — GREV OYLMASI İÇİN GEREKLİ ÜÇTE BİR ÇOĞUNLUK HANGİ TARİH ESAS ALINARAK SAPTANIR?

Oylama için gerekli üçte bir çoğunluk, çağrı tarihinde değil, oylama istemi tarihinde çalışan işçi sayısına göre saptanır.

Uygulama bugüne dek, çağrı tarihinde çalışanların üçte bir çoğunluğunun saptanması şeklinde gerçekleşmekte idi. Ve Çalışma Bakanlığı Genelgeleri de konuya bu biçimde açıklık getirmişti. Ancak, Çalışma Bakanlığı'nın 25.02.1980 tarihli yeni bir Genelgesi ile bu konuda önceden yayınlanan genelgeler yürürlükten kaldırıldı ve grev oylamasında aranılan üçte bir çoğunluğun, grev oylaması istenilen tarihte işyerinde çalışan işçi sayısına göre saptanması gerektiği belirtildi.

4 — GREV OYLAMASININ YAPILDIĞI TARİHTE, GREV OYLAMASINA KİMLER KATILABİLİR?

Çalışma Bakanlığı'nın son Genelgesi'ne göre, Grev oylamasına, Grev oylaması isteminde bulunulduğu tarihte işyerinde iş akdi devam eden işçiler katılırlar. Grev oylaması isteminde bulunulduğu tarihte, deneme süresini doldurmamış işçiler de bu oylamaya katılabilirler.

Yeni Genelge'nin, uygulamada, bir işyerinde bir Sendikanın Grev Kararı almasından sonra, işverenin işe yeni işçiler alarak, yeni işe alınan işçilerin Grev oylaması istemesiyle, Sendikanın bu hakkını ortadan kaldırmaya yönelik olanak sağlayacağı açıktır.

SANAT-KÜLTÜR-BİLİM

Şişli Kültür Merkezi

Zeynep KARABEY

Yeni ümitler, yeni düzenler...

İyiye, doğruya, gerekli olana varmanın, buna ulaşmak için herşeye karşın savaşmanın zevki...

Güzeli, gerçekle birleştirmek, doğruyu kitlelere ulaştırmak için kötünün karşısında direnmek.

Sanat bunun öncülüğünü yaparken neler çekiyor.

Ama bazen ödüllendiriliyor, en kötü ortamda bile.

Şimdi, İstanbul kentimizin en işlek semtlerinden birinde bir salon var. İyiye, doğruya varmayı amaçlayan bir filmci, bir yönetmen, bu salonu gönlünün bir köşesine özenle yerleştirip bir yığın kötü ile savaşmaya başlayabilir. Daha bir ümitli, daha bir key'fli olabilir artık.

Türkiye'mizde ilk kez, içinde filanca hatun ya da falanca efendi bulunmadığı, zengin kızın babasının yoksul oğlanı para ile satın alamadığı konusu işlenmediği için itilip kakılan filimler, bir salonda hiçbir önyargısı bulunmayan işletmecilerce gösterilebilecek.

Sansür ile boğuşa boğuşa gösterilme izni çıkarabildi diye salonların burun kıvırdığı filimleri, kitleler izleyebilecek.

Şimdilik yalnız bir tek salon. Ama inanın, inanıyoruz, yakında daha çok olacak.

Eskiden, Şişli Samanyolu Sokakta bir tiyatro salonu vardı. Başlangıçta büyük oyunlar, büyük tanıtımlar yapılarak pazarlanırdı bu salonda, tiyatroya katkısı olan oyunlar da sergilendi. Ama «para» denen çağdaş canavar sanatçıların gırtlağına basınca, burada da bir ölüm - kalım savaşı sürdürüldü. Bir süre salon kapalı kaldı. Sonra Ali Poyrazoğlu salona el attı. Bir yandan Poyrazoğlu-Abay tiyatroları oyunlarını burada sergilemeye başlarken, öte yandan bu yapıyı daha geniş olarak değerlendirme olanakları arandı. Yapıda iki salonun bulunduğu göz önüne alındı. Bir yandan da serseri mayınlar gibi o salondan ötekine itilen, o kentten berikine giden, sessiz sakin gösterilerini sürdürürken bile çetelerin, «akıncıların» «ülkücülerin» gadrine uğrayan filmler vardı ortalıkta. Düşünüldü, taşınıldı:

Bir salon değerlendirilmeli, bu filimler de oynamalı. Böylece, o filmlerin, onlar gibi bir yığın filmin oynayabileceği bir salon işletmeye karar verildi.

Salonun işletmecileri, «Dünyanın birçok ülkesinde örnekleri bulunan bir salon bu.» diyorlar. «Şişli Kültür Merkezi salonu, 'Sanat Filimleri' gösteren bir salon.

Böylesi birçok yerde var ama. Türkiye uzun süredir piyasa filimleri ile sanat filimlerinin aynı salonlarda oynatılmasının sıkıntısını çekmekteydi. Yalnız Türk filmleri değil. Kimi zaman piyasadaki salonları iş yapmaz diye göstermedikleri filmler, kimi zaman seyircinin göremediği ya da bir kez daha görmek isteyeceği nitelikli filmler burada gösterilecek...»

Şişli Kültür Merkezi salonu 600 kişiden fazla izleyici alabiliyor. Biletler 52.5 lira, öğrenciye yarı yarıya indirim yapılıyor. Aynı şekilde, toplu satışlarda da bir indirim uygulanıyor.

Böyle bir ortamda «sanat filimleri gösteren» bir salonun açılması ne denli önemli? Üstelik yine İstanbul'da.. Bunca kişi İstanbul'a gidip filim izleyecek değil a!.. diye de düşünen vardır mutlak. Oysa şöyle bir düşünürsek, birşeyin biryerlerden başlaması gerektiğini anımsarız. Sanat, öncü sanat oldukça, biryerlerden başlar, sonra bir de bakarsınız ki, aaa, yayılıvermiş bile.

Böyle bir girişimi yapanları iki ellerinden tutup keyifle kutlarken, insan sanata, iyiye, güzele halâ aç olan gözünü başka şeylere dikiyor.

Küçük de olsa, şimdilik yetersiz de olsa, doğruları, gerçekleri sanat yolu ile kitlelere yansıtan filimler gösteren salonlar açılsa, orada-burada... Şişli Kültür Merkezinde olduğu gibi, anaparaları az da olsa yürekli kişiler böyle girişimlerden korkmasalar...

Şimdilik az filim, sonra daha çok filim, hatta tiyatro, söyleşi, konferans. Önemli olan birbirine iyi mesajlar verebileceği bir yerde toplaşmak. İyi bir sanat yapıtı izlemek, üzerinde tartışabilmek. Beğenmez, beğeniyi paylaşmak.

Şişli Kültür Merkezi'nde şimdi yönetmen Yavuz Özkan'ın «Demiryolu» filmi ile, Özcan Arca'nın ödül kazanmış olan «Üç bölümlük kısa filmi» gösteriliyor. Ardından nitelikli Türk filmlerinin ve Türk izleyicisinin beğenisini kazanmış yabancı filmlerinin gösterileri yapılacak. Yaz aylarında da gösteriler sürecek.

Darısı başka kentlerin başına.

Birikimi Koruma Sorumluluğu

Seyyit NEZİR

Edebiyatımızın kavgacı bir geçmişi ve geleneği var. Bu gelenek, önemli bir demokratik birikim de sağlayarak kökleşti ve kuşaktan kuşağa güçlenerek bugünlere ulaştı. Ancak, **Edebiyat Cephesi'nin Mart 1980 sayısında** Demirtaş Ceyhun'un da haklı olarak yakındığı gibi, bu demokratik birikimin korunmasında günümüz yazarının yeterli bir sorumluluk duyduğunu söyleyebilmek oldukça güç. Nedense Türkiye'li yazar, demokratik hak ve özgürlükler konusunda, son zamanlarda bulduğuyla yetinir oldu ve daha kötüsü, yalnızca yeni hak ve olanakların sağlanmasında değil, var olanların korunması çabasında da kaytarıcı, hiç değilse «umursamaz» bir tavır içinde.

Şöyle diyor o yazısında Ceyhun: «Artık hiç kuşkum yok... Yazarlarımız da mirasyedi. Sözcüğün tam anlamıyla bir mirasyedi rahatlığı içinde, umursamıyorlar.» Aramalarda «tabanca tüfeğin yanısıra kitabın da suç aleti olarak gösterilmesine» alışmış olmanın, yazarın özgürlüklerinin de tehdit edilmesine yol açmasının görülmesi gereğine değinen yazar, «şimdi suç aletleri içinde daktilonun da sayılması» na sessiz kalmayı eleştirerek, yazısını şöyle bitiriyor: «Bilmem ki şimdilerde biraz da, biz yazarlar, mirasyedi rahatlığı içindeki bu umursamazlığımızla mı dövüşmek, savaşmak zorunda kalacağız... Zor günler yaşıyoruz dostlar!... Gerçekten zor günler yaşıyoruz. Öyle ki, kendimize bile yabancılaşıyoruz git git. Yaptığımız bu kutsal işe bile yabancılaşıyoruz. Ne yazık!»

Bu eleştiriye hak vermemek elde değil. Ayrıca bu eleştiri, bir yazarın eleştirisi olduğu için **özeleştiri** niteliğini de taşıyor ki, yazının değeri daha da çok burada. Çünkü son zamanlarda edebiyat saflarında, «yazarın sorumluluğuna ilişkin sorular getiren» yürekli yazılar oldukça azaldı. Eleştiriler de, neredeyse **karalama** olarak algılanıyor, eleştirilen yazar, kendisine yönelen sorulardan hayıflanıyor.

«Bizde eleştiri niye gelişemiyor?» diye soranların bu sorularının karşılığı da aslında bu gerçeğin içinde yatıyor. Yazar üzerinde hiçbir dönem eksilmeyen, ama kimi dönemler azalan, 60'lardan beri gözle görülür ölçüde azalan baskıların hangi çilelerin, ne tür bir direncin sonucu olduğuna pek kafa yorulmuyor. Ya da büyük bir iyimserlikle söyleyecek olursak, soruna yalnızca kafa yormakta kalınıyor.

Oysa son yıllarda sanat adamları, özel olarak yazarlar üzerindeki baskılar giderek artıyor. Üstelik, can alma noktasına varıyor. Yani, baskılar karşısında omuz silkmek, baskıları kanıksamış olmak, hem de bunu «bir yazar olarak yapmak» gerçekten de akıl alır şey değil.

Türkiye'de yazarın **son zamanlarda** kendi iç sorunlarına kapandığı ve yazar olması nedeniyle haklı olarak bu iç sorunları öne aldığı söylenebilir. Ama hiçbir ülkede edebiyatın, öbür sorunlardan, örneğin genel demokratik sorunlardan, özgürlüklerden, hakların alınması mücadelesinden koparılamayacağı, soyutlanamıyacağı, edebiyatın bu sorunlardan, ama bu sorunların da edebiyattan tümüyle dışarlanamayacağı gerçeği hâlâ kavranamadıysa, edebiyatımızın bunca çileli birikimine rağmen kavranamamışsa, bu acı sonuç üzerinde uzun uzun düşünmeğe değer.

Ancak sorun bir başına bundan, edebiyatın kendi içi sorunlarına gömülmüş olmasından kaynaklanmıyor elbette. Yazarı bu baskılar karşısında **yıldıran** bir ortamdan söz etmek mümkün. Ama bu ortamı aşmakta yazara düşen görevler de var ve bu görevler asla atlanmaması gereken işler. Sözgelimi baskılara karşı en etkin, en yığınsal mücadeleyi yaratmakta, yazarın kullanması gereken etkileyici bir güç varsa, «hedef» olma korkusu bu göreve atılmayı engelliyorsa, bu korku da artık aşılmış olmalıdır. Demokrasi güçleri, bu türden korkuların gerilerde bırakıldığı bir olgunluk düzeyine ulaşmış bulunuyor, sürekli yeni adımlar atıyor. Kaldı ki, işçi sınıfının, emekçi halkın göğüslemeye hazırlandığı, hazır olduğu güçlükleri yazar da göğüsleyebilmelidir. Yani halkın hedef olduğu yerde, yazar hedef olmaktan kaçınmamalıdır.

Birikimi koruma sorumluluğu ve «mirasyedilik» konusu gerçekten üzerinde kafa yormaya, sonuç getirmeye değer bir konu. Sanırız Ceyhun, bu yönde gerekli çabayı ısrarla sürdürecektir.

Vicdan Nalbur üçüncü fotoğraf sergisini açtı

Vicdan Nalbur, onbeş gün sürecek olan üçüncü fotoğraf sergisini 7 Nisan Pazartesi günü Harbiye Şehir Tiyatrosu Galerisinde açtı. Sergi üç değişik konuyu işleyen fotoğraflardan oluşuyor. Pek işlenmemiş yeni bir konu «dua ya da mevlüt», «köyde tarhana yapan kadınlar» ve yeni bir kurgu denemesi «depresyon».

Vicdan Nalbur, bundan önceki iki sergisini 1976 ve 1977 yıllarında Bursa'da açmış, bunun dışında değişik zamanlarda birkaç karma sergiye de katılmış. Nalbur, genel olarak sanatı, insanları düşünmeye yönelten bir araç olarak görmekte, bunu sosyal yaşamın tüm unsurlarını objektif bir gözlemle ortaya koyarak yapmaya çalışmaktadır. Fotoğraflarının biçim ve içeriğindeki yenilik denemeleri, sanatçının bu çabasını ortaya koymakta...

Halen resim öğretmenliği yapmakta olan Vicdan Nalbur, Bursa Eğitim Enstitüsü mezunu. Dört yıldan beri fotoğrafçılıkla uğraşmakta. «Kurban» isimli kısa metrajlı bir filmin grafiklerini de yapmış olan Nalbur, Bursa'da öğrenciliği sürerken bir yandan da Bursa Ahmet Vefik Paşa Tiyatrosu kurslarına devam etmiş. İki yıl süren bu kurslarda çocuk tiyatrosu dalında eğitim görerek mezun olmuş. Şimdi bir yandan Edirne'de resim öğretmenliği yaparken bir yandan da kalıcı bir çocuk tiyatrosu kurma çalışmalarını yoğun bir şekilde sürdürmektedir. Nalbur'un fotoğrafçılığında, bu birbiri ile içiçe geçmiş sanat dallarını ayrı ayrı verdiği emeğin bütünleştiğini görüyoruz. Özellikle çocuk tiyatroculuğunun katkısı büyük.

Fotoğrafçılıkta geldiği bu aşamadan sonra, yaşamanın bile artık çok pahalı olduğu bu ortamda, daha üst bir aşamaya geçebilmek için fotoğrafçının emeği, becerisi dışında gerekli olan malzeme araç gerecin yanına yaklaşılmaz pahalılığı belirgin bir ümitsizliğe düşürmekte sanatçıyı. Bu yüzden şimdi daha çok insan materyaline dayanan tiyatroya ağırlık vermeyi uygun bulduğunu söylüyor Vicdan Nalbur.

Ödenekli tiyatrolarda süren sorumsuzluk

Aslan TAN

«TV yaygınlaştı, tiyatro seyircisi azaldı.»

«Bu anarşi ortamında halk artık sokağa çıkmaktan korkuyor»

Bu gibi gerekçelerle İstanbul'da 1970'li yıllarda 40'a yakın tiyatro kapanmış, ödenekli tiyatrolar ise seyircisini yitirmeyi yine bu nedene bağlamıştır.

Ama 1979-80 tiyatro mevsiminde İstanbul'da büyük bir tiyatro hareketliliği görüldü. Birçok özel tiyatro, tekrar perdelerini açarken, yeni yeni tiyatro grupları da ortaya çıkmaktadır.

Tiyatroda meydana gelen bu canlılıktan yararlanmayı düşünenlerden kimisi, «tiyatroyu tümüyle meta üreten bir iş yeri» gibi görerek, popüler ve star oyuncuları bir araya getirip büyük masraflarla prodüksiyonlar gerçekleştirmekte, seyircinin tiyatro sevgisini sömürüp ceplerini doldurmaktadırlar. Kimi de TV reklamlarında veya dizi filmlerde elde ettiği ün avantajını kullanarak, kendi adlarına tiyatro kurup, basit hiç bir toplumsal içeriği olmayan güncel sudan konularla, halkın yokluk ve terör yüzünden düştüğü bunalımı bu yolla sömürmeye çalışmaktalar. Bunda da başarılı oldukları görülüyor!..

İstanbul kentinde tiyatronun işlevinin doğru kullanılmasındaki tek çabanın Dostlar Tiyatrosu'ndan geldiği görülmekte. Tiyatronun işçi sınıfı bilincinin geliştirilmesinde ve sanatının yaratılmasında bir araç olduğuna inanmış büyük usta Brecht'in ünlü bir oyununu olağanüstü gayret ve başarıyla sergileyen bu topluluk, halktan da hakettiği ilgiyi gördü.

İstanbul'un sanatsever, tiyatroya susamış seyircisi, bu övülesi çabayı ödüllendirircesine tiyatro salonunu hınca hınç doldurdu.

İstanbul kentindeki özel tiyatroların durumu bu iken, ödenekli tiyatrolar ne haldedir?

Devlet tiyatroları malûm...

Yirmi yıldan fazla bu kurumun genel müdürlüğünü yapmakla rekor kırmış, **değişmeyen yöneticisi** şimdi tekrar işbaşındadır. Ergin Orbey'in genel müdürlüğü sırasında bu kuruma getirilmiş olan demokratik hava, bu kişi tarafından çok kısa sürede yok edilmiştir.

Şehir Tiyatrolarına gelince...

Başından beri İstanbul halkının vergileriyle geliştirilen bu kurum, bir zamanlar halkıyla bütünleşip demokratik kurumlarla ilişkilerini geliştiren bir çizgi içindeyken, son aylarda bu durumun tersi bir tutuma girdi. Mevsim boyunca ilan ettikleri oyun dağarcığının seviyesizliği, satılan biletlerle daha bir meydana çıktı. Hemen hemen tüm oyunlarını boş salonlara sergilediği görülmektedir.

1980 Türkiye'sinde, faşizmin gittikçe azgınlaştığı, işsizlik ve pahalılığın son raddesine vardığı bir ortamda Şehir Tiyatro'larında sudan güldürüler, toplumsal hiçbir içeriği olmayan oyunlar sergilenmesi, (Beş Para Etmez Oyun ve Karar 71 oyunları müstesna) ne kadar devam edecektir.

İlerici aydınlar, İstanbul halkının, emekçisinin verdiği oyların sonucu seçilen bu kişilerin gerçek durumlarını ve bu kurum içerisinde çalışanların demokratikleşme çabalarını desteklemelidir... Çünkü işçi kenti İstanbul'un ödenekli tiyatrosunun **görevi, herşeyden önce İstanbul halkına anti faşist mücadeleyi içeren oyunları, yani, tiyatroyu toplumun geliştirilmesi yolunda araç edinmiş yazarların yapıtlarını sergilemek olmalıdır.**

Ama 1980 tiyatro mevsiminde İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrolarının bu görevini gereğince yerine getirdiği söylenemez.

Tabii ki İstanbul'lu tiyatro seyircisi de, oyunları izlemeyerek bu durumu protesto etmektedir.

İstanbul halkının bu protestosunu halâ görmezlikten gelen, bu sessiz protestoyu anlamayan, **sözde ilerici** yöneticiler, herhalde hakedecekleri cevabı tekrar almak için yeni bir «14 Ekim deneyimi» bekliyorlar. Ama hiç merak etmesinler! Çok yakında İstanbul halkı, almaları gereken dersi verecek ve bu halk uzun yıllar bağrında yetiştirdiği bu kuruma sahip çıkacaktır...

İstanbul Şehir Tiyatrosunda sahnelenen Molier'in «Hastalık Hastası» oyunundan bir sahne

SPOR

Moskova Olimpiyat 80'e Hazırlanıyor (1)

Spor alanları olimpiyata katılanlar için, ama herkesten önce Moskovalılar için

1980 Olimpiyat Oyunlarını Moskova'da yapma kararı alındıktan sonra kentte bulunan spor tesislerini gezen yabancı spor uzmanları, bunlarda en yüksek düzeydeki yarışların yapılmasının mümkün olduğu kararına varmışlardı. Buna rağmen Olimpiyadı düzenliyenler Moskova'nın en büyük 11 spor tesisini yenilemeyi ve bir o kadar da yeni tesis kurmayı kararlaştırdılar.

Yeni yapılardan en büyüğü hiç şüphesiz kentin merkez semtlerine yakın olan Mir Caddesindeki kapalı stadyumdur. İçine 45 bin seyirci alabilecek salonu, ses geçirmez madeni perde ikiye bölüyor. İnşa edilen yeni salonda en değişik spor oyunları, bu arada futbol, hokkey, artistik patinajla uğraşmak mümkündür. Burada aynı zamanda boks ve voleybol yarışları yapılacak.

Ayrıca kapalı stadyum su sporu kompleksiyle birleştirilebiliyor. Burada çatı altında su atlama ve yüzme yarışları yapılacak. Bir de çağdaş olimpiyad tarihinde ilk defa olarak bu yarışlar için 10 bin ve 5 bin seyirci alabilen birer salon ayrılacak. Yüzme merkezinde su topu final maçı yapılacak.

Halter yarışları, İzmailovo semtindeki spor sarayında, el topu yarışları, Nehir garın yakınında kurulan uluslararası spor salonunda yapılacak. Grand Brix yarışları hariç bütün binicilik yarışları başkentin güneyinde Bitsevo parkındaki binicilik kompleksinde yapılacak.

Moskova'nın yeşil semtlerinden Krilatskoye, büyük bir spor merkezine dönüşecek. Burada 1973'te kurulan kanalda daha o zaman Ağustos ayında dünya kürek şampiyonası yapılmıştır. Şimdi kanal onarılıyor. Yakında büyük bir kelebeği andıran ve pistleri Sibirya melezi ağacından yapılan kapalı bisiklet pisti yükseliyor. Pist 333.33 metre uzunluktadır. Krılatskyiye'de bisiklet koşuları için, 13.5 kilometre uzunlukta ve yedi metre genişlikte asfaltbeton şosenin inşaatı tamamlandı. Bundan başka burada okçuluk için alanları olan bir sadyum da yapıldı.

Olimpiyadın en işlek yeri V.I. Lenin adlı merkez stadyum olacak. Bu ülkenin en büyük spor kompleksi. Moskova nehrinin kıvrımlarında Lujniki adı verilen semttedir. Stadyumun elden geçirilen büyük spor alanında (tribünlerinde 100 binden fazla yer vardır) Olimpiyatın açılış ve kapanış törenleri, atletizm yarışları, futbol turnuvasının final karşılaşmaları, ulusların grand-prix binicilik yarışları geçecek. Küçük salonda (ki bu salon da modernleştirilmiş ve çatı yapılmıştır) voleybolcular karşılaşacak. Yenilenen spor sarayında jimnastik ve judo, onarılan yüzme havuzunda su topunun ilk yarışları düzenlenecek.

Lujniki'de 140 çeşit spor tesisi var. Şimdi bunlara «Drujba» adlı spor salonu eklendi. Gazeteciler gümişi çatısı kaplumbağayı andırdığından bu salona «kaplumbağa» adını verdiler. Salonda 12 çeşit spor dalında yarışlar yapılabilir. Olimpiyad zamanında burada voleybolcular boy ölçüşecek.

Leningrad caddesinde, ordu spor kulübünün spor kompleksi de genişletildi. Sahasında futbol, atletizm alanı kuruldu. Salonlarında ise eskrim, güreş bu arada serbest ve grekoromen yarışları yapılabilir. Ordu kulübünün eski tesisleri bu arada spor sarayı onarılıyor. Burada basketbolcular karşılaşacak.

Aralarında, Sokolniki semtindeki spor sarayı (el topu), Moskova yakınındaki Mitişi kentinde «Dinamo» kulübünün atış sahası, ülkenin en eskilerinden «Dinamo» stadyumu (çim hokeyi, futbol), Genç Pionerler stadyumu (çim hokeyi) olmak üzere Moskovalıların büyük rağbet gösterdiği bütün bu spor tesisleri de yeniden elden geçiriliyor.

Moskova, Olimpiyad yarışları için 22 spor tesisi ayırdı. Bunlardan inşaatı ve elden geçirilmesi daha 1979 yılının yazında sona eren 11'i artık tamamen hazır. Bu tesislerde Sovyetler Birliği halklarının 7. yaz spor oyunları yapıldı (1979 yılının 21 Temmuzu'ndan 5 Ağustos'una kadar). Bu oyunlara yabancılar da davet edilmişti. (84 ülkeden 2 bin 300'den fazla sporcu). Bu tesisler arasında futbol, atletizm alanı, Lujniki'deki «Kaplumbağa», halkevi bisiklet pisti var. Yabancı ve Sovyet sporcularıyla uzmanlarının belirttikleri gibi, bütün bu tesisler, olimpiyad taleplerine uygun bulunuyor.

Tallin kenti yakınındaki Pirita'da kürek yarışları için yapılan yeni olimpiyad merkezi de pek beğenildi. Sovyetler Birliği halkları spor oyunları eşiğindeyken Estonyalı inşaatçılar yalnız liman ve spor tesisinin değil Olimpiyad köyünün inşaatını da tamamladılar. 7. Spor Oyunları günlerinde burada yalnız Sovyet sporcuları boy ölçüştüler, fakat bir ay sonra yeni merkez Uluslararası Baltık kürek yarışlarına katılanları kabul etti. Birçok ülkelerin sporcuları böylece bir yıl sonra yeniden karşılaşacakları mavi su yollarını görebildiler.

Bilindiği gibi modern Olimpiyad'ın düzenlenmesi çok pahalıya mal olur. Örneğin 1976'da Montreal'de KOJO, (Olimpiyad Komitesi) bu işe 1 milyar 400 milyon dolar harcadı. Moskova oyunlarını düzenliyenler ise, bu işe 250 milyon ruble (400 milyon dolar kadar) harcadıklarını söylüyorlar.

Olimpiyad inşaatının Moskova'da ve olimpiyad «uydularında konut ve kültür -hizmet örgütleri inşaatının hızını neden yavaşlamadığı her halde anlaşılır. Örneğin Moskova'da onbeş yıllık (1976-80) plân, genel toplamı 21.6 milyon metre kare bulan konutların yapılmasını öngörüyor. Olimpiyad ve hazırlıkları bu rakamın değiştirilmesini gerektirmedi.

250 milyon ruble ise, spor tesislerinin yeni Olimpiyadın maddi, teknik temelinin inşaatına ve onarılmasına ve donatılmasına harcanıyor. Olimpiyat komitesi, olimpiyat amblemi eşyaların satışı, Spor Piyangosu, Uluslararası Spor Piyangosu, olimpiyad oyunlarının televizyonda yayımlama hakkının ayrı ayrı ülke ve bölgelere sağlanması, Sovyet ve yabancı firmaları tarafından ticaret için Olimpiyat 80 ambleminin kullanılması, Olimpiyat pullarının satışı vb. elde edilen parayla, bu harcamaları kapatmak düşüncesindedir.

Spor tesisleri yapılırken bunların iktisadi ve makul olmasına önem verildi. Bu tesisler uzun ömürlü olacak, Olimpiyat'tan sonra bunlardan Moskovalılar yararlanacak. Diğer olimpiyat tesisleri için de aynı şey söylenebilir. Örneğin Olimpiyat için yapılan başlıca basın merkezinde, Novosti basın ajansı yerleşecek. Başkentin güney batısındaki Olimpiyat köyü, mağaza, kültür örgütleri ve spor merkezleriyle kentin semtlerinden biri olacak. Oyunlardan sonra köyün konutlarına 15 bin kadar Moskovalı taşınacak.

Sözün kısası, Moskova'da olimpiyad tesisleri yalnız olimpiyada katılanlar için değil, herkesten önce kentliler için yapılıyor.

Gerçek
Sahibi: Ali Kar, Sorumlu Müdür: Hamit Çaylı
Adres: Başmusahip Sokak Tan Apt. 10/11 Cağaloğlu - İstanbul Tel: 28 27 41
Ankara Bürosu: Kızılırmak Caddesi, Kızılırmak Apt. 36/5 Yenişehir, Tel: 17 28 70 Dizgi: Kitle Gazetecilik Matbaacılık A. Ş Baskı: Hürriyet Ofset Tesisleri

Faşist dikta

Baştarafı s. 1'de

muştur. Ama çok geçmeden umutları boşa çıkmıştır.

Giderek tekellerin de umutları boşa çıkmaktadır. Döviz gelmemiştir. Alınan ekonomik tedbirler, zamlar, devalüasyon beklentilerini karşılamamıştır. Korkmakta ve bunun için saldırganlaşmaktadırlar.

Tekelciler TİSK kongresinde biraraya geldiler. Sendikalara karşı, işçi sınıfına karşı öfkelerini kustular. Hükümetten, bütün şartları zorlamasını istediler.

Demirel, çaresizliğin sınırında, dışarıdan parasal ve moral destek, içerden askeri destek bekliyor. Bunu sağlamak için çırpınıyor. Baskıları artırıyor, yeni baskı yöntemleri araştırıyor, «bu işi» sivillerin de başarabileceğini kanıtlamaya deniyor.

Ekonomik çözümsüzlüğün siyasi hayattaki yansıması ise «aslına uygundur»! Kısaca tam bir kaostur. Cumhurbaşkanlığı seçimleri kördüğüm haline geliyorsa, bundandır.

Bu kez herkes gücünü bu noktaya toplamaya çalışıyor. Demirel'in alternatifleri tıkanırken, CHP «umut» olamazken, boşluğu doldurma hevesleri kabarıyor. Müdahaleci eğilimler buradan sızmayı umuyorlar. Kim cumhurbaşkanlığı seçimlerine ağırlığını koyacaksa, geleceği belirleme hakkını kendinde görebilecek!

Elbette bu hesap eksiktir. Bu seçimde demokrasi güçlerinin ağırlığını duyuracak bir «denge» yoktur ama, geleceği belirleyecek güç, halk muhalefetinin kendisi olacaktır.

Bu nedenle, siyasal hayatın bulunmasından, çözümsüzlüğün artmasından umuda kapılanlar, arkalarına bir de dış mihrakları da almış olsalar, yine de ateşle oynamaktadırlar. Bu belirsiz bir maceradır. Ama belirsizlik hep onlar içindir. Halkımızın çıkarları bellidir, talepleri bellidir ve gücü de bellidir.

Sivil siyasi güçlerin cumhurbaşkanlığı seçimlerine sıçrayan açmazını kılıçla çözmeyi uman veya önerenler, yanıldıklarını er geç anlıyacaklardır.

TİSK

Baştarafı s. 1'de

onların yokedilmelerini istemektedir.

Çalışma Bakanı Erdemir, «bu konuda bir kanun hazırladıklarını» müjdeleyip işverenleri rahatlatırken Odalar Birliği Başkanı Yazar da, «işçi, işveren ilişkilerinin bugünkü çerçeveden çıkarılmasını» talep etti. Yani, işverenler hükümetten, sendikaları ve toplu sözleşme düzenini işlemez hale getirmesini istiyorlar. «Hele sen bunu yap, biz işçilerin hakkından geliriz» diyorlar!

İşverenlerin aranışları, aşırı istekleri, gözü doymazlıkları sürüyor. Bu konuda hükümetten yeni ve köklü beklentileri var. Sermaye Kongresi (!) dolayısıyla isteklerini yinelediler ve dertlerini döktüler. Zamların büyük mucidi Turgut Özal «düşünülen tedbirler» hakkında işverenlere bilgi verdi! Ama kongre'nin esas ilginç olayı, Demirel'in kutlama mesajıydı.

Demirel mesajında işverenlerle hükümetin omuz omuza bu zorlukları aşacağından, başarıya ulaşacağından (yani emekçilerin hakkından geleceğinden) sözediyor ve «Başarıya ulaşılmaması halinin akibetini tasavvur edemiyorum» diyordu.

Demirel'in tasavvur edemediğini biz pekâlâ tasavvur edebiliyoruz. Demirel de belki tasavvur ediyordur ama işine gelmediği, ya da korktuğu için böyle söylemektedir. Kapitalizmin sonu her zaman tasavvur edilebilir. Hele Türkiye gibi, kapitalistleri şaşkına dönen ülkelerde bu son daha tasavvur edilebilir hale gelmiştir. Kaldı ki, Demirel'in de tasavvur edebilmesi için oldukça tecrübesi birikmiş olmalıdır.

Dikkat edilmesi gereken, işverenlerin ve hükümetin dikkatlerinin sendikalar üzerine yoğunlaşmasıdır. O kadar ki, bu dikkatin yoğunluğu, hükümete rampa olmuş, Türk-İş yönetimini bile ürkütme noktasına ulaşmıştır.

Türkiye'de işverenlerin geldiği bu son noktada, sendikaların baş hedef seçilmesi doğaldır. Politik iktisat tartışmalarında, «sermayenin de değer yarattığını» zevkle ileri süren kapitalist, can derdine düştüğü zaman, «her şey emekten doğar» diyor ve her şeyin kendisine ait olmasını istediği için de emeği son damlasına kadar talan etmek istiyor.

Onlar kendi sonlarını tasavvur edemiye dursunlar, biz onların sonunu pekâlâ tasavvur edebilmekteyiz!

Arçelik

Baştarafı s. 8'de

te, tüm sendikalarda işçi sınıfının birliğinin sağlanmasını da özlüyoruz, bunun mücadelesini vermeye kararlıyız. Bu güç sayesinde, genel grev hakkımızı da alacağımızın bilincindeyiz.»

«MESS patronları metalürji işçilerinden korksun.» diyor Arçelik işçileri ve sonra yeniden davul zurna eşliğinde halaya duruyorlar.

İzsal işçileri:

Baştarafı s. 8'de

vermek zorunda kalacaktır. Ben buna karşıyım, işçiler benden hiçbirşey koparamaz.» demiş. İşçiler, buna «demek MESS teslimiyetçi imiş» diye gülüşerek, «avuçlarını yalasın» «Hem de söke söke alacağız..» karşılığını veriyorlar.

İşyeri baştemsilcisi, TSİP, TİP ve BD'nin ortak ziyareti için olumlu konuşuyor, coşkuyla karşıladıklarını söylüyor. «Başarımız demokrasi güçlerinin bizi desteklemesine bağlıdır. Bu birlik ve destek sürdüğü takdirde zafer yine işçi sınıfının olacaktır.»

Grevler

Baştarafı s. 1'de

kurulu 43 işyerinde grevde bulunan 17 bin TEKSTİL işçisi mücadelelerini kararlılıkla sürdürüyorlar. İlk kademede greve çıkan TEKSTİL işçilerine geçtiğimiz günlerde DİSK-TEKSTİL Sendikası tarafından para dağıtıldı. Tekstil işverenlerinin grevleri başarısızlığa uğratmak için gösterdikleri tüm gayretler ve kamuoyunu yanıltma çabaları da sürüyor. Ne var ki bu çabalar TEKSTİL işçilerinin kararlı direnişi ile boşa çıkartılıyor. Tekstil İşverenleri Sendikası'na bağlı iki işyerinde işverenin TEKSTİL ile anlaşması ve grevlerin başarıyla sona ermesinden sonra TEKSTİL grevleri daha da kararlılıkla yükseliyor.

MADEN-İŞ üyesi onbinlerce işçinin grevleri de başarıyla devam ediyor. MADEN-İŞ'in grevde bulunduğu işyeri sayısı 64'e, grevdeki işçi sayısı ise 23 bine yükseldi. MESS Başkanı Şükrü Er'in sahibi olduğu vinç fabrikasında da Maden-İş üyesi 130 işçi geçtiğimiz hafta içerisinde greve başladılar. Bu arada Maden-İş Sendikası ile MESS arasında yapılan ortak toplantıda uzlaşma sağlanamadı.

Cumhurbaşkanlığı

Baştarafı s. 1'de

edersek «Demirel hükümeti ordunun dayatıcı zorlamalarından yararlanarak istediği gibi iktidar olsun» formülünün bir dayanağı olabilir. Hattâ parlamentoyu tamamen kenara itecek bir gelişimin unsuru olarak ortaya çıkabilir.

Bu bakımdan şu anda cumhurbaşkanı seçimi görüntüsü altında burjuvazinin ve onun çeşitli kesimlerinin iktidar model aranışları içindedir Türkiye. Burjuvazinin en azgın, en gerici kesimlerinin faşizm özlemi doğrultusunda aranışlar içinde olduğu bilinmektedir. Ancak çeşitli toplum güçlerinin konumları, burjuvazinin iç dengeleri. uluslararası durum, anti-faşist muhalefetin konumu ve tüm bu öğelerin karşılıklı etkileri yüzünden bu aranış kolayca hedefine varamamaktadır. Olasıdır ki kurulup. ömürlü olmayacak bir dizi dengesinin tüketilmesiyle Türkiye böyle bir cehenneme düşsün!

Demokrasi güçlerinin derlenip toparlanmaları, sosyal demokrasinin sağ kanat egemenliğinden kaynaklanan demokrasi alanındaki tutarsızlıklarını dizginleyebilir ve anti-faşist konumun güçlenmesine neden olabilir.

Şurası bellidir ki, işçi sınıfı ve emekçi halk hareketi «sıcak» bir ilkbahar yaşamaktadır. Cumhurbaşkanlığı seçimlerindeki gelişme perspektifi sömürücü sınıf egemenliğinin hangi dengelerde yeniden belirleneceğinin perspektifini de verecektir. Halk hareketinin uzun bir süredir malûl olduğu zaafları, bu perspektif belirlenmesinde etkin bir çomak olarak ortaya çıkmasına elvermemekte ve sömürücü sınıfların tekeri dönüp durmaktadır.

Irak yayılmacılığı

Baştarafı s. 1'de

ve yurtseveri katleden ve zindanlarda çürüten despotik rejim, şoven milliyetçi niteliğinin bir yansıması olarak dış politikada yayılmacı bir hat izliyor.

İran halk devrimi dolayısıyla ülkenin merkezi yapısının zayıflaması bu ülkenin etrafındaki burjuva yayılmacı heveslerin su yüzüne çıkmasına sebep olmuştur. Türkiye basınının dikkatli izleyicileri «bizim» burjuvazinin bile bu konuda iştahlandığını ve çektiği derin petrol sıkıntısının kökten halli için hayaller gördüğünü farketmişlerdir. Örneğin Nazlı Ilıcak iç sorunlarımız olmasa Azerbaycan ile «ilgilenebileceğimizi» dile getirmişti. İşte Irak'ın şoven yöneticileri de aynı hevesler doğrultusunda harekete geçmişlerdir. İran'ın Kuzistan bölgesinde ve Abadan'daki topraklar üzerinde iştahlanmışlardır.

Bu iştah kursaklarında kalacaktır. Nasıl ki Somalinin Siad Barre'sinin Etiyopya toprakları üzerindeki hevesi kursağında kalmışsa, Irak'ın şoven yöneticilerinin de ulaşacağı sonuç aynı olacaktır. Ama daha ilerisi de olabilir. Irak halkları başlarına çöreklenmiş bu gerici yönetimden de kurtulabilir.

Türkeş

Baştarafı s. 1'de

ru bir siyasi» imişcesine halkın huzuruna çıkarıldı.

Bu arada belirtmek gerekir ki, TV proğramcıları bu basın toplantılarını, bir mizansen olarak hazırlamaktadırlar. Proğrama davet edilen gazeteciler dikkatle ve «savunmacıya» yardım edecek kişilerden seçilmektedirler. Zaman zaman davet edilen ilerici-demokrat gazeteciler ise, mizansenin kabalığını gizlemek içindir.

İşte bu nedenle TV proğramlarının amacını boşa çıkarmak, hazırlanan mizanseni mümkün olduğunca bozmak gerekir. Bu konuda hiç bir olanak geri çevrilemez, boşa harcanamaz. Demokrat Gazetesi, davet edildiği bu proğrama katılmamakla TRT'ye yardımcı olmuştur. MHP'nin ve Türkeş'in faşistliğini milyonlarca seyirciye teşhir etme olanağı varken, bundan kaçınmıştır. Anti-faşist mücadelenin bir boyutu da, faşizmin «burjuva meşruluğu» dışında olduğunu yığınlara anlatabilmektir.

Türkeş bir faşistin, işlediği suçları örtemiyeceğini, kendisini hiç bir zaman savunamıyacağını örnekledi. Faşist canileri savundu.

«Sağ-sol çatışması yoktur» diyen Türkeş «komünizmin» saldırdığını ve faşistlerin «kendilerini savunduklarını» söyledi. Ve MHP yandaşı faşist komandoların kurşunlarıyla ölen üç binl aşkın işçi-emekçi-ilerici-aydın insanımızın ölüm nedenini de açıklamış oldu!

Faşist saldırganlığı açıktan inkâr edemiyen Türkeş: «Bunların amaçlarına bakmak lâzım» diyerek faşist saldırganların «vatanın bölünmezliği» uğruna cinayet işlediklerini itiraf etti.

Türkeş Kürt halkının varlığını inkâr ederken faşist demagojinin kofluğunu da açığa vurdu. ABD ve Avrupa devletlerinin üçyüz yıllık tarihi olmasına karşılık, bunların «milli birliklerini» sağladıklarını söylerken «Türkiye'nin nasıl olup da bin yılda milli birliğini sağlayamayacağını» sordu!..

Faşistler halkın gözüne baka baka böyle yalan söylerler. Hangi Avrupa ülkesinde veya ABD'de «milli birlik» sağlanmış veya nasıl sağlanmış? Örneğin: İsviçre'de 4 ulus, 20 ayrı kantonda, kendi dillerini, kültürlerini, özerkliklerini koruyarak yaşamaktadırlar. Ya Almanya'nın birliğinin altında yatan kan! Ya ayrı ulusların özgür birliği olarak Yugoslaevya'ya ne demeli?

Türkeş burada faşistliğini açık ediyor. «Milli birlik» derken, bir halkın varlığını reddediyor. Ya da onun bu birlik adına imha edilmesini, kan ve zulümle ezilmesini savunuyor. Türkeş'in bu konuda Hitler'i örnek alan görüşleri bilinmektedir.

MHP'nin lideri kendisinin bir faşist olduğunu gizlemeye çalışırken de yakayı ele verdi. Alman faşistleriyle olan gizli ilişkilerini, 1944 yılındaki tutukluluğunu inkâr etmeye yeltendi. Başaramadı! Franko, Führer, Duçe türünden, tarihin azılı faşistleri gibi bir ünvan kullandığını, bunun da «başbuğ» olduğunu seyircilerden gizliyemedi.

Faşist çeteleri kendisinin örgütlendiğini, beslediğini, bunu bizzat itiraf ettiğini belgesiyle gösteren gazeeci karşısında metanetini yitirmesi, öfkeye kapılması, gözlerinin çukurlarına kaçması ve «tik»lerinin artması, halka yeterince ipucu verdi.

TRT Türkeş'i savunma kürsüsüne çıkardı ama başaramadı. Bütün faşistler gibi Türkeş de, karşısında suçlayan bulunmadığı halde, işlediği suçların altında ezildi ve yakayı bir kere daha ele verdi.

MHP ve Türkeş, TV'nin aldırdığı soluklara rağmen yaptıklarının hesabını vermek zorunda kalacaktır. Faşistler halkın elinden kurtulamazlar.

Barış

Baştarafı s. 3'de

ile, hedeflenen sonuca («Türkiye barış hareketinin örgütsel birliğini yeni dönemin gereksinmelerine uygun bir yönetime kavuşturmak, toplumun çeşitli kesimlerini ve değişik siyasal görüşleri temsil eden güçlerin barış savaşımına daha etkin biçimde katkısını sağlamak») ulaşma yolunda küçümsenemiyecek bir mesafe katedilmiştir. Bu noktadan sonra T. Barış Komitesi bünyesi içinde evrensel ilkeleri hayata geçirme yolunda sürdürülecek (sürdürülmesi gereken) ortak çaba ve gayretler, Türkiye barış hareketinin önünde duran spesifik görevlerin üstesinden gelmesine olduğu kadar, bir parçası olduğu dünya barış hareketinin dünya çapında yürüttüğü mücadeleye katkıda bulunmasına da yardımcı olacaktır.

Orman Kanunu!

Baştarafı s. 1'de

patacaklar, sonra kalan boya başlarından aşağıya geçirilecek.

Duvarlara yazı yazılmasının «suç» olarak kabul edilmesi bir yana, Sökmener'in yürürlüğe koyduğu uygulamanın ne yargılama ne de infaz yasası hükümlerinde yeri vardır. Aslında bu tür uygulama Sökmener'in kafasından kaynaklanmış da değil. Sökmener yalnızca «Vur Emri» ile açılmaya çalışılan yolu kendi çapında yaratıcılık ekleyerek uygulamaya çalışıyor. Yani hem kolluk kuvveti, hem yargıç, hem de infazcı rolünü o da böyle oynatıyor.

Yazı yazarken yakalananlar, mahkemede suçlu bulunmazlarsa ne olacak? Başlarından aşağıya geçen boya yanlarına kâr kalacak. «Suçlu» bulunurlarsa cezaya bir de boyalanma eklenmiş olacak.

Sökmener'in başlattığı, Anadolu Ajansı'nın yaydığı ve gerici gazetelerin alkış tuttuğu uygulamanın hiçbir yasal dayanağı yoktur. Bu uygulamanın olsa olsa yalnızca Orman Kanunlarında yeri olabilir.

Sökmener'in başlattığı uygulama bir örnektir. Demirel'in «anarşi» ile «meşruluk» sınırları içerisinde mücadeleden neyi kasdettiğine bir örnektir. Görülüyor ki, Demirel ve temsil ettiği zihniyetin adamı Emniyet Müdür Vekili «mesru» yöntemden Orman Kanunlarını anlamaktır. Yine bu Orman Kanunu uygulamasının resmi devlet kuruluşu olan Anadolu Ajansı'nca yayılması, ajansın Atilla Onuk yönetimince nasıl bir pervasızlıkla ve çağdışı zihniyetle yöneltildiğini bir kere daha göstermektedir. Demirel'e Carter önünde vurmadığı yumruğu vurduran Atilla Onuk, bu kez «boyalama» uygulamasını «haber» olarak geniş geniş vermekten geri kalmamaktadır. Ve nihayet gerici basının kalemşörleri bu tür bir uygulamaya büyük bir hevesle alkış tutarak, bar barlıklarını, çağdışılıklarını bir kere daha sergilemektedir.

Örneğin, Son Havadis'te yazan Oya Can adlı hatun kişi Sökmener'i buluşundan dolayı hararetle tebrik ederken, uygulamanın bütün ülkede yapılmasını dilemektedir-

«emanet»

Baştarafı s. 1'de

başka değişmeler olmazsa, İMF diyecek ve İMF yapacak.

İMF'nin yapacakları veya yaptıracakları, bırakalım halkımızı acil çıkarlarını, kısa ve uzun vadeli ulusal çıkarlarımızı da ezip geçiyor. Son kırk yıl içinde İMF'ye bu düzeyde ödün vermeye cesaret edebilen dördüncü ülke Türkiye olmaktadır.

Kabul edilen çerçeve, sadece ekonomik düzenlemelerle kalmayacak, siyasi ve askeri faturalarını da beraberinde getirecektir. Demirel iktidarı, gelecek her faturayı halkımıza ödetmek niyetinde ve hesabındadır. Eğer başarabilirse, bu ödünlerin bütün yükünü emekçilerin sırtına yıkacaktır. Bunun için bütün emekçi halk yığınlarını açıktan «kavgaya davet etmektedir»!

Kabul edilen koşullar kısaca şöyle:

— Türk lirasının değeri her hafta düşürülecek
— Devletin ürettiği mallara sürekli zam yapılacak
— Faiz oranları yükseltilecek,
— Kamu kuruluşlarının kâr etmesi için gerektiği kadar işçinin işine son verilecek.
— Ücret artışları sıkı biçimde denetlenecek, maliyetlerin yükselmesi engellenecek. Yani gerçek ücretler habire düşürülecek.
— Yabancı sermaye için sağlanan olanaklar gözden geçirilip artırılacak.

Türkiye bütün bunlara evet demektedir. Ve üstelik üç yıl için taahhüt etmektedir. Bunun açık anlamı, emekçilerin yoksullaşması, yoklukların artması, sıkıntıların çoğalması için emekçi halkımıza danışmadan ama «onun adına» İMF'ye üç yıllık söz verilmektedir.

Bu durum, hükümetin dış ekonomik ilişkilerde ve bu ilişkilerin içerde yaratacağı sorunlarda devreden büsbütün çıkması, her şeyi İMF'ye bırakması demektir.

Kuşkusuz bu arada Demirel iktidarına da bazı «görevler» düşüyor. Madem ki verilen ödünler açlığı getirecek ve bu açlığı milyonlarca emekçi yüklenecek, onların buna razı edilmeleri, olmazlarsa eğer, zorlanmaları gerekir.

Başbakan, «Türkiye'nin baş sorunu anarşidir» derken işte bunu kasdetmektedir. Yani kendisinin uğraşacağı hiç bir ekonomik sorun kalmamıştır. Bunlarla İMF uğraşacaktır. O İMF'nın önüne dikilecek «dikenleri» ayıklamaya kendini memur etmektedir. Bunun için gerektiğinde yakıp yıkacak, vurup dökecek. «Anayasayı babayasayı», insan hak ve özgürlüklerini dümdüz edecek, kazanılmış işçi ve emekçi haklarını bir vuruşta geri alacak!...

Eskişehir'de

Baştarafı s. 1'de

Bank-Sen üyesi Mahmut Doğan ve Aytül Acarbaş olay yerinde can verdiler, dört kişi de çeşitli yerlerinden yaralandı. Faşistler bu arada yine gruba ateş etmek üzere elinde silahla arkadan gelen bir başka faşisti de yanlışlıkla vurdular. Daha sonra şehrin çeşitli yerlerinde düzenledikleri saldırılarla iki kişiyi daha katlettiler, mitingten dağılanlara yer yer saldırdılar.

Kolluk kuvvelerinin de şehrin giriş çıkışını keserek kimlik kontrolu bahanesi ile mitinge katılımı engelleme girişimleri gözlendi. Ancak bu çabalar, mitinge gelenleri geri çevirme çabaları sonuç getirmedi.

Ama faşistlerin terör yoluyla yılgınlık yaratma çabalarına karşın miting büyük bir katılımla gerçekleşti. Miting alanında yapılan konuşmalar kitlenin coşkusunu arttırdı. Konuşmacı Maden-İş 12. bölge temsilcisi Dursun Sabur demokrasi güçlerince hazırlanan ortak metni okudu ve ortak görüsleri dile getirdi. Anti-faşist mücadelenin önemini ve aciliyetini vurgulayan konuşmacı güç birliğinin anti faşist mücadelenin bir parçası olduğunu belirtti.

İran halkları ABD emperyalizmi

Baştarafı s. 1'de

öylesine güçlüydü ki, dünyanın en güçlü ordularından İran ordusu bile bunun önünde eriyip gitmişti. Emperyalizm ve Şah despotizmi bir daha ele geçirmemek üzere ülkedeki egemenliklerini yitirmişti.

Amerikan emperyalizmi net bir sınıfsal çizgiye oturmayan İran halk devrimini yolundan saptırmak için büyük gayretler sarfetti. Ama bu gayretler bir sonuç vermedi. Amerikan silah tekellerinin azdırdığı şoven hava, soğuk savaş çığırtkanlığı ve bunların sonucu olarak Başbakanlık seçimlerine yansıyan milliyetçilik yarışı emperyalizmin azgınlığını büyüttü.

Ve İran halk kitlelerini yolundan saptırmak umudunu yitiren emperyalizm İran halkına karşı cihad açtı. ABD ile İran arasındaki tüm diplomatik ilişkiler kesildi. İran'ın ABD'deki görevlileri sınır dışı edildi. İran uyruklularının banka hesaplarına el konuldu. İran'a karşı dünya çapında bir ekonomik abluka kararı alındı. ABD başkanı Carter diğer emperyalist ve bunlara bağımlı geri kapitalist ülkelerden ablukaya katılmalarını istedi. Ama dünya emperyalizmin at oynattığı eski dünya değildi artık. Nitekim Carter birkaç gün sonra telefonla görüştüğü «müttefiklerinden» umduğunu bulamadı. Çünkü diğer emperyalist ülkeler İran halkının nefretini kendi üzerlerine de çekmek istemiyorlardı. Çünkü petrol silahından ölümüne korkuyorlardı. Keza emperyalizme bağımlı geri ülkelerin bir çoğu da —bu arada Türkiye de— Amerikan ablukasına katılmaktan ürktüler.

Emperyalizm İran'a doğrudan bir askeri müdahalede bulunabilecek durumda değildir.

Bu müdahalenin emperyalizmin daha büyük bir batağa saplanmasıyla sonuçlanmasının kaçınılmaz olduğunu görebilmektedir. Bu yüzden de dolaylı yollarla İran halkını «cezalandırmak», İran devrimini zayıf düşürmek isteyebilir. Işte İran'la tüm ilişkilerin kesilmesiyle ve bu ülkeye karşı ekonomik abluka uygulanarak başlatılan Amerikan soğuk saldırısı Irak'ı kullanarak her an sıcak bir saldırıya dönüşebilir.

Bir de biz hesapladık!

Baştarafı s. 1'de

hesaba göre bir kilo peynir 21 bin lira olacak!

Gazete, hem matematik, hem de siyasi hesap yönünden hayli iyimser. Bir kere eğer veri alınacaksa, bugünün enflasyon hızı veri alınmalı. Günaydın'ın hesabında yüzde 26 olan ortalama enflasyon hızı, günümüzde yüzde 100 (hatta bunun da üzerinde) seyrediyor. Bunun hiç artmayacağını ve hep aynı kalacağını ve bugün için peynirin kilosunun 200 lira olduğunu kabul ederek hesabı yeniden yaparsak, yirmi yıl sonra bir kilo peynir fiyatının **105 milyon lira** olacağını görmekteyiz. Peynirin 21 bin liraya yükselmesi içinse, sadece 7 yıl 8 ay geçmesi yetiyor.

Ama hesabın bir başka ve esas yanlışı, siyasi nitelikli. Çünkü, halkımızın bu gidişe boyun eğeceğini ve bunun 20 yıl dahi süreceğini, yani, bu çürümekte ve kokuşmakta olan haliyle bile bu sömürü çarkının daha yirmi yıl işleyeceğini varsayıyor.

Kapitalistler belki peynirin kilosunu 105 milyona bile yemeye razıdırlar, yeter ki onların bu düzeni yaşasın. Ama halkımız? İşçiler, emekçiler, milyonlarca çalışan insan.

Bunlar ne peyniri 105 milyon liraya yemeye, ne de bu düzeni daha 20 yıl sırtlarında taşımaya razıdırlar.

Yanlış hesabın nereden döneceğini ise zaman gösterecek!

Gerçek Durum

Bu satırların kaleme alındığı sırada Bilgiç'in sadece ilk gün oylaması yapılmıştır. Ama şimdilik görülen odur ki —Bilgiç'in seçilmeyeceği hemen görülüp adaylığı geri alınsa bile— cumhurbaşkanlığı seçimi turları uzamaya, ya da uzatılmaya namzettir.

Cumhurbaşkanı seçiminin uzamasına etkiyen değişik faktörler, çeşitli çevrelerin ve siyasetlerin farklı eğilimleri ve hesapları olduğu bilinen bir gerçektir. Bu nedenle de mesele çeşitli spekülasyonlara açık ve elverişli bir nitelik göstermektedir. Ancak, bu durumun, demokrasiyi rafa kaldırma fırsatı arayanlara yaradığı da bir gerçektir.

Cumhurbaşkanının kolay seçilemiyor olması, burjuva siyaseti açısından bir «istikrarsızlığın» işaretidir. Yönetenler kademesinde kendi başına küçük çapta da olsa bir bunalımdır. Elbette ki sosyalistlerin meselesi sömürü ve baskı çarkını yönetenlerin bunalımına çözüm bulmak değildir. Ama böylesi yollardan nelerin tezgahlanmak istendiğini bilmek ve bunlara karşı hazırlıklı, tedbirli olmak, dahası tezgahlanmak istenen kısıtlı demokratik hak ve özgürlükleri de askıya almaya yönelik oyunları bozmak da bu günün başlıca görevidir.

Tekelci burjuvazi —sözcüleri resmi beyanlarında her ne kadar Demirel'i tutuyor gözüküyorsa da— likidite darlığından işletme sermayesi bulamamakta, Merkez Bankası tahsislerinin Türk parası karşılıklarını yatıramamakta ve bu nedenle için için Demirel'e bozulmaktadır. OECD'nin muslukları açmaya yanaşmaması da tekellerin hoşnutsuzluğunu artırmaktadır. Bu nedenle iri boy parababalarının daha «ehil» ve daha «otoriter» yönetimlere olan özlemleri daha bir depreşmektedir. Bunlar, OECD'nin 15 Nisan toplantısının da «fos» çıkması için İMF ve benzerlerine, «kemerleri sıktırma» politikasının başarıyla uygulanacağının garantisini vermek istemektedirler. Oysa 5 aylık icraatı sonunda Demirel, —tüm çabalarına rağmen— bu konuda dış kredi kaynaklarından pek iyi not almış sayılmaz. Bu nedenle tekelci burjuvazi seçim, ya da **oy** kaygusu olmayan bir yönetimi her zamankinden fazla özler hale gelmiştir.

Nisan-Mayıs ayları Türkiye'nin yaklaşık 10 yılda bir gelen bunalımlarının **sıcak ayları** olmuştur. Yıllardır emekçilere 1 Mayıs'ı yasaklayan burjuvazi, 1 Mayıs'ları «komünist ihtilali provası» olarak gösterip neyin ne olduğunu yeterince kavramamış yığınları ürkütmeyi gelenekleştirmiştir. Bu yıl da 1 Mayıs öncesinde bu türden gerici propagandalara hız verilmiştir. Bu nedenle önümüzdeki günlerde ülkeyi «bir komünist ayaklanma provasından kurtarmak» hevesinde olan bir kısım «iyi saatte olsunlar»ın, bazı «önlemler» peşinde olmaları yabana atılmayacak bir ihtimaldir.

Görüldüğü gibi emekçileri susturmak ve onlara kan kusturmak için «ehil ve otoriter» ellere ihtiyaç duyan tekelci burjuvaziyle, kendini «ehil ve otoriter» görmeye başlayan kimi «iyi saatte olsunlar» şu «sıcak» dönemde pekalâ «rezonansa» gelebilirler. Ve bundan da kısıtlı demokrasinin kanına ekmek doğranması sonucunu verecek maceracılıklar çıkabilir!

Maceracılıklar diyoruz, çünkü bugün Türkiye'de emekçi halk zaten az sayıda olan bazı temel demokratik hak ve özgürlükleri olmaksızın yaşamaya katlanmayacak bir gelişkinlik seviyesine erişmiştir. Onlara kemer sıktırmak için kırbaca başvurmaya yeltenecekler olursa, o kırbacın nihai darbelerinin kendi sırtlarında şaklayacağından hiç kuşku duymamalıdırlar!

İşçi sınıfı grev alanlarında!

Arçelik işçileri patronun oyunlarını bozdu

ARÇELİK'in yiğit 1800 işçisi 1 Nisan günü greve çıkarak Çayırova'da grev bayrağını dalgalandırdı. Patron, işçilerin evlerine mektuplar gönderdi, MESS gazeteleriyle işçilerin kafasını karıştırmaya çalıştı. İşçilerin arasında yalan haberler yayarak grev öncesinde işçileri kuşkuya düşürmeye çalıştı, ancak bunların hiçbiri sökmedi ve davulun tokmağı tüm işçilerin grev coşkusunu haykırırken patron ortalıktan kayboldu.

Grev öncesinde işveren yetkilisi Tuğrul Kutadbilig, iki yıl için (40—40) saat ücreti artışı sağlanacağını, işçilerin greve gitmesinin boşa olacağını yayarak işçilerin azmini kırmaya çalıştı. İşçilerin Temsilcilik Kurulu toplanarak müdür muavinine çıktılar ve bu konuda belge istediler. Muavin sözlerini inkâr edince işçiler fabrika önünde «Tuğrul — Metin dışarı / Kahrolsun MESS patronları» «Patronlar kalleştir / İşçiler kardeştir» sloganlarını atarak toplandılar, Baştemsilci bir konuşma yaparak «patronların çirkin yüzleri bir daha açığa çıktı» dedi.

Ama işçiler, grevden bir önceki gün grev için tüm hazırlıklarını bitirmişlerdi. Greve çıktıkları gün yemekhanede toplandılar. T. Maden-İş yürütme kurulu üyesi ve toplu sözleşme dairesi başkanı Kemal Daysal geldiğinde işçiler greve hazır olduklarını açıkladılar. İşçiler geceden kurdukları grev barakasına gelerek coşku ile grevi kutladılar.

MESS'in toplu sözleşme görüşmelerinde çeşitli yollardan sürdürdüğü yayın ve propagandayı eleştiren işçiler, «MESS bize 8000 lira borç vereceğini söyledi. Ama bu bizim hakkımız olan sözleşme farklarının faizi kadar bile etmiyor. İşçilere şirin görünme ve sendikamızı güçsüz düşürme çabası sökmedi» dediler.

«Deneyliyiz» diyor Arçelik işçileri. «Bu kez daha da uzun direnmeğe hazırız. Metalürji işçileri olarak, tekstil işçisi kardeşlerimizin ve tüm işçilerin hak mücadelesini kutluyoruz. İşçi sınıfımız demokrasi güçlerinin de birlikteliğini istiyor. Son zamanlarda merkezî siyasî işbirliği doğrultusunda atılan adımlar sınıfımıza güven ve güç veriyor. Ekonomik kazanımlarımız elbette önemlidir. Ama siyasî mücadele vermediğimiz ve siyasi iktidarı kazanmadığımız sürece bir elimizle kazandığımızı öbür elimizle vereceğimizi biliyor ve siyasî işbirliğinin gerçekleşmesini istiyoruz. Öte yandan DİSK'

Devamı s. 7' sü 1'de

Haymak işçileri çelikleşiyor

Haymak'ta 510 çalışanın 458'i sendikalı işçi. Greve çıkmazdan önce işi ağırlaştırarak üretimi yüzde 10'a kadar düşürdüler. Kimi günler üretim tümüyle durdu. Bu eylemimizin yasa dışı olduğunu söyleyen patron bize türlü baskılar uyguladı. Sonunda grevle cevap vermek zorunda kaldık.

Gerici, sağ basının grevler hakkındaki yalan haberlerine değinen işçiler, «TV'de bize de söz hakkı verilse de o zaman göstersek gerçekler neymiş» diyerek TRT'nin sermaye borazanlığı yaptığını söylediler.

İşyerinde 9 yıllık işçi Ferhat Yavuz, ailesinin 7 kişi olduğunu ve olup olancası 4800 lira ücret aldığını anlatıyor, sağ basında yazılanların toptan yalan olduğunu söylüyor. 1977 grevinde bazı zaafların olduğunu, ama bu kez aynı durumlara düşülmeyeceğini, söyleyen Yavuz, «Son sözü taban söyleyecektir.» diyor.

İşçiler «zaten açız, aç kalmaktan korkmuyoruz, direneceğiz, yeterki haklarımızı ödünsüz kazanalım» diyorlar hep bir ağızdan.

İşçiler, grev yerinde sürekli öğrendiklerini, grevin bir okul olduğunu, «işçi sınıfı bilimiyle çelikleştiklerini» söylüyorlar.

«Ve bütü nyurt sathına uzanan bu çeliği kıramıyacaklar.»

Arçelik işçileri grev alanında.

Arçelik işçileri grevi kutluyorlar.

İzsal işçileri: Yine zafer!

İzsal işçileri 1975'te 2,5 yıllık bir grev mücadele'esi verdiler. Bu mücadeleden zaferle çıktılar. Baştemsilci Ali şöyle diyor:

«On yıllık Maden-İş üyeliğimizin 3 yılı grev mücadelesiyle geçti. 1975'teki grevimizde işveren bize karşı oynamadığı oyunu bırakmadı. Ama mücadelemizden, saflarımızdan bir tek arkadaşımızı bile sökemediler. İşveren ancak Danıştay sayesinde, grevde geçen süreye ilişkin kıdem tazminatlarımızı vermedi. Danıştay işverenden yana karar aldı. Ancak bu kez, bu hakkımızı söke söke alacağız.

İşveren Ahmet Baysal, o zorlu mücadeleden sonra işçilerin sağlığı konusunda yasal gerekleri yerine getirmediği zaman işçiler yasalara uymasını söylediklerinde, patron şöyle demiş: «2.5 yıllık grevde siz bana acımadınız. Ben de size acımam. Ne olursanız olun. Artık ben de sınıfımın mücadelesini veriyorum.» İşçiler, grevin yasal bir hak olduğunu, işyerinde işçi sağlığı önlemlerinin alınmasının da yasal bir zorunluluk olduğunu, patronun yasaları çiğnediğini anlatıyorlar ve «Patronlar işte böyledir» diyorlar. «Onların sınıf mücadelesi işte bu, işçilerin yasal haklarını çiğnemek. Ama meydan boş değildir.»

İşçiler daha sonra Baysal'ın MESS'ten ayrıldığını, son derece gerici olduğunu ve MESS'e bağlı kalmayıp işyerinde daha ağır baskılar uygulamak istediğini açıklıyorlar. Ahmet Baysal, işçilerin öğrendiğine göre, MESS'ten ayrılırken, «MESS güç durumdadır, işçilerin hakkını

Devamı s. 7' sü 1'de

PARSAN işçileri tüm baskıları etkisiz hale getirerek grev alanlarındaki yerlerini aldılar.

PARSAN işçisi tehditlere pabuç bırakmadı

Araba aksamı üretiminde Türkiye'nin tek fabrikası olan PARSAN'ın 400'ü aşkın işçisi, grev öncesinde patronun «atarım, tensikat yaparım» yollu tehditlerine pabuç bırakmayarak greve çıktılar, kardeşlerinin saflarında yerlerini aldılar. «Patronun elinde stok yok» diyor işçiler. «Üretimin durması otomotiv sanayiini toptan etkiliyor. Üstelik fabrikada üretilen malın dışardan ithali de yasak. Ne yapsın tehdit etmeyip de. Ama PARSAN işçisine bunların sökmeyeceğini gördü işte.»

İşçiler, 6 aylık toplu sözleşme döneminin sonlarında görüşmelerden sonuç çıkmayacağını görünce üretimi yüzde seksene varan ölçülerde düşürdüklerini söylüyorlar. 19 Mart günü ise saat 16'da iki vardiyanın birleştiği saatte greve çıktılar.

«Ücretlerinin çok düşük olması işyerinde sık sık işten ayrılmalara yol açıyor. Üstelik bir işçi birkaç tezgâhta birden çalışıyor. Güç yetiremeyince işi terketmek zorunda kalıyor.» diyen işçiler, sıkıyönetimin baskılarına da maruz kaldıklarını belirtiyorlar. «Askerler gelerek zorla yazıları sildiriyor, silen olmazsa kendileri siliyorlar.»

İşçiler, Tercüman'ın grev kırıcılığı yaptığını, MESS patronlarının korosunda borazanlık görevini yerine getirdiğini söylüyorlar. MESS'ten gelen yayın ve mektupları hiç açmadan geri gönderiyorlar.

Demokrasi güçlerinin dayanışma ve desteğinin güçlerini pekiştirdiğini söyleyen Parsan işçileri, «elimizde 10 bin liralık bağış var. Ama bunu acil ihtiyaçlar için saklıyoruz» diyorlar.

Sonra ekliyorlar:

«Kazanacağız. Bundan kuşkumuz yok! Çünkü patronlar sınıfımızın birliğinden daha güçlü değiller.»

SİMKO işçileri: Sonuna kadar!

Simko'nun 388 işçisi, «Kararlıyız, güçlüyüz» diyor. Geçen dönemde patronun bazı işçileri grevi kırmak amacıyla kullanmaya kalkıştığını, ama bunu başaramadığını, bu kez bir tek işçiyi bile kandırma imkanı bulamayacağını söyleyen işçiler, «duyuyoruz ki MESS patronları SİMKO greve çıkamaz, demişler. Sınıfımız yüzbinlerce işçiden oluşur. Umutlarını bir tek Simko'ya bağlamışlarsa bu mücadelede baştan yenilmeyi kabullenmişler demektir. Ama işte o umutları da suya düştü. Sonuna kadar direnmek üzere biz de 1 Nisan günü greve çıktık, heveslerini kursağında bıraktık.» diyorlar.

İşçiler, bütün hakları verilse dahi, iş güvenliği konusunda sendikanın talebi karşılanmazsa direnişi sürdüreceklerini anlatıyorlar. «İşveren çok yüksek düzeyde ücret verebilir. Ama ertesi gün bizi kapı dışarı etmeye kalkacaktır. Bunu bilmiyor değiliz. Bu yolu tıkayacağız. İş güvenliği kurulunda 4 işveren, 4 işçi temsilcisi bulunması isteğimiz yerine getirilmedikçe mücadelemiz sürecektir.»

Simko işçileri, kazanmak için sendika ile işyeri temsilcileri ve işçiler arasındaki diyaloğun sürekli geliştirilmesini istiyorlar. «Toplu sözleşmenin imzalanması öncesinde, şimdiye kadar olduğu gibi bundan sonra da gelişmeler tabanda değerlendirilirse patronlar bize asla boyun eğdiremiyecektir.»

Halkın içinde hükümetin ve MESS patronlarının yaygınlaştırmaya çalıştığı gerici propagandayı tüm demokrasi güçleri olarak göğüslemek gerektiği kanısında olan Simko işçileri, bu nedenle merkezî siyasi işbirliği çalışmalarını son derece olumlu karşıladıklarını da sözlerine ekliyorlar.

İşçilere, grev barakalarının öteki grev yerlerindekinden daha küçük olmasının nedenini sorduğumuzda, «ekmeğimizi ufalttıkları gibi barakamızı da daralttılar» cevabını aldık. «Sıkıyönetim Komutanlığı'nın 38 nolu bildirisinde grev barakalarının (2x2) olarak belirlendi bu nedenle de barakanın yapımı bitmek üzereyken küçültüldü». Bu tip baskıların artık olağan şeyler haline geldiği, ama SONUNA KADAR direneceklerini söylüyorlar.

General Elektrik işçileri: Sendikal haklarımızı alamazlar

General Elektrik ve General Motor fabrikaları ayni gün ard arda greve çıktılar. Elektrik işçileri, kalabalık bir grup halinde iki fabrikanın arasındaki kapıda buluşmak istediklerinde sıkıyönetim kuvvetleri gelerek, işyerlerindeki tüm işçilere diz çöktürdü. Slogan atıldığı, marş söylendiği bahanesiyle işçiler o durumda üç saat açık havada topluca gözaltında tutuldular. İşçilerden biri slogan attırdığı gerekçesiyle götürüldüyse de ertesi gün bırakıldı. İşçiler, bu olaydan sonra mücadele için daha bilendiklerini söylüyorlar.

General Elektrik işçileri, fabrikanın kurulduğu 1948 yılından bu yana ilk kez greve çıkıyorlar. Bu nedenle grev onlar için daha bir anlam taşıyor ve bu mücadeleden yüz akıyla, zaferle, sınıflarının gücüne güç katarak çıkacaklarını söylüyorlar.

350 işçinin greve gittiği işyerinde sorunlar komitelerde görüşülerek işçilerin önerileri doğrultusunda sendikaya götürülüyor ve karar aşamasında tekrar işçilerin görüşleri alınıyor. İş yerinde tüm üniteleri temsilen bir komite var.

İşçiler, tüm işkollarının dayanışma içinde olmaları gerektiğini ve patronlara karşı verilen mücadelenin işyeri düzeyinde kalmayıp sınıf mücadelesi düzeyine çıkarılması gerektiğini söylüyorlar. «Patronlar da birlikte davranıyor» diyor işçiler. «Grevlerimizin ideolojik olduğu yaygarasını koparırken ağız birliği ediyorlar. MESS'in adamı Turgut Özal başbakanlık müsteşarıdır ve her sözü ideoloji kokan bizzat kendisidir.»

İşçiler, TİSK Genel Sekreteri R. İbrahimoğlu'nun demecine ateş püskürüyorlar ve «grevlerimiz halka zarar vermiyor. Mücadelemiz halkın ekmek ve demokrasi mücadelesinin bir parçasıdır» diyorlar. Grev sürelerinin kısıtlanmasını patronların grevlerden korkusunun ortaya çıkması olarak değerlendirirken işçiler, «Sendikaların hükümet denetimi altına alınması da ne demek» diyorlar. «Zaten hükümet kendileri. Bunun anlamı sendikamızı elimizden almak demektir. Yağma yok. Sınıfımız buna sessiz kalmayacaktır.»

General Motors işçileri de «700 arkadaş, işçi sınıfımızla tek ses, tek vücut halinde mücadelede kararlıyız» diyorlar. İşyeri baştemsilcisi Bülent, merkezî siyasî işbirliği çabalarını çok olumlu karşıladıklarını, aslında geç bile kalındığını, ama bundan sonra kesintiye uğramaması dileğinde olduklarını anlatıyor. Bayram Şengül ve Remzi Erdem, TSİP, TİP ve BD'nin grev yerlerini ortak ziyaret etmelerinin kendilerine büyük bir mücadele gücü verdiğini söyleyerek şöyle dediler: «Tek parti çatısı altında tüm sosyalistlerin birleşmesini ve böyle bir parti öncülüğünde mücadeleyi özledik. Grevlerimiz için bu ziyaretinizden güzel armağan olamazdı. Hep birlikte tüm saldırıları göğüsleyeceğimizi yakında bütün emekçiler görecektir.»

General Motor işçileri, greve çıktıkları günün coşku ve kararlılığını, grev boyunca ve sınıf mücadelesinin tüm aşamalarında sürdürecekler.

General Elektrik işçileri, greve çıktıkları gün grev barakasını örerken görülüyorlar... Şimdi olduğu gibi, yarın da işçi sınıfının siyasi iktidarını taş taş üstüne koyarak örecekler.

Gerçek Konuşalım

REMZİ ÇIG

Korkulu Düş

Fabrikaların bacalarında dumanlar donar, çarklar durur, grev barakaları ardarda kondurulur ve işçilerin elleri tek yumruk halinde bütün yurtta yükselirken, patronların da dudakları uçukluyor ve grev dalgasının sıcaklığıyla genizleri yanıyor, yüzlerinin bir yanı durmadan seğiriyor.

Sermaye, başlamasına birkaç gün kalan kongresinde eğlenemiyecek! Gördüğü korkulu düşler, kongreyi, daha şimdiden korkunun azman olduğu bir hayalet diyarı gibi düşünmesine ve soğuk terler dökmesine yol açıyor. Ve kongrede daha korkulu düş görmektense, uykusuz kalmayı seçiyor.

Metalürji ve tekstil işçilerinin, arkalarından sayısı yüzbinlere varan işçiyi de sürüklemesinden korkulan mücadelesi ve patronların darboğazı, daha işin başında TİSK'in de, MESS'in de fire vermek zorunda kalacağını gösterdi. Yaygınlaşan grevlerin TİSK'te de, MESS'te de ayrılma belirtileri doğurması, TİSK'in de eteklerini tutuşturdu. Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK) Genel Sekreteri, gün geçmiyor ki yüreklerindeki büyük korkuyu açığa vuran demeç vermesin!

TİSK Genel Sekreteri Rafet İbrahimoğlu, bir gün tutup «grev sürelerinin kısıtlanması» gerektiğini söylüyor. Ertesi gün «ücretlerdeki başıboş gidişten kurtulma çaresi» istiyor. Mürekkebi kurumadan, «sendikaları hükümetin denetlemesi» çağrısı çıkarıyor, İbrahimoğlu, sermayenin yanan yüreğine su serpmek istiyor ama, bu yürek öyle yanıyor ki, su, yangın yerine değer değmez buhar olup uçuyor ve İbrahimoğlu gün şektirmeden yeni çarelerin çığırtkanlığını yapıyor, sınıf kardeşlerinin acılı günlerini şenlendirmek için habire şakıyor.

İşçi sınıfının verecek hiçbir şeyi yoktur. Ne alınterinden, ne sendikal haklarından, ne de demokratik özgürlüklerinden bir dirhem kırpılmasına göz yumabilir.

«Açlık kemiğe dayanmıştır» diyor işçi sınıfı. «Ümüğümüze çökenlere karşı haklı ve yasal silâhımız olan grevi, sendikal haklarımızı, demokratik özgürlüklerimizi, kan-can pahasına kazandığımız hiçbir mevziyi terketmiyeceğiz. Alacağımız var, vereceğimiz yok.»

Sermaye daha nice korkulu düşler görecek ve korku denizinde yüzecektir.

Eskişehir'de metalürji işçileriyle dayanışma

Grevdeki Eskişehir metalürji işçileri toplu olarak görülüyorlar. İşçiler 1 Mayıs'a hazır

● TSİP Eskişehir il örgütü ile SGB ve DKB Eskişehir şubeleri grevdeki Arçelik, Entil, Isı Cihazları işyerlerini ziyaret etti.

MESS patronlarının çok yönlü saldırılarına karşı yurt düzeyinde grev silâhına sarılan yiğit metalürji işçilerinin Eskişehir Arçelik, Entil ve Isı Cihazları'ndaki grev yerlerine Türkiye Sosyalist İşçi Partisi İl Örgütü, Sosyalist Gençler Birliği ve Demokratik Kadın Birliği Eskişehir şubeleri ziyaretler düzenledi. Dayanışma ziyaretleri işçilerin sevgi gösterileriyle karşılandı.

Maden işçileri, «özgürlüklerimizi çiğnetmemek, hakkımızı almak için grev mücadelesine atıldık. Haklarımızı söküp alıncaya kadar direneceğiz» diyorlar. İşçiler, demokrasi güçlerinin kendileriyle omuz omuza olmasının patronların yüreğine korku saldığını, işçilere ise mücadele azmi verdiğini söylüyorlar.

İşçiler, TSİP yöneticilerinin ziyaretinden memnuniyet duyduklarını da belirtmişler, «grevimizde bizleri yalnız bırakmayan, sürekli dayanışma gösteren partinize teşekkür ederiz» demişlerdir. «Demokrasi güçlerinin birliği işçi sınıfının mücadelesine de güç katıyor,» diyen işçiler, «Bu birlik güçlendikçe burjuvazinin saldırılarını boşa çıkartma imkânımız büyüyecek, hak ve özgürlüklerimizi korumak, yenilerini kazanmak kolaylaşacaktır» şeklinde konuşmuşlardır.

DÜZELTME:

Gazetemizin geçen sayısında MAN Otobüs Fabrikası işçileri haberinin içinde «Manesmann İşçileri» deyimi yanlışlıkla kullanılmıştır.

Düzeltir, özür dileriz.

kıssadan hisse!..

H.ELŞAN

1

2

H. Elsan